

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

pro území obce s rozšířenou
působností **ČESKÝ KRUMLOV**

Analýza území

Verze 01 k připomínkám

Obsah

1. Úvod.....	1
1.1. Východiska dokumentu.....	1
1.2. Struktura dokumentu	2
1.3. Metodologie.....	3
2. Základní informace o řešeném území	5
2.1. Základní geografická, demografická a socio-ekonomická charakteristika	5
2.2. Meziobecní spolupráce	11
2.3. Celková SWOT analýza řešeného území	14
3. Vzdělávání v řešeném území	18
3.1. Základní charakteristika vzdělávání.....	18
3.2. Předškolní vzdělávání	21
3.3. Základní vzdělávání.....	24
3.4. Podpora dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	28
3.5. Zařízení školního stravování.....	30
3.6. Neformální a zájmové vzdělávání.....	31
3.7. Zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školská poradenská zařízení a zařízení preventivně výchovné péče	36
3.8. Instituce poskytující podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	38
3.8.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám	38
3.8.2 Národní pedagogický institut České republiky	38
4. Strategické dokumenty, projekty, financování a podpora vzdělávání v území	40
4.1. Strategické dokumenty.....	40
4.2. Strategické/systemové projekty	46
4.3. Financování a podpora vzdělávání v území	51
5. Shrnutí výstupů z tematických zpráv a šetření ve vztahu k řešenému území.....	55
6. Shrnutí výstupů z evaluací MAP I-III ORP Český Krumlov	70
7. Aktéři zapojení do tvorby MAP	71
7.1 Popis aktérů zapojených do tvorby MAP	71
7.2 Analýza stavu a potřeb aktérů ve vzdělávání v území	73
7.2.1 Stav základních gramotností a klíčových kompetencí, inkluzivity ve vzdělávání v území	73
7.2.2 Potřeby aktérů ve vzdělávání v území.....	74
7.2.3 Investiční potřeby škol v řešeném území.....	75
8. SWOT-3 analýzy vzdělávání v řešeném území.....	77

8.1	Zavádění moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí v řešeném území.....	77
8.2	Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním vyloučením.....	80
8.3	Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů.....	84
9.	Hlavní problémy ve vzdělávání v řešeném území a popis jejich příčin.....	87
	Seznam zkratk.....	101
	Zdroje.....	103

NÁVRH

1. Úvod

1.1. Východiska dokumentu

Dokument je jedním z výstupů podaktivity 3.8 – Místní akční plánování realizované v rámci projektu MAP IV – ORP Český Krumlov, reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008797.

Kontext a důležitost dokumentu

Tento dokument je výstupem aktualizace Analytické části MAP ORP Český Krumlov, která byla zpracovaná v rámci předchozího projektu „MAP III – ORP Český Krumlov“. Dokument reflektuje aktuální statistická data a informace z území. Zároveň zohledňuje výstupy evaluací z předchozích projektů MAP, závěry tematických zpráv České školní inspekce a národních a mezinárodních šetření.

V rámci této aktualizace dokumentu Analytická část MAP dochází k revizi a následné aktualizaci/úpravě všech dílčích částí stávající Analytické části MAP.

Analytická část MAP je klíčovým podkladem pro společné strategické plánování a následné plánování implementace navržených opatření a aktivit ve vzdělávání v území obce s rozšířenou působností Český Krumlov (dále také „ORP Český Krumlov“).

Analytická část MAP obsahuje základní popis řešeného území, popis současného stavu vzdělávací soustavy v území, kontext s existujícími strategickými dokumenty a projekty v území v oblasti vzdělávání, rovněž zahrnuje SWOT analýzu klíčových témat v oblasti vzdělávání, identifikaci problémů a překážek, které vzdělávací systém v území řeší, jejich příčin a návrh opatření vedoucích k jejich řešení/odstranění na lokální/regionální úrovni.

Cíle dokumentu

Hlavním cílem Analytické části MAP je poskytnout detailní obraz území ORP Český Krumlov ve vztahu ke vzdělávání, identifikovat klíčové problémy a potřeby, a vytvořit podklad pro strategickou část MAP, která bude obsahovat návrhy na konkrétní opatření a projekty směřující k rozvoji vzdělávací soustavy v území.

Pro koho je dokument určen

Tento dokument je určen všem aktérům zapojeným do procesu strategického plánování vzdělávání v ORP Český Krumlov, zejména školám a školským zařízením, jejich zřizovatelům, členům pracovních skupin, realizačního týmu a Řídícího výboru MAP. Doufáme, že přispěje k lepšímu porozumění stávajícím výzvám a pomůže při formulaci účinných strategií a opatření pro budoucí rozvoj vzdělávání v našem regionu.

1.2. Struktura dokumentu

Dokument je členěn do následujících kapitol:

1. **Úvod** – Představení dokumentu, jeho účelu, struktury a metodologie.
2. **Základní informace o řešeném území** – Základní geografické, demografické a socio-ekonomické informace, meziobecní spolupráce v řešeném území a SWOT analýza těchto aspektů.
3. **Vzdělávání v řešeném území** – Detailní analýza stupňů vzdělávací soustavy v řešeném území, popis jednotlivých typů vzdělávání (předškolní, základní, umělecké, neformální a zájmové), včetně popisu zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, školských poradenských zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v řešeném území.
4. **Strategické dokumenty, projekty, financování a podpora vzdělávání v řešeném území** – identifikace a popis strategických dokumentů a strategických/systematických projektů relevantních ve vztahu ke vzdělávání v řešeném území, popis financování a podpory vzdělávání v řešeném území
5. **Shrnutí výstupů z tematických zpráv a šetření ve vztahu k řešenému území** – výstupy z tematických zpráv České školní inspekce a šetření ve vztahu k řešenému území
6. **Shrnutí výstupů z evaluací MAP I-III ORP Český Krumlov** – výstupy z evaluací projektů MAP I – III ORP Český Krumlov,
7. **Aktéři zapojení do tvorby MAP** – identifikace a popis aktérů zapojených do tvorby MAP, popis investičních potřeb škol v řešeném území.
8. **SWOT analýza vzdělávání v řešeném území** – SWOT analýza klíčových témat ve vzdělávání v řešeném území
9. **Hlavní problémy ve vzdělávání v řešeném území a popis jejich příčin**

1.3. Metodologie

Analytická část byla zpracována na základě kombinace kvantitativních a kvalitativních metod sběru a analýzy dat. Tato integrovaná metodologická strategie umožnila komplexní zhodnocení vzdělávacího prostředí v regionu, identifikaci klíčových potřeb a výzev a návrh odpovídajících opatření pro rozvoj vzdělávání v následujících letech.

Kvantitativní metody

Kvantitativní část analýzy vycházela především z analýzy statistických dat. Zdroje těchto dat zahrnovaly zejména Český statistický úřad (ČSÚ), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Odbor školství, sportu a péče o dítě Městského úřadu Český Krumlov, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje, Českou školní inspekci (ČŠI) a Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. Tato data poskytla ucelený přehled o demografickém vývoji, počtech a struktuře žáků, výsledcích vzdělávání a dalších klíčových ukazatelích, které jsou nezbytné pro plánování a hodnocení vzdělávací politiky na úrovni ORP.

Statistická data byla analyzována za použití deskriptivních statistických metod, které umožnily zhodnotit současný stav a trendy v regionálním vzdělávání. Zvláštní pozornost byla věnována časovým řadám, které poskytly informace o vývoji klíčových ukazatelů v posledních letech, což umožnilo identifikovat změny a potenciální problémy v oblasti vzdělávání. Tato data byla také srovnána s regionálními a národními průměry, což poskytlo kontext pro porozumění specifikám vzdělávací situace v ORP Český Krumlov.

Kvalitativní metody

V rámci analýzy byly využity výsledky dotazníkových šetření a konzultací s klíčovými aktéry v oblasti vzdělávání. Cílem bylo získat hlubší vhled do názorů, potřeb a očekávání účastníků vzdělávacího procesu a identifikovat oblasti, které vyžadují zlepšení. Analyzované dotazníky zachycovaly jak obecné názory, tak konkrétní zkušenosti a doporučení, což poskytlo bohatý zdroj kvalitativních dat pro analýzu.

Kromě využití dotazníkových šetření byly prováděny i konzultace a diskuse s klíčovými aktéry, které umožnily hloubkovou analýzu témat a problémů identifikovaných v dotaznících. Tyto konzultace byly často realizovány formou strukturovaných rozhovorů, což umožnilo získat podrobné informace o zkušenostech a perspektivách různých účastníků vzdělávacího procesu.

SWOT analýzy

Dalším důležitým prvkem kvalitativní analýzy byly SWOT analýzy provedené pracovními skupinami složených z odborníků v oblasti vzdělávání. Tyto analýzy identifikovaly silné a slabé stránky vzdělávacího systému v regionu, stejně jako příležitosti a hrozby, které mohou ovlivnit budoucí rozvoj. SWOT analýzy byly využity jako nástroj pro strukturovanou diskusi mezi odborníky a klíčovými aktéry a pomohly identifikovat klíčové oblasti, které vyžadují pozornost a intervence.

Tematické zprávy a výsledky šetření

Analytická část také čerpala z tematických zpráv České školní inspekce (ČŠI) a výsledků národních a mezinárodních šetření, jako jsou PISA, TALIS nebo šetření PAQ Research. Tyto zdroje poskytly důležité informace o kvalitě vzdělávání, školním klimatu, pedagogických přístupech a dalších faktorech, které ovlivňují výsledky vzdělávání. Analýza těchto dat umožnila srovnat situaci v ORP Český Krumlov s širšími národními a mezinárodními trendy a identifikovat nejlepší praxe, které mohou být aplikovány na místní úrovni.

Závěrečná evaluační zpráva a dokumenty z předchozích projektů MAP

Pro zajištění kontinuit a zohlednění předchozích zkušeností byly také analyzovány závěrečné evaluační zprávy a dokumenty z předchozích projektů MAP ORP Český Krumlov. Bylo provedeno

vyhodnocení naplňování ročního akčního plánu z předchozího období – stav realizace konkrétních aktivit (naplňování aktivit prostřednictvím realizace různých projektů realizovaných na území včetně projektů tzv. šablon, v průběhu realizace projektu i naplňování aktivit implementace v projektu MAP II apod.) a tím i naplňování jednotlivých cílů v prioritách SR MAP. Tyto dokumenty poskytly přehled o dosavadních aktivitách, úspěších a výzvách, což umožnilo lépe pochopit vývojové trendy a identifikovat oblasti, kde je potřeba další intervence.

Závěr

Metodologie tvorby analytické části MAP ORP Český Krumlov byla založena na kombinaci kvantitativních a kvalitativních přístupů, což umožnilo komplexní a detailní analýzu vzdělávací situace v regionu. Tento přístup zohlednil jak tvrdá data o vzdělávání, tak názory a zkušenosti klíčových aktérů, čímž se zajistila relevantnost a použitelnost závěrů a doporučení pro budoucí rozvoj vzdělávací politiky v ORP Český Krumlov.

MAP RH

2. Základní informace o řešeném území

2.1. Základní geografická, demografická a socio-ekonomická charakteristika

Tato kapitola poskytuje ucelený obraz o geografických, demografických a socio-ekonomických aspektech obvodu obce s rozšířenou působností Český Krumlov (dále jen „ORP Český Krumlov“), které jsou klíčové pro porozumění specifickým potřebám a výzvám regionu v oblasti vzdělávání.

Území ORP Český Krumlov se nachází v Jihočeském kraji, jihozápadně od krajského města České Budějovice. Jižní hranici ORP tvoří státní hranice s Rakouskem, což regionu dodává významný přeshraniční charakter. Celková rozloha ORP Český Krumlov je 1 129 km², a to jej činí největším ze 17 ORP v Jihočeském kraji.

Tabulka 1 Vazby území z hlediska NUTS

NUTS I	NUTS II	NUTS III	NUTS IV	NUTS V
Česká republika	Jihozápad	Jihočeský kraj	Český Krumlov	Jednotlivé obce ORP

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 1 Poloha ORP Český Krumlov v rámci České republiky (Zdroj: ÚAP ORP Český Krumlov 2020)

Území ORP Český Krumlov je rozděleno na 4 obce s pověřeným úřadem (dále POÚ), a to POÚ Český Krumlov, POÚ Horní Planá, POÚ Vyšší Brod a POÚ vojenský újezd Boletice.

SO ORP ČESKÝ KRUMLOV

k 1. 1. 2023

Obrázek 2 Územní členění správního obvodu obce s rozšířenou působností Český Krumlov k 1. 1. 2023 (Zdroj: ČSÚ)

ORP Český Krumlov sestává ze 32 obcí, z nichž 5 má statut města (Český Krumlov, Horní Planá, Rožmberk nad Vltavou, Větřní, Vyšší Brod) a 4 statut městyse (Frymburk, Hořice na Šumavě, Křemže, Příklad). Na území se také nachází vojenský újezd Boletice¹.

¹ K 1. lednu 2016 došlo v rámci optimalizace vojenských újezdů ke zmenšení VÚ Boletice (vznikla nová obec Polná na Šumavě a další části výměry VÚ byly přičleněny ke stávajícím obcím v ORP Český Krumlov – Horní Planá, Chvalšínům, Kájovu a ORP Prachatice). Území VÚ Boletice se zmenšilo o čtvrtinu a nyní je zcela bez trvale bydlících obyvatel.

Téměř polovina obcí regionu má méně než 500 obyvatel, charakter osídlení je typicky venkovský a sídelní struktura je členitá, obce jsou členěny na množství místních částí a samot. ORP Český Krumlov se jako příhraniční region odlišuje od demografické struktury kraje pestřejším národnostním složením. Hustota obyvatel v regionu je 37,1 obyv./km², tedy výrazně nižší než průměrná hustota obyvatel v Jihočeském kraji (64 obyvatel/km²). Podíl městského obyvatelstva je 51,9 %, což odráží postupující urbanizaci regionu.

Tabulka 2 Souhrnná charakteristika ORP Český Krumlov

SO ORP Český Krumlov	2016	2022	2023
Počet obcí	31	32	32
Počet základních sídelních jednotek	212	240	240
Počet katastrů	121	117	117
Počet obcí se statutem města	4	5	5
Počet obcí se statutem městyse	3	4	4
Katastrální plocha celkem (ha)	113 086	112 903	112 903
Počet bydlících obyvatel	41 700	40 714	41 867
Počet obyvatel ve věku 0-14 let	6 839	6 704	6 798
Počet obyvatel ve věku 15-64 let	27 853	25 884	26 698
Počet obyvatel ve věku 65 a více let	7 008	8 126	8 371
Živě narození	433	383	360
Zemřelí	402	526	446
Přirozený přírůstek	31	-143	-86
Přistěhovalí	628	760	1 966
Vystěhovalí	649	703	727
Přírůstek stěhováním	-21	57	1 239
Celkový přírůstek	10	-86	1 153
Průměrný věk celkem	40,9	42,3	42,3
Index stáří	102,5	121,2	123,1
Hustota obyvatelstva na 1 km ²	36,9	36,1	37,1
Podíl městského obyvatelstva	43,6	51,9	51,9
Podíl nezaměstnaných osob	7,5	4,8	4,9
Dokončené byty	68	153	64

Zdroj: ČSÚ

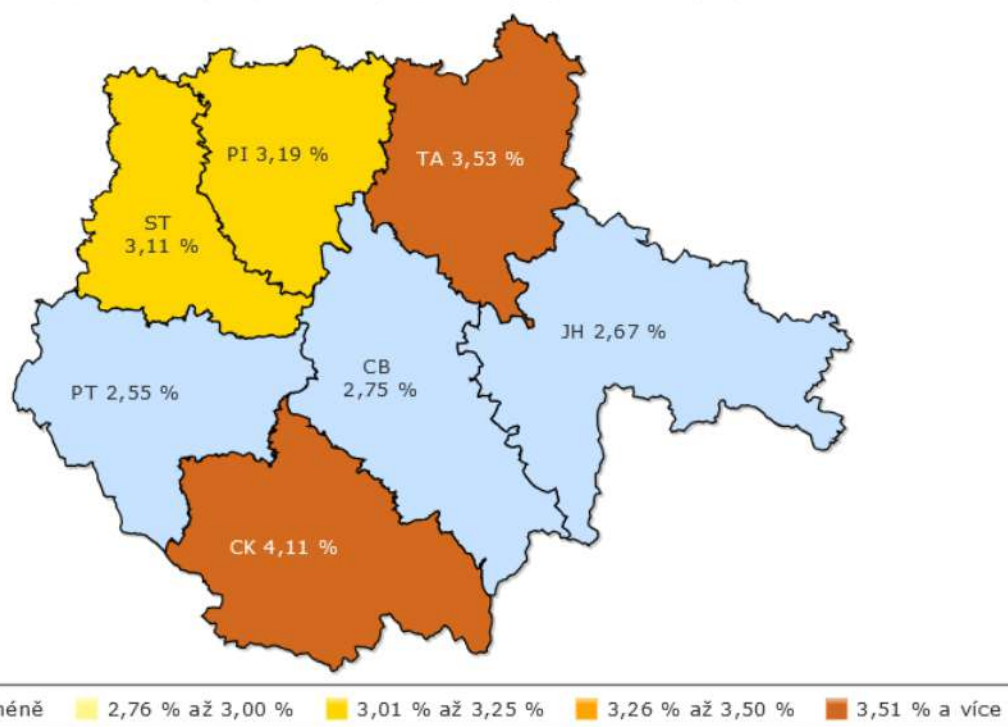
Ekonomika ORP Český Krumlov je značně ovlivněna cestovním ruchem, který je hlavním ekonomickým tahounem regionu díky bohatému kulturnímu a historickému dědictví. Region má nejvyšší podíl zaměstnaných v oblasti ubytování, stravování a pohostinství ze všech ORP Jihočeského kraje. Sektor služeb, včetně hotelů, restaurací a turistických služeb, dominuje zaměstnanosti a příjmům, zatímco průmysl má menší, avšak stále významnou roli, s důrazem na potravinářství a drobnou výrobu. Zemědělství, ačkoli méně významné, přispívá k místní ekonomice prostřednictvím produkce a chovu dobytka. Zemědělství zaměstnává 5 % populace, což je vyšší podíl než celostátní průměr. Dopravní dostupnost a rozvinutá infrastruktura podporují turistický ruch i místní podnikání. Výzvou pro region je zvládnutí sezónnosti turismu a udržitelného rozvoje, aby byl zajištěn dlouhodobý růst a ochrana přírodního a kulturního dědictví.

Tabulka 3 Souhrnná charakteristika ORP Český Krumlov – ekonomika

SO ORP Český Krumlov	2016	2022	2023
Počet podnikatelských subjektů	11 124	11 535	11 546
z toho: podle odvětví hlavní činnosti (CZ-NACE)			
- zemědělství, lesnictví, rybářství	816	871	889
- průmysl	1 189	1 294	1 310
- stavebnictví	1 417	1 483	1 472
- obchodní činnost	1 660	1 579	1 522
- doprava a skladování	243	266	273
- stravování, pohostinství a ubytování	1 434	1 673	1 662
- veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	84	82	82
- vzdělávání, zdravotní a sociální péče	265	308	326

Zdroj: ČSÚ

Míra nezaměstnanosti v ORP Český Krumlov se v posledních dvou letech pohybovala kolem 5 %, což je vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji (3,12 % v roce 2023). V roce 2023 byla nezaměstnanost v ORP Český Krumlov vyšší než v 78 % ostatních ORP v České republice. Vysoká nezaměstnanost je částečně způsobena sezónními výkyvy v zaměstnanosti v turistickém sektoru a omezenou diverzifikací pracovních příležitostí. To vede k vysoké míře dojížděky za prací do sousedních regionů, včetně Rakouska.

Obrázek 4 Podíl nezaměstnaných osob v okresech Jihočeského kraje k 31.7.2024 (Zdroj: ČSÚ)

V ORP Český Krumlov má přibližně 16,8 % obyvatel starších 14 let pouze základní vzdělání, což je vyšší podíl než celostátní průměr (13,2 %). Podíl obyvatel starších 14 let bez středního vzdělání je 18,1 %, což je rovněž výrazně vyšší než celostátní průměr 14,0 %. Tento fakt reflektuje socioekonomické znevýhodnění a omezené možnosti vzdělávání a profesního rozvoje v regionu.

Nízká úroveň vzdělání má přímý dopad na zaměstnatelnost a kvalitu pracovních příležitostí, což dále komplikuje socioekonomickou situaci v regionu.

Sociální problémy, jako je destabilizující chudoba, jsou v ORP Český Krumlov výrazné. Vysoký počet exekucí, bytová nouze a děti žijící v sociálně vyloučených lokalitách představují významné výzvy pro region. Destabilizující chudoba je zde vyšší než ve většině ostatních ORP v České republice, což negativně ovlivňuje vzdělávací úspěšnost a socio-ekonomický rozvoj regionu. V roce 2022 bylo 13,5 % rodičů v exekuci a 11,2 % rodičů v mnohočetných exekucích. 2,1 % dětí žilo v bytové nouzi a 1,3 % populace žilo v sociálně vyloučených lokalitách, což jsou hodnoty vyšší než průměr České republiky.

Tabulka 4 Sociální problémy v ORP Český Krumlov

		ORP Český Krumlov	Sociálně podobná ORP	Kam aspirovat	Průměr ČR
Destabilizující chudoba	Rodiče v exekuci	13,5 %	13,8 %	9,8 % ↓	9,9 %
	Rodiče v mnohočetných exekucích	11,2 %	11,4 %	8,1 % ↓	8,1 %
	Děti v bytové nouzi (PAQ def.)	2,1 %	2,3 %	1,8 % ↓	1,7 %
	Podíl lidí v sociálně vyloučených lokalitách	1,3 %	1,5 %		1,0 %
Socioekonomické znevýhodnění	Nezaměstnanost 2018	4,0 %	3,7 %		3,0 %
	Nezaměstnanost 2022	5,5 %	4,7 %		3,6 %
	Lidé bez středního vzdělání	18,1 %	17,8 %		14,0 %

Zdroj: PAQ Research (duben 2024): <https://www.mapavzdelavani.cz/>

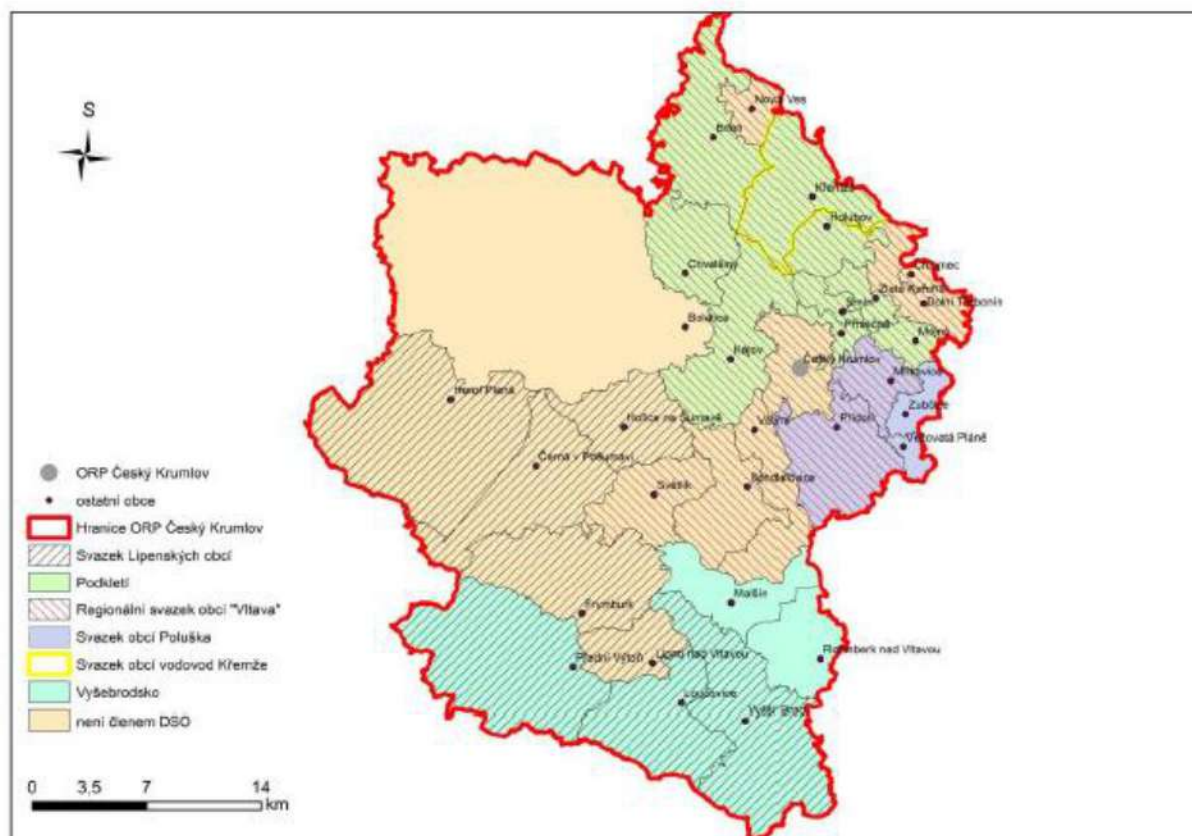
Dopravní síť v ORP Český Krumlov je dobře rozvinutá, s hustou silniční sítí propojující region s okolními oblastmi. Přetížení páteřní komunikace I/39 během turistické sezóny je vzhledem k silnému rekreačnímu využití okolí Lipna běžné. Výstavba dálnice D3 mezi Českými Budějovicemi a Kaplicí by měla do budoucna výrazně zlepšit dopravní situaci v regionu.

V území ORP Český Krumlov se nachází uspokojivý počet objektů občanské vybavenosti v jednotlivých obcích, poměrně hustá dopravní síť zajišťuje jejich dobrou dostupnost. Rovnoměrné zastoupení obcí se statutem město poskytuje okolním obcím uspokojivou dostupnost důležitých objektů občanského vybavení. V území se nachází nedostatečný počet domovů pro seniory.

2.2. Meziobecní spolupráce

Na území ORP Český Krumlov probíhá meziobecní spolupráce na několika úrovních:

- v rámci dobrovolných svazků obcí – Podkletí, Svazek Lipenských obcí, Regionální svazek obcí „Vltava“, Svazek obcí vodovod Křemže,
- v rámci místních akčních skupin – MAS Blanský les – Netolicko o. p. s., MAS Rozkvět o. s., MAS Pomalší o. p. s. a MAS Sdružení Růže,
- v rámci turistických oblastí – Český Krumlov region, Novohradsko-Doudlebsko, Lipensko.

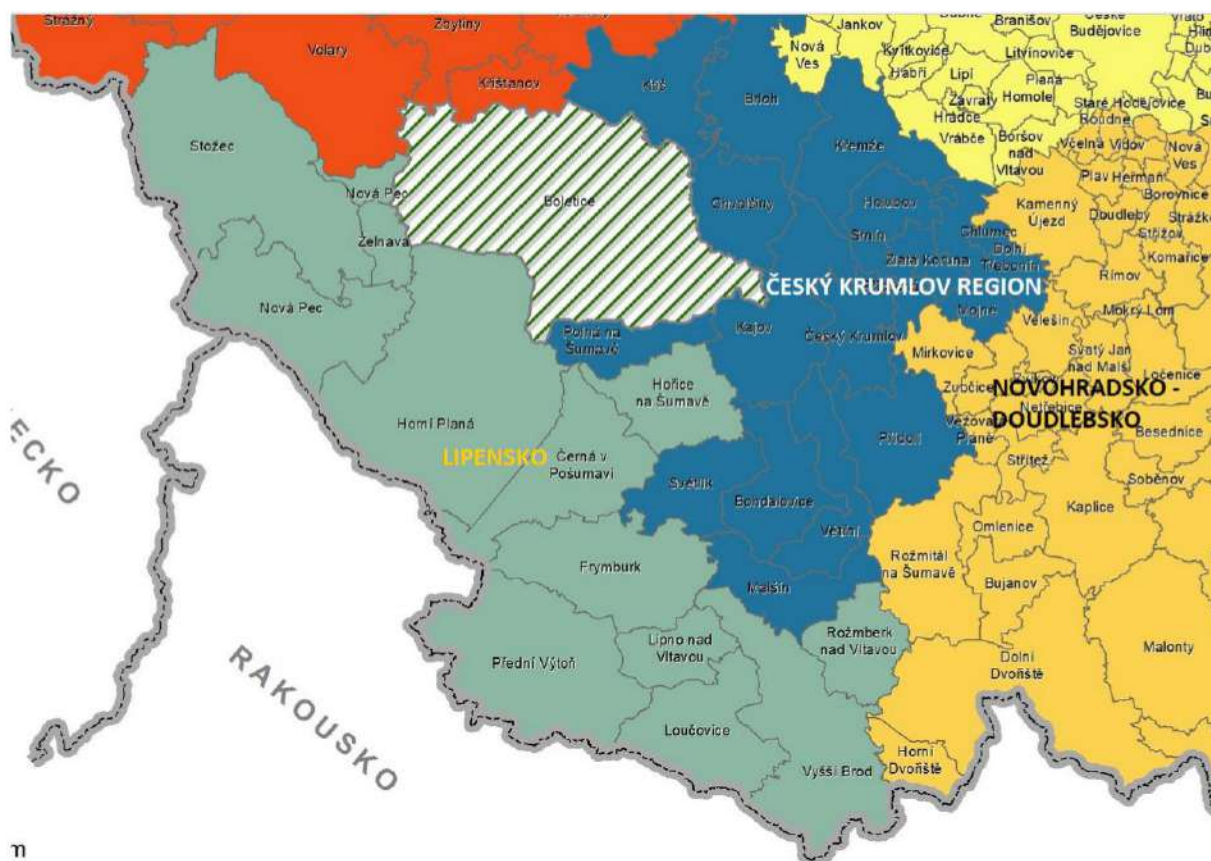

Obrázek 5 Dobrovolné svazky obcí působící v ORP Český Krumlov² (Zdroj: SMOJK)

² Dle informací zveřejněných na stránkách Jihočeského kraje se Svazek obcí Poluška momentálně nachází v likvidaci.)

Obrázek 6 Členství obcí ORP Český Krumlov v MAS (Zdroj: ÚAP Český Krumlov 2020)

n

Obrázek 7 Turistické oblasti v území ORP Český Krumlov (Zdroj: JCCR)

Meziobecní spolupráce přináší řadu výhod pro rozvoj území, včetně efektivnějšího využití finančních, materiálních a lidských zdrojů, což vede ke snížení nákladů a zkvalitnění veřejných služeb, včetně vzdělávání. Spolupráce v rámci dobrovolných svazků obcí, místních akčních skupin (MAS) a turistických oblastí má pozitivní dopad na vzdělávání v regionu ORP Český Krumlov a přispívá k jeho udržitelnému rozvoji.

Sdílení zdrojů a zkušeností mezi obcemi zlepšuje kvalitu a dostupnost vzdělávacích služeb, umožňuje realizaci společných projektů, jako jsou inovativní vzdělávací programy a modernizace škol. Koordinovaný přístup k řešení problémů v oblasti vzdělávání zajišťuje efektivnější a dlouhodobě udržitelné výsledky. Ekonomické úspory, silnější vyjednávací pozice, lepší podmínky pro získávání dotací a posílení sociální soudržnosti jsou další významné přínosy.

Umožňuje efektivní sdílení zdrojů a zkušeností mezi obcemi, což zlepšuje kvalitu a dostupnost vzdělávacích služeb. Tato spolupráce podporuje společné projekty, které zahrnují inovativní vzdělávací programy, rekonstrukci a modernizaci školních zařízení. Meziobecní spolupráce umožňuje koordinovanější přístup k řešení specifických problémů vzdělávání v regionu.

2.3. Celková SWOT analýza řešeného území

Celková SWOT analýza poskytuje komplexní pohled na situaci v ORP Český Krumlov a slouží jako výchozí bod pro strategické plánování a rozvoj regionu.

SILNÉ STRÁNKY

- 1. Rostoucí počet obyvatel:**
 - V důsledku pozitivního migračního salda roste počet obyvatel regionu.
- 2. Strategická poloha regionu:**
 - Strategická poloha na hranici s Rakouskem poskytuje významný potenciál pro přeshraniční ekonomickou spolupráci a rozvoj turistického ruchu.
 - Strategická poloha regionu z pohledu tranzitní dopravy v rámci severojižního evropského tahu,
- 3. Mimořádné přírodní, kulturní a historické bohatství regionu:**
 - Přírodní bohatství: Přítomnost chráněných krajinných oblastí (CHKO Blanský les), Lipenské přehrady a řeky Vltavy nabízí atraktivní podmínky pro turistiku a rekreaci a podporují rozvoj ekonomiky regionu.
 - Kulturní a historické bohatství: Město Český Krumlov, zapsané na seznamu světového dědictví UNESCO, přitahuje každoročně tisíce turistů, což podporuje místní ekonomiku.
 - Zavedený destinační management a marketing v oblasti cestovního ruchu.
 - Dynamicky se rozvíjející cestovní ruch (rostoucí počet návštěvníků).
 - Rozvinutá síť turistických cest, cyklostezek, cyklotras.
- 4. Nadprůměrná kvalita životního prostředí:**
 - Bez ekologických zátěží: Klidná lokalita s přírodně cennými oblastmi a s minimální průmyslovou zátěží poskytuje kvalitní životní prostředí.
- 5. Stabilizovaná základní dopravní obslužnost:**
 - Dobrá silniční síť a blízkost k dálnici D3 (po dokončení) zlepší dopravní dostupnost a spojení s ostatními částmi České republiky a Rakouskem.
- 6. Stabilizovaná síť poskytovatelů sociálních služeb.**
- 7. Vyšší bezpečnost a nižší výskyt sociálně patologických jevů.**
- 8. Dostatečná kapacita a nabídka předškolního, základního, středního a zájmového vzdělávání.**
- 9. Rostoucí počet podnikatelských subjektů (i se zjištěnou aktivitou).**

SLABÉ STRÁNKY

- 1. Stárnutí populace:**
 - Průměrný věk obyvatel je vyšší než průměr Jihočeského kraje a České republiky, což může vést k nedostatku pracovní síly v budoucnu.
- 2. Nižší hustota zalidnění:**
 - Nízká hustota zalidnění (nižší efektivita výdajů např. na budování technické infrastruktury).
- 3. Vysoká míra nezaměstnanosti:**
 - Míra nezaměstnanosti je vyšší než průměrná míra v kraji i v celé zemi, což zvyšuje socio-ekonomické problémy.
- 4. Nižší hrubý domácí produkt:**
 - Nižší HDP na obyvatele, než je celorepublikový průměr.
- 5. Nedokončené strategické dopravní projekty:**
 - Nedokončené kapacitní dopravní propojení s ostatními regiony České republiky a okolními státy (dálnice D3 a D4).
- 6. Nízká vzdělanostní úroveň:**
 - Vysoký podíl obyvatel starších 14 let s pouze základním vzděláním omezuje možnosti pro ekonomický rozvoj a zaměstnatelnost.

- Nedostatek kvalitních lidských zdrojů, převážně v technických a přírodovědně orientovaných oborech – nízký podíl technicky vzdělaných absolventů vysokých škol a chybějící pracovní síly pro technické profese.

7. Špatná dostupnost zdravotních a sociálních služeb

- Špatná dostupnost zdravotních služeb především ve venkovských a příhraničních oblastech kraje.
- Nerovnoměrná struktura, kapacita nebo dostupnost některých druhů sociálních služeb.
- Nedostatek pracovníků v oblasti sociálních služeb.

8. Významné disparity ekonomické úrovně / sezónní ekonomika:

- Významné vnitřní disparity mezi centrálními a příhraničními oblastmi regionu.
- Závislost na turistickém ruchu vede k sezónním výkyvům v zaměstnanosti a příjmech.

9. Ztráta vysokoškolsky vzdělaných obyvatel:

- Ztráta vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, kteří se po dostudování nevrací do regionu z důvodu nízké nabídky relevantních pracovních příležitostí.

10. Ztráta ekonomicky aktivních obyvatel:

- Ztráta ekonomicky aktivních obyvatel, kteří migrují za prací do okolních regionů (vč. Rakouska).

PŘÍLEŽITOSTI

1. Rozvoj cestovního ruchu:

- Využití bohatého přírodního, kulturního a historického dědictví, včetně města Český Krumlov a dalších památek, polohy na hranici s Rakouskem k dalšímu rozvoji cestovního ruchu.
- Rozšíření nabídky turistických služeb a vytvoření nových turistických tras a atrakcí.
- Rekonstrukce a revitalizace vybraných památek.
- Rozvoj infrastruktury a služeb v oblasti cestovního ruchu směřující k vyšší celoroční vytíženosti stávajících i nově zřizovaných kapacit – snížení sezónních výkyvů v návštěvnosti regionu.

2. Podpora vzdělávání a rekvalifikací:

- Investice do vzdělávacích institucí pro podporu regionálního rozvoje zvýšením kvalifikace pracovní síly a přizpůsobením se potřebám trhu práce.

3. Zamezení odlivu absolventů:

- Zamezení odlivu absolventů vysokých škol a kvalifikovaných pracovníků do zahraničí a okolních krajů České republiky – využití lidského kapitálu regionu.

4. Cílená podpora hospodářsky slabých oblastí a snižování disparit:

- Cílená podpora hospodářsky slabých oblastí a snižování disparit uvnitř regionu za využití evropských/státních/krajských zdrojů financování.

5. Podpora malých a středních podniků:

- Vytváření příznivého podnikatelského prostředí pro místní malé a střední podniky, podpora start-upů a inovací. Možnost rozvoje nových odvětví, jako jsou technologie, kreativní průmysly a obnovitelné zdroje energie.

6. Meziregionální, meziobecní spolupráce v rámci regionu:

- Využití meziobecní spolupráce k zavedení inovativních vzdělávacích programů a modernizaci školských zařízení. Podpora projektů zaměřených na zlepšení kvality a dostupnosti vzdělávání, včetně digitální gramotnosti a technických dovedností.

7. Přeshraniční spolupráce:

- Využití strategické polohy na hranici s Rakouskem k rozvoji přeshraniční spolupráce v oblasti obchodu, kultury, vzdělávání a infrastruktury. Možnost společných projektů s rakouskými partnery a čerpání evropských dotací.

8. Sociální inovace:

- Realizace projektů zaměřených na řešení sociálních problémů, jako je chudoba, exekuce a sociální vyloučení. Podpora komunitních projektů a neziskových organizací.

9. Kultura a komunitní život:

- Podpora kulturních aktivit a komunitních projektů, které posilují sociální soudržnost a zlepšují kvalitu života obyvatel. Organizace kulturních a sportovních akcí, které přitahují návštěvníky a podporují místní ekonomiku.

10. Ochrana životního prostředí:

- Investice do projektů zaměřených na ochranu a obnovu životního prostředí, včetně opatření proti klimatickým změnám a udržitelného využívání přírodních zdrojů.

HROZBY

1. Demografické změny:

- Pokračující stárnutí populace může vést k nedostatku pracovních sil a zvýšení nákladů na sociální a zdravotní péči (růst indexu ekonomického zatížení).
- Nedostatek sociálních a zdravotnických zařízení a kvalifikovaných pracovníků vzhledem k nárůstu počtu obyvatel v seniorním věku (nepřipravenost na výzvy demografického stárnutí).

2. Ekonomická závislost na turismu:

- Silná závislost na turistickém ruchu může být riziková, zejména v obdobích ekonomických krizí, pandemických situací nebo jiných událostí, které mohou omezit cestování a návštěvnost.

3. Degradace přírodních atraktivit a kulturně-historického dědictví

- v případě neúnosného zatížení těchto destinací cestovním ruchem,
- v případě nerealizace investičních výdajů na jejich obnovu/revitalizaci.

4. Sezónní nezaměstnanost:

- Vysoká sezónní nezaměstnanost spojená s turistickým sektorem vede k nestabilitě na trhu práce a může způsobovat sociální problémy, jako je nejistota příjmů a zvýšená míra exekucí.

5. Akcelerace odlivu mladých lidí:

- Akcelerace odlivu absolventů vysokých škol a kvalifikovaných pracovníků do zahraničí a okolních krajů České republiky
- Odchod pedagogických pracovníků do zahraničí (Německo, Rakousko).

6. Environmentální rizika:

- Změna klimatu a environmentální degradace, jako jsou záplavy, eroze a znečištění, mohou negativně ovlivnit přírodní bohatství regionu a jeho rekreační potenciál.

7. Sociální nerovnosti:

- Vysoký počet exekucí a bytová nouze mohou vést k sociálnímu vyloučení a destabilizující chudobě, což ovlivňuje kvalitu života obyvatel a může zvýšit kriminalitu a další sociální problémy.

8. Omezení v územích CHKO, VÚ, MPR a MPZ, UNESCO:

- Restrikce v chráněných oblastech mohou být omezující pro rozvoj regionu.
- Na druhou stranu hrozí podcenění udržitelnosti rozvoje a přeceňování krátkodobých ekonomických efektů při neřešeném střetu zájmu ochrany životního prostředí a rozvojových aktivit kraje.

9. Pokračující/narůstající polarizace prostoru

- Pokračující vyliďňování venkovských oblastí a narůstání disparit.
- Snižování konkurenceschopnosti regionu (nižší přímé zahraniční investice v porovnání s okolními regiony a snížení zájmu investorů).

10. Hospodářská recese nebo zpomalení hospodářského růstu

- Přítomnost citlivých odvětví na hospodářský cyklus (například cestovní ruch)

SWOT analýza ORP Český Krumlov odhaluje několik klíčových aspektů. Silné stránky zahrnují strategickou geografickou polohu regionu, bohaté kulturní, historické a přírodní dědictví, což významně přispívá rozvoji turistického ruchu a posilování místní ekonomiky. Meziobecní spolupráce zajišťuje efektivní sdílení zdrojů, zkušeností a dobré praxe a zlepšuje kvalitu veřejných služeb. Příležitosti spočívají zejména v dalším rozvoji udržitelného turismu, podpoře konkurenceschopnosti a regionální ekonomiky, snižování disparit uvnitř regionu, zamezení odlivu absolventů z regionu, posilování přeshraniční spolupráce s Rakouskem a podpora inovací.

Na druhé straně, slabé stránky zahrnují vysoký podíl obyvatel starších 14ti let s nízkou vzdělanostní úrovní a ohrožených sociálním vyloučením, což omezuje ekonomický rozvoj a zaměstnatelnost, demografické výzvy jako stárnutí populace a odchod mladých lidí do jiných regionů a velká závislost ekonomiky na cestovním ruchu. Hrozby zahrnují akceleraci ekonomické závislosti na turismu, což představuje riziko během ekonomických krizí nebo pandemických situací, prohlubující se socio-ekonomické nerovnosti uvnitř regionu.

Ve vztahu k rozvoji vzdělávání region těží zejména z podpory meziobecní spolupráce a inovativních a strategických projektů, avšak čelí výzvam spojeným s demografickými změnami a nutností investovat do rozvoje infrastruktury. Celkově SWOT analýza ukazuje, že region má silný potenciál a příležitosti pro rozvoj, ale musí strategicky řešit své slabé stránky a hrozby, aby dosáhl dlouhodobě udržitelného rozvoje.

3. Vzdělávání v řešeném území

3.1. Základní charakteristika vzdělávání

Mateřské školy

V ORP Český Krumlov se nachází **celkem 25 mateřských škol**, z toho 7 z nich je samostatně zřízených a 18 sloučených se základní školou. Jen jedna ze škol je soukromá, ostatní jsou veřejné zřizované obcemi. Soukromá Lesní mateřská škola DOMA V LESE – Třísov se nachází na území ORP, avšak organizace Svobodná základní a lesní mateřská škola DOMA V LESE z.s., pod kterou je mateřská škola zřízena, sídlí v Českých Budějovicích mimo území ORP.

Základní školy

Na území ORP Český Krumlov se nachází **23 základních škol**, z toho 6 je samostatně zřízených a 17 sloučených s mateřskou školou. Z celkového počtu škol je 14 úplných a 9 neúplných (malotřídních). V území se nachází 2 základní školy praktické a speciální, jednak Základní škola, Český Krumlov, Kaplická 151, jednak Dětský domov, Základní škola a Školní jídelna, Horní Planá. Obě základní školy jsou zřizované Jihočeským krajem. Ostatních 21 základních škol je zřízených obcemi v regionu. K 1. 9. 2022 vznikla ZŠ a MŠ Antonína Borového Zlatá Koruna (vznik 1. stupně ZŠ).

Tabulka 5 Seznam mateřských a základních škol podle velikosti obcí ORP Český Krumlov

Název obce	Počet obyvatel 2023		ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY		
	Celkem	Počet obyvatel 0–14 let	Název školy	RED IZO	IČ
Bohdalovice	295	45			
Boletice	-	-			
Brloh	1 069	182	Základní škola a Mateřská škola Brloh	600059383	583588
Černá v Pošumaví	856	149	Základní škola a Mateřská škola Černá v Pošumaví	650036298	75000318
Český Krumlov	12 907	1 931	Mateřská škola, Český Krumlov, T. G. Masaryka 199	600058743	70946728
			Mateřská škola, Český Krumlov, Plešivec I/279	600058760	70946736
			Mateřská škola, Český Krumlov, Plešivec II/391	600058778	70946710
			Mateřská škola, Český Krumlov, Tavírna 119	600058794	70946671
			Mateřská škola, Český Krumlov, Za Nádražím 223	600058824	70946680
			Mateřská škola, Český Krumlov, Za Soudem 344	600058832	70946698
			Mateřská škola, Český Krumlov, Vyšehrad 168	600058808	70946663
			Základní škola Český Krumlov, Za Nádražím 222	600059146	583685
			Základní škola T. G. Masaryka, Český Krumlov, T. G. Masaryka 213	600059154	583693
			Základní škola Český Krumlov, Linecká 43	600059162	583731
			Základní škola Český Krumlov, Plešivec 249	600059171	583740
			Základní škola, Český Krumlov, Kaplická 151	600022307	60084324
Dolní Třebonín	1 353	232	Základní škola a Mateřská škola Dolní Třebonín	600059260	71002421
Frymburk (městys)	1 402	243	Základní škola a Mateřská škola Frymburk	600059197	583791
Holubov	1 102	178	Základní škola a Mateřská škola Holubov	650041895	71012257
			Svobodná lesní mateřská škola DOMA V LESE z.s. (Třísov)	691010951	22612220
Horní Planá	2 006	258	Základní škola a Mateřská škola Horní Planá	600059235	60084731

			Dětský domov, Základní škola a Školní jídelna, Horní Planá, Sídliště Míru 40	600028089	60084413
Hořice na Šumavě (městys)	899	168	Základní škola a Mateřská škola v Hořicích na Šumavě	650038088	75001021
Chlumec	97	15			
Chvalšiny	1 270	208	Základní škola a Mateřská škola Chvalšiny	600059219	60084316
Kájov	1 954	366	Základní škola a Mateřská škola Kájov	650038959	75001101
Křemže (městys)	2 975	529	Základní škola a Mateřská škola Křemže	600059367	583707
Lipno nad Vltavou	664	129	Základní škola a Mateřská škola Lipno nad Vltavou	600059294	70659273
Loučovice	1 506	195	Základní škola a Mateřská škola Loučovice	600059138	583677
Malšín	174	24			
Mirkovice	517	98			
Mojné	305	70			
Nová Ves	410	63			
Polná na Šumavě	199	39			
Přední Výtoň	210	27			
Přídolí (městys)	691	138	Základní škola a Mateřská škola Přídolí	600059308	75000628
Přísečná	217	31			
Rožmberk nad Vltavou	395	58			
Srnín	352	52			
Světlík	228	31			
Větrní	3 833	654	Základní škola a Mateřská škola Větrní	600059103	583642
Věžovatá Pláně	165	36			
Vyšší Brod	2 569	438	Základní škola a Mateřská škola Vyšší Brod	600059227	60084391
Zlatá Koruna	804	128	Základní škola a Mateřská škola Antonína Borového Zlatá Koruna	691002851	72533374
Zubčice	443	83	Základní škola a Mateřská škola Zubčice	600059359	75001438

Zdroj: statistická data ČSÚ a MŠMT

Typy škol a dostupnost

V obcích do 500 obyvatel, které zaujímají téměř polovinu území ORP Český Krumlov, fungují školy jen ve dvou obcích (MŠ v obci Nová Ves jako odloučené pracoviště ZŠ a MŠ Brloh a ZŠ a MŠ v obci Zubčice), ve větších obcích nad 500 obyvatel (18 obcí) jsou k dispozici jak mateřské, tak základní školy. Mimo školy zřizované městem Český Krumlov a Jihočeským krajem jsou všechny školy v území sloučené (tzn. MŠ a ZŠ jsou pod jedním ředitelstvím, celkem 17 škol). Z celkových 23 základních škol je 14 úplných (mají 1. i 2. stupeň) a 10 neúplných (mají pouze 1. stupeň). Všechny neúplné ZŠ jsou organizovány jako malotřídní. Úplné školy plní funkci spádových škol pro okolní obce bez škol nebo se školami neúplnými. Podle šetření v terénu pokrývá síť školních a předškolních zařízení území ORP Český Krumlov dostatečně.

Tabulka 6 Souhrnná charakteristika školství v ORP Český Krumlov

Typ zařízení	Počet obcí	Komentář
Počet obcí s MŠ	19	Brloh, Černá v Pošumaví, Český Krumlov, Dolní Třebonín, Frymburk, Holubov, Horní Planá, Hořice na Šumavě, Chvalšiny, Kájov, Křemže, Lipno nad Vltavou, Loučovice, Nová Ves (odloučené pracoviště ZŠ a MŠ Brloh), Přídolí, Větřní, Vyšší Brod, Zlatá Koruna, Zubčice,
Počet obcí se ZŠ jen 1. stupeň	9	Černá v Pošumaví, Dolní Třebonín, Holubov, Hořice na Šumavě, Kájov, Lipno nad Vltavou, Přídolí, Zubčice, Zlatá Koruna
Počet obcí se ZŠ 1. i 2. stupeň	9	Brloh, Český Krumlov, Frymburk, Horní Planá, Chvalšiny, Křemže, Loučovice, Větřní, Vyšší Brod
Počet obcí se SŠ	1	Střední školy se nachází pouze v Českém Krumlově – celkem 3 SŠ (Gymnázium Český Krumlov, SOŠ zdravotnická a SOU Český Krumlov, Střední uměleckoprůmyslová škola sv. Anežky České)

Zdroj: vlastní šetření, stav k 31.7.2024.

Základní umělecké školy

V území se nachází **2 základní umělecké školy**. Jednak Základní umělecká škola, Český Krumlov, jejímž zřizovatelem je Jihočeský kraj, jednak má v Českém Krumlově a ve Větřní pobočky Soukromá základní umělecká škola Natanael, jejímž zřizovatelem je soukromý subjekt. Tato škola však sídlí v Českém Heršláku, tedy mimo hranice ORP.

Neformální vzdělávání

Neformální vzdělávání v ORP Český Krumlov zahrnuje širokou škálu nabídek organizovaných obcemi, školami a neziskovými organizacemi. Většina těchto aktivit je soustředěna v obcích se statutem města, zejména v Českém Krumlově. Neformální vzdělávání nabízí dětem a mládeži možnosti zapojení do volnočasových aktivit, sportovních klubů a zájmových kroužků.

Střední školy

Střední školy se v regionu nacházejí pouze ve městě Český Krumlov. Jsou **celkem tři**, a to Gymnázium, Český Krumlov, Chvalšinská 112, Střední odborná škola zdravotnická a Střední odborné učiliště, Český Krumlov, Tavírna 342 a Střední uměleckoprůmyslová škola sv. Anežky České, Český Krumlov, Tavírna 109. Všechny z uvedených škol jsou veřejné a jsou zřizované Jihočeským krajem. Navštěvuje je přibližně 1000 studentů.

Vysoké školy

Veřejné vyšší odborné a vysoké školy se na území ORP ČK **nenacházejí**. V Českém Krumlově má však středisko soukromá vysoká škola CEVRO Institut, z.ú., která sídlí v Praze, tedy mimo území ORP.

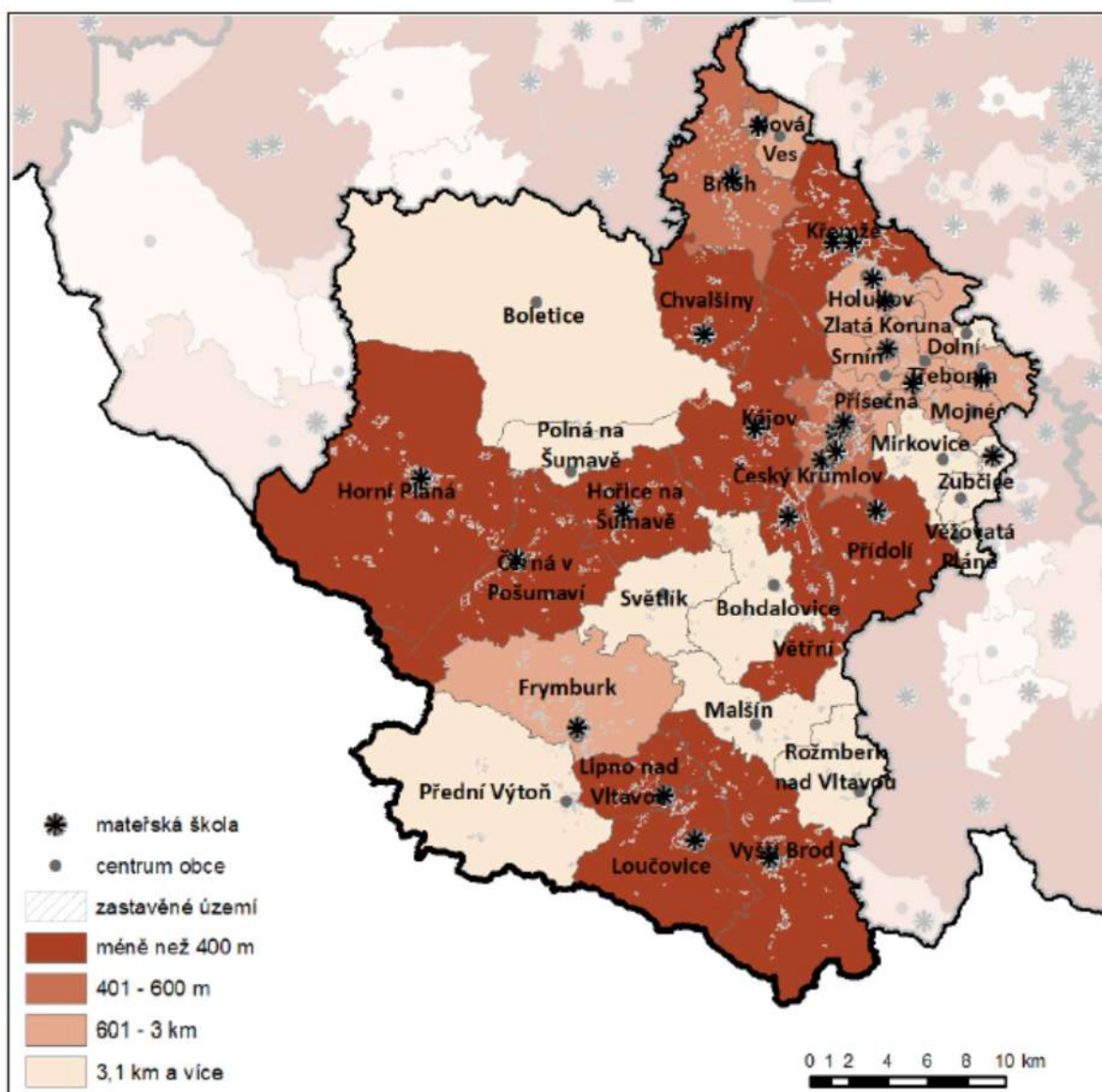
3.2. Předškolní vzdělávání

V ORP Český Krumlov je celkem evidováno 24 ředitelství mateřských škol. Všechny mateřské školy se sídlem v regionu jsou zřizovány obcemi. Krajské, církevní ani soukromá mateřské školy se sídlem v regionu evidovány nejsou.

Lesní mateřská škola DOMA V LESE fungující v Třísově, části obce Holubov, která je zřízená pod Lesní mateřskou a základní školou DOMA V LESE z.s., sídlí v Českých Budějovicích, tedy mimo hranice ORP Český Krumlov. V dále uvedených statistikách není tato mateřská škola zahrnuta/zohledněna.

Jen dvě z mateřských škol se nacházejí v obcích do 500 obyvatel, jedna v Zubčicích, druhá v Nové Vsi (tato je odloučeným pracovištěm Mateřské školy Brloh). Mateřská škola se nachází ve všech obcích nad 500 obyvatel s výjimkou obce Mirkovice.

V regionu není žádná mateřská škola, která by měla zřízenou speciální třídu.

Obrázek 8 Dostupnost mateřské školy v ORP Český Krumlov (Zdroj: ÚAP Český Krumlov 2020)

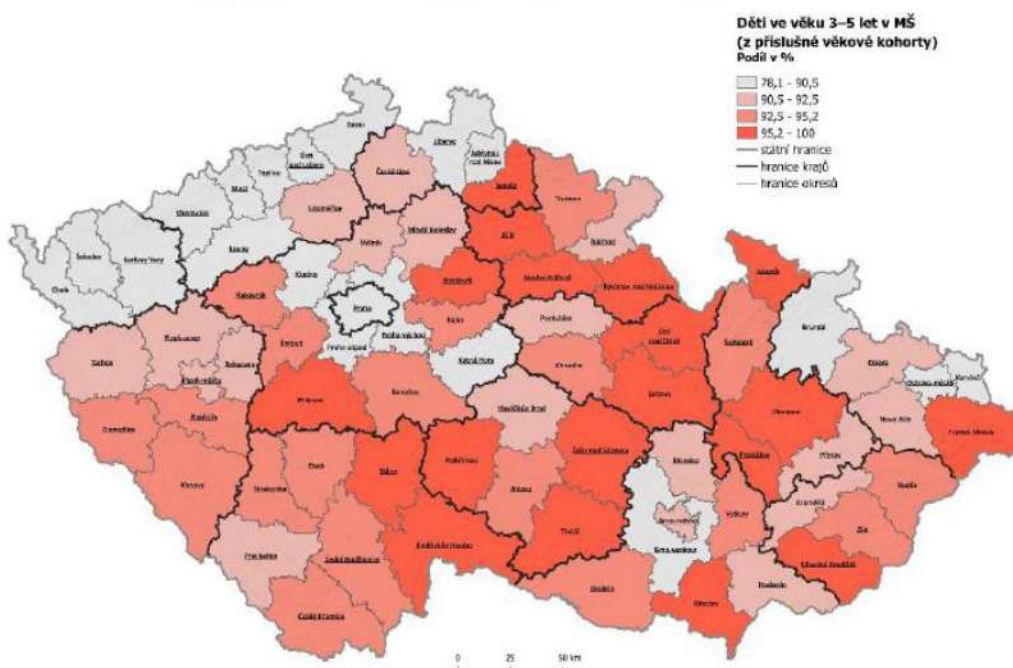
Kapacita mateřských škol v regionu ve školním roce 2023/2024 činila 1 860 míst, což je nárůst oproti předchozím letům. Využití kapacity mateřských škol ve školním roce 2023/2024 činilo 76,34%, což představuje pokles oproti předchozím školním rokům. Kapacita mateřských škol v regionu je víceméně dostatečná. Jen některé z obcí, jako například obec Zlatá Koruna a Přídolí predikují, že budou muset v budoucnu řešit navýšování kapacity MŠ z důvodu nárůstu nové výstavby bytů/domů v obci. Za poslední dva školní roky došlo k navýšení kapacity jen u jedné z mateřských škol v regionu, a to MŠ Lipno nad Vltavou. Počet dětí v MŠ ve školním roce 2023/2024 oproti předchozímu školnímu roku poklesl, což odpovídá demografickému vývoji v regionu. Naplněnost tříd MŠ oproti předchozím letům mírně poklesla, představuje průměrný počet 21,53 dítěte na jednu třídu MŠ.

Tabulka 7 Vývoj kapacity a obsazenosti mateřských škol v ORP Český Krumlov.

Školní rok	Kapacita	Počet dětí	% využití kapacity	Počet tříd	Průměrný počet tříd na školu	Průměrný počet dětí na třídu	Průměrný počet dětí na třídu v Jihočeském kraji
2016/2017	1763	1484	84,17	62	2,58	23,02	23,62
2021/2022	1789	1417	79,21	63	2,63	22,50	22,09
2022/2023	1849	1482	80,15	67	2,79	22,22	22,49
2023/2024	1860	1420	76,34	66	2,75	21,53	21,60

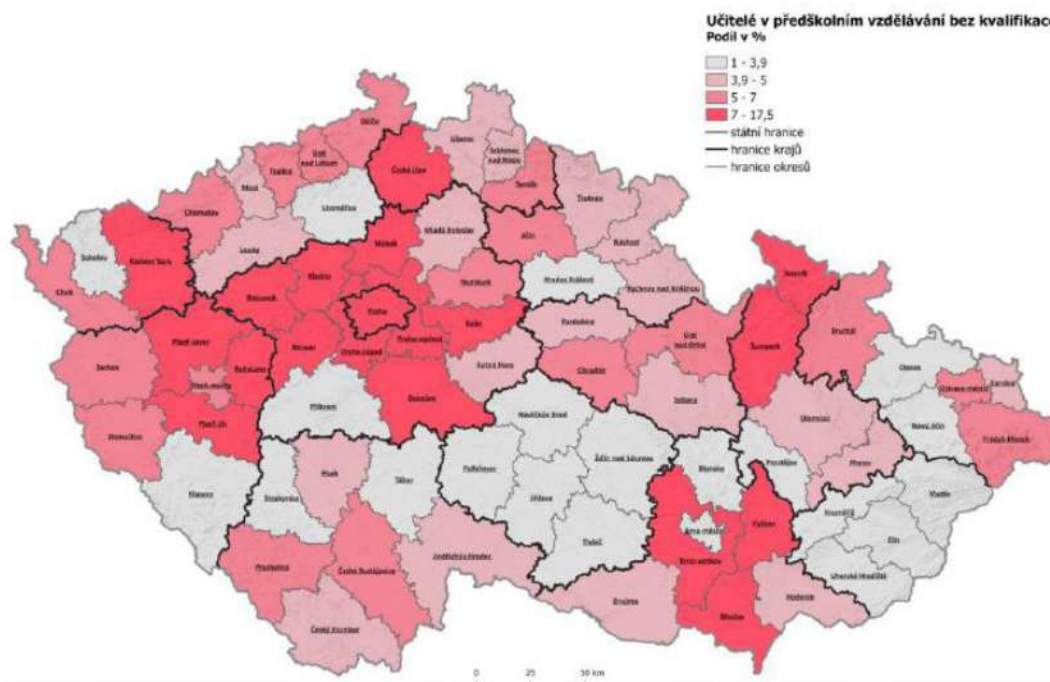
Zdroj: statistická data ČSÚ a MŠMT. Pozn.: uvedené hodnoty jsou vždy k 30.9. začátku daného školního roku.

Mapa níže vyobrazuje podíl dětí ve věku 3–5 let, které navštěvují mateřské školy. Z mapy je zřejmé, že předškolní vzdělávání se v okrese Český Krumlov účastní větší podíl dětí, než je republikový průměr.

Obrázek 9 Podíl dětí ve věku 3-5 let v MŠ (z příslušné věkové kohorty). Zdroj: České školství v datech, ČŠI: <https://www.vzdelavanivdatech.cz/>

Mapa níže ukazuje data o učitelích bez potřebné kvalifikace v předškolním vzdělávání. V okrese Český Krumlov je podíl nekvalifikovaných učitelů v předškolním vzdělávání 4,42 %, což je pod celorepublikovým průměrem.

Obrázek 10 Učitelé v předškolním vzdělávání bez kvalifikace. Zdroj: České školství v datech, ČŠI: <https://www.vzdelavanivdatech.cz/>

Průměrný věk učitelů v mateřských školách Jihočeského kraje je dlouhodobě nad celorepublikovým průměrem. Od roku 2017 však stabilně klesá a momentálně se pohybuje okolo 45 let.

Od školního roku 2016/2017 se konstantně navyšuje počet pedagogických i nepedagogických pracovníků v mateřských školách ORP ČK, zatímco počet dětí zůstává víceméně zachován. Tedy v daném období klesl počet dětí na přepočteného pedagoga ze 12,61 ve školním roce 2016/2017 na 9,57 ve školním roce 2023/2024. V území je identifikován nedostatek speciálních pedagogů a psychologů. V období mezi školními roky 2016/2017 a 2023/2024 byl jen ve dvou letech vykázan částečný úvazek speciálního pedagoga, psycholog v žádné z mateřských škol v daném období nebyl zaměstnán.

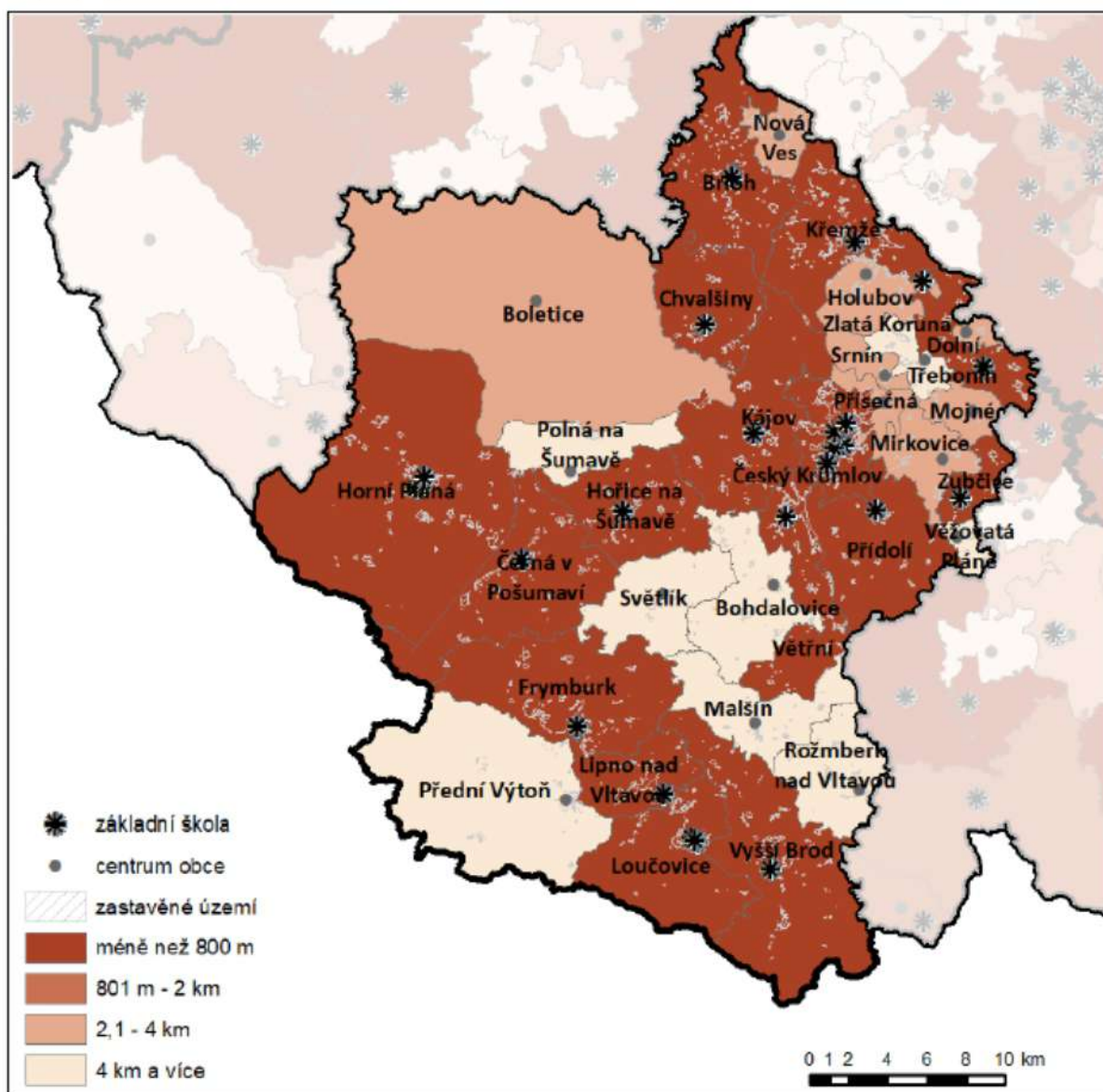
Tabulka 8 Vývoj průměrného evidovaného počtu zaměstnanců přepočteného v MŠ v ORP Český Krumlov

Rok	Pedagogičtí pracovníci celkem	z toho učitelé	z toho asistenti pedagoga	z toho speciální pedagogové	z toho psychologové	Nepedagogičtí pracovníci celkem
2016	117,64	112,38	5,26	0,00	0,00	30,40
2017	117,84	110,95	6,72	0,17	0,00	31,33
2018	118,21	108,67	9,20	0,33	0,00	31,82
2019	128,33	117,41	10,92	0,00	0,00	35,61
2020	133,01	122,39	10,62	0,00	0,00	40,50
2021	135,93	123,44	12,49	0,00	0,00	37,02
2022	140,85	127,67	13,18	0,00	0,00	37,41
2023	148,46	132,11	16,35	0,00	0,00	36,95

Zdroj: statistická data MŠMT (stav vždy ke 31.12. daného roku)

3.3. Základní vzdělávání

V ORP Český Krumlov je celkem evidováno 23 ředitelství základních škol, z toho 21 z nich je obecních a 2 jsou krajské. Církevní ani soukromá ředitelství základních škol se v regionu nevyskytují.

Obrázek 11 Dostupnost základní školy v ORP Český Krumlov (zdroj: ÚAP Český Krumlov 2020)³

V regionu se nachází celkem 9 malotřídních škol. Dlouhodobě se jich v území nacházelo 8, nicméně v roce 2022 se podařilo znovuotevřít malotřídní školu ve Zlaté Koruně, která zde v minulosti fungovala od roku 1918 do roku 1995. Většina malotřídních základních škol (6 z celkového počtu 9 škol) se nachází v obcích do 1 000 obyvatel.

Jen jedna ze základních škol regionu měla ve školním roce 2023/2024 zřízenou přípravnou třídu, a to ZŠ Větřní. Jen jedna ze základních škol v regionu, a to ZŠ Loučovice, má zřízenou speciální třídu.

³ V době zpracování Analytické části MAP byly k dispozici pouze územně analytické podklady k poslední aktualizaci v roce 2020, tedy v mapě není zohledněna skutečnost vzniku malotřídní základní školy v obci Zlatá Koruna.

Celková kapacita obecních základních škol ve školním roce 2023/2024 činila 5 240 míst, což je nárůst oproti předchozím letům. Kapacita obecních základních škol v regionu je dostatečná. Za poslední dva školní roky došlo k navýšení kapacity jen u dvou z obecních základních škol v regionu, a to ZŠ Lipno nad Vltavou a ZŠ Zlatá Koruna. Ve všech ZŠ zřizovaných obcemi plnilo ve školním roce 2023/2024 povinnou školní docházku v běžných i speciálních třídách 3 827 žáků (z toho ve speciálních třídách 8 žáků). Je to o 104 žáků méně než v předchozím školním roce, což odpovídá demografickému vývoji v regionu. Naplněnost tříd obecních ZŠ oproti předchozím letům mírně vzrostla, představuje průměrný počet 18,20 žáků na jednu třídu obecní ZŠ, což je nižší než průměrná hodnota pro Jihočeský kraj. Ve školním roce 2022/2023 se počet žáků v ZŠ zřizovaných obcemi významně zvýšil. Důvodem byl nárůst počtu ukrajinských žáků v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině.

Tabulka 9 Vývoj kapacity a obsazenosti běžných tříd základních škol zřizovaných obcemi v ORP Český Krumlov.

Školní rok	Kapacita	Počet žáků v běžných třídách	% využití kapacity	Počet běžných tříd	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na běžnou třídu	Průměrný počet žáků na třídu v Jihočeském kraji
2016/2017	5055	3713	73,45	188	9,40	18,18	20,78
2021/2022	5030	3726	74,08	200	10,00	16,65	19,94
2022/2023	5135	3931	76,55	206	9,81	16,62	20,26
2023/2024	5240	3827	73,03	203	9,67	17,04	18,90

Zdroj: statistická data ČSÚ a MŠMT. Pozn.: uvedené hodnoty jsou vždy k 30.9. začátku daného školního roku.

V běžných třídách ZŠ zřizovaných obcemi bylo od počátku školního roku 2023/2024 vzděláváno 260 žáků jiného státního občanství než ČR, což je o 38 méně než v předchozím školním roce. Uvedený počet žáků cizinců činí 6,79 % z celkového počtu žáků v základním vzdělávání. Nejvíce z uvedeného počtu žáků cizinců je Ukrajinců (169 žáků), Vietnamců (62) a Slováků (8).

V souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, došlo mezi školními roky 2021/2022 a 2022/2023 k výraznému nárůstu počtu žáků jiného státního občanství než ČR vzdělávajících se v běžných třídách ZŠ v území ORP Český Krumlov (ve školním roce 2021/2022 bylo vzděláváno 91 žáků jiného státního občanství než ČR, což činilo 2,44 % z celkového počtu žáků). V území je vzděláván významný počet žáků s vietnamskou národností (převážná část z nich je vzdělávána v ZŠ Vyšší Brod).

Tabulka 10 Vývoj počtu žáků v ZŠ ORP Český Krumlov zřizovaných obcemi podle národnosti.

Národnost	2016/2017	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Ázerbájdžán	0	2	3	2
Austrálie	2	0	0	1
Rakousko	0	1	1	1
Bulharsko	1	2	2	2
Bělorusko	0	1	2	1
Chorvatsko	1	1	0	0
Čína	0	0	0	1
Česko	3 669	3 641	3 639	3 575
Německo	0	2	3	2
Maďarsko	2	2	1	4
Itálie	1	0	0	0
Izrael	0	2	0	1
Kazachstán	2	2	2	0
Moldavsko	1	1	1	0
Nizozemsko	1	0	0	0
Polsko	1	1	1	1
Rumunsko	2	2	1	1
Rusko	2	3	1	1
Srbsko	0	0	1	1
Slovensko	4	10	7	8
Vietnam	26	44	44	62
Slovinsko	1	0	0	0
Thajsko	0	0	1	1
Turecko	1	0	0	0
Ukrajina	5	15	226	169
Spojené státy	0	0	1	1
CELKEM CIZINCI	53	91	298	260
CELKEM	3 722	3 732	3 937	3 835
% podíl cizinců z celkového počtu žáků	1,42	2,44	7,57	6,78

Zdroj: statistická data MŠMT

Průměrný věk učitelů na základních školách Jihočeského kraje se dlouhodobě pohybuje nad celorepublikovým průměrem. V rámci mimořádného šetření MŠMT realizovaného v roce 2019 byl zjištěn průměrný věk učitelů v Jihočeském kraji 47,5 let na 1. stupni ZŠ (průměr za ČR byl 47,2 let) a 46,3 let na 2. stupni ZŠ (průměr za ČR byl 46,3 let).

Od školního roku 2016/2017 se konstantně navyšuje počet pedagogických pracovníků v běžných třídách obecních základních škol v ORP ČK, zatímco počet žáků narůstá pomaleji. V daném období klesl počet žáků na přepočteného pedagoga v běžných třídách obecních základních škol v ORP ze 13,59 ve školním roce 2016/2017 na 10,43 ve školním roce 2023/2024. V území je identifikován nedostatek speciálních pedagogů a psychologů. V období mezi školními roky 2016/2027 a 2023/2024 byl jen ve třech letech vykázán částečný úvazek speciálního pedagoga, částečný úvazek psychologa byl vykázán jen ve školním roce 2023/2024.

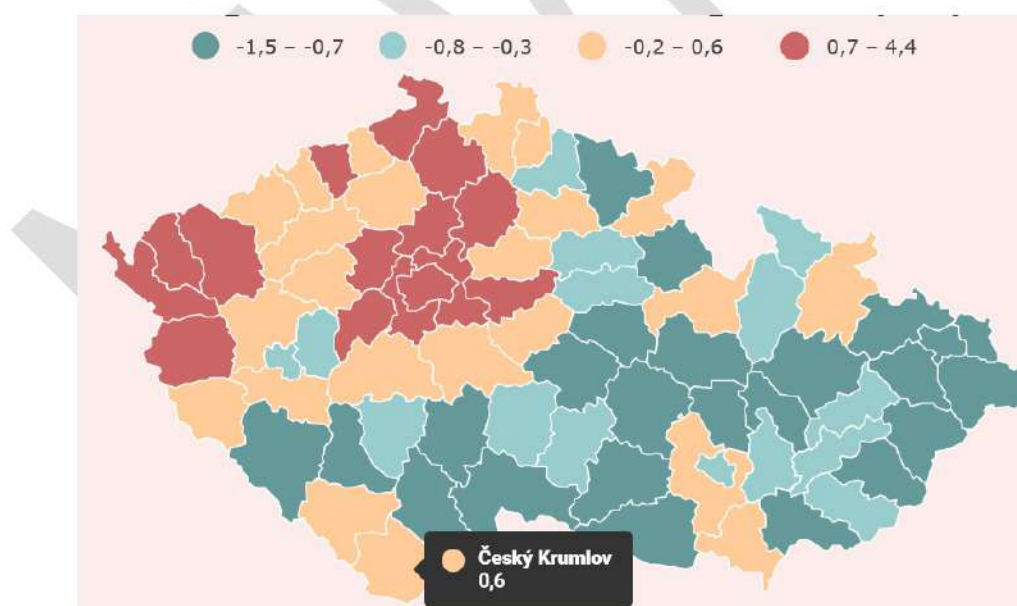
Tabulka 11 Vývoj průměrného evidovaného počtu zaměstnanců přepočteného v ZŠ – běžné třídy v ORP Český Krumlov

Rok	Pedagogičtí pracovníci celkem	z toho učitelé	z toho asistenti pedagoga	z toho speciální pedagogové	z toho psychologové	Nepedagogičtí pracovníci celkem	Počet žáků běžné třídy / 1 pedagoga
2016	273,18	246,06	27,12	0,00	0,00	64,03	13,59
2017	285,43	249,73	35,70	0,00	0,00	69,08	13,16
2018	303,20	252,40	50,80	0,00	0,00	69,01	12,45
2019	318,29	260,52	57,76	0,02	0,00	74,24	11,80
2020	334,35	270,79	63,56	0,00	0,00	76,62	11,31
2021	343,20	277,10	65,99	0,12	0,00	77,72	10,86
2022	353,17	284,33	68,15	0,68	0,00	80,94	11,13
2023	366,80	291,35	74,15	1,13	0,17	77,55	10,43

Zdroj: statistická data MŠMT (stav vždy ke 31. 12. daného roku)

V okrese Český Krumlov je podíl nekvalifikovaných učitelů v základním vzdělávání 3,99 % na 1. stupni ZŠ a 3,11 % na 2. stupni ZŠ, což je pod celorepublikovým průměrem.

Úroveň personálního zabezpečení vzdělávacího procesu v regionu lze hodnotit pomocí tzv. indexu personálního nezabezpečení výuky. Je to ukazatel, který vyjadřuje podíl nekvalifikovaných učitelů a neaprobované výuky ve školách. Index personálního (ne)zabezpečení výuky v okrese Český Krumlov je v porovnání s ostatními ORP Jihočeského kraje vyšší, avšak oproti roku 2021 došlo k jeho poklesu z hodnot vyšších než 0,7 na hodnotu 0,6. Hodnota vypovídá o tom, že se okres potýká s problémy s nedostatkem kvalifikovaných a aprobovaných učitelů.

Obrázek 12 Index personálního (ne)zabezpečení výuky. Zdroj: České školství v mapách, 2022 – publikováno ČŠI

Pozn.: Index agreguje indikátory “podíl nekvalifikovaných učitelů (MŠ, ZŠ, SŠ)” a “podíl neaprobované výuky (ZŠ, SŠ)”. Všechny indikátory na úrovni okresů spolu silně korelují, což znamená, že problém nezabezpečení výuky se týká všech úrovní.

3.4. Podpora dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných probíhalo ve školním roce 2023/2024 především ve školách hlavního vzdělávacího proudu s uplatněním podpůrných opatření. Podpůrná opatření spočívala zejména v nezbytných úpravách ve vzdělávání a školských službách odpovídajících zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte nebo žáka. Ve školním roce 2023/2024 bylo integrováno v MŠ a ZŠ zřizovaných obcemi celkem 404 dětí a žáků s různým znevýhodněním – s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, s vadami řeči, vývojovými poruchami učení, vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem. To je celkem o 2 děti a žáky méně než v předešlém školním roce. Naproti tomu ve speciálních třídách obecních základních škol podle druhu zdravotního postižení diagnostikovaného školským poradenským zařízením se vzdělávalo celkem 8 dětí a žáků s různým znevýhodněním.

V mateřských i základních školách bylo integrováno nejvíce žáků s vývojovými poruchami učení a chování. V mnoha případech byli žáci vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů. Zvýšil se počet dětí a žáků s postižením integrovaných v běžných školách s podporou pedagogické asistence ve třídě.

Tabulka 12 Počet dětí a žáků se zdravotním postižením diagnostikovaným školským poradenským zařízením vzdělávajících se v běžných třídách MŠ a ZŠ v ORP Český Krumlov zřizovaných obcemi ve školních letech 2016/2017 až 2023/2024.

Druh postižení	MŠ				ZŠ			
	16/17	21/22	22/23	23/24	16/17	21/22	22/23	23/24
Mentální	8	4	0	8	10	17	22	24
Sluchové	0	1	1	0	14	6	4	2
Zrakové	0	0	0	1	2	0	1	2
S vadami řeči	1	1	4	6	7	18	16	16
Tělesné	1	3	2	3	3	4	4	3
Autismus	2	1	0	3	8	8	7	6
Vývojové poruchy učení a chování	2	5	8	10	86	314	349	347
S více vadami	1	0	1	2	0	3	3	4
CELKEM	15	15	16	33	130	370	406	404
% z celkového počtu dětí/žáků	1,01	1,06	1,08	2,32	3,50	9,93	10,33	10,56

Zdroj: statistická data MŠMT

Tabulka 13 ukazuje, že počet dětí a žáků se SVP v MŠ a ZŠ ORP Český Krumlov postupně narůstá. Ve školním roce 2016/2017 bylo v mateřských školách celkem 15 dětí se SVP, zatímco v roce 2023/2024 tento počet vzrostl na 75. V základních školách byl nárůst ještě výraznější – z 275 žáků se SVP ve školním roce 2016/2017 na 471 žáků ve školním roce 2023/2024.

Tento nárůst může být důsledkem lepší diagnostiky a identifikace dětí a žáků se SVP, jakož i zvýšené dostupnosti a efektivity podpůrných opatření v rámci inkluzivního vzdělávání. Zvyšující se počet dětí se SVP v MŠ naznačuje, že dochází k včasější identifikaci potřeb dětí a k zavádění podpory již v předškolním věku.

Tabulka 13 Vývoj počtu dětí/žáků se SVP v MŠ a ZŠ ORP Český Krumlov ve sledovaných školních letech 2016/2017 až 2023/2024.

Druh školy		16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
MŠ	počet dětí se SVP	15	32	34	26	53	39	42	75
	počet dětí celkem	1484	1409	1449	1428	1395	1417	1482	1420
	% podíl dětí se SVP z celkového počtu dětí	1,01	2,27	2,35	1,82	3,80	2,75	2,83	5,28
ZŠ	počet žáků se SVP	275	308	359	477	459	449	488	471
	počet žáků celkem	3713	3755	3776	3757	3783	3726	3931	3827
	% podíl žáků se SVP z celkového počtu žáků	7,41	8,20	9,51	12,70	12,13	12,05	12,41	12,31

Zdroj: statistická data MŠMT

Školy samostatně zřízené pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v regionu jsou:

Základní škola Český Krumlov, Kaplická 151 a Základní škola zřízena u Dětského domova Horní Planá. V regionu se nenachází MŠ zřízená pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tabulka 14 zobrazuje vývoj počtu nadaných dětí a žáků se SVP v MŠ a ZŠ ORP Český Krumlov. Zde je patrný nárůst zejména v základních školách, kde počet nadaných žáků se SVP vzrostl z 0 ve školním roce 2016/2017 na 22 ve školním roce 2023/2024. V mateřských školách je nárůst minimální, s pouze 1 nadaným dítětem se SVP v roce 2023/2024.

Nárůst počtu nadaných žáků se SVP v základních školách může být výsledkem cílené podpory a programů zaměřených na identifikaci a rozvoj nadaných dětí, kteří mají současně speciální vzdělávací potřeby. Tento růst také odráží širší přístup k inkluzivnímu vzdělávání, který umožňuje rozpoznání a podporu nadání i u dětí s určitými překážkami ve vzdělávání.

Tabulka 14 Vývoj počtu nadaných dětí/žáků se SVP v MŠ a ZŠ ORP Český Krumlov ve sledovaných školních letech 2016/2017 až 2023/2024.

Druh školy	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
MŠ	0	0	0	0	0	0	2	1
ZŠ	0	3	4	7	10	13	25	22

Zdroj: statistická data MŠMT

3.5. Zařízení školního stravování

Zařízení školního stravování ZŠ a MŠ zajišťují stravování dětí, žáků a dalších osob v rámci různých forem podpory, jako je hmotné zabezpečení nebo internátní služby. Podporují zdravý životní styl a správné stravovací návyky, čímž předcházejí nevhodným stravovacím zvyklostem a zdravotním problémům. Školní stravování má význam pro celou společnost a je součástí státní výživové a potravinové politiky. Ve školním roce 2023/2024 bylo v ORP Český Krumlov evidováno 28 školních jídelen a 8 školních jídelen-výdejen.

Sít zařízení školního stravování nevykazuje dynamické změny, je dlouhodobě stabilní. K úpravám kapacit pro školní stravování v minulosti docházelo vždy v odůvodněných případech. Buď v souvislosti s navyšujícím se počtem dětí a žáků v návaznosti na demografický vývoj, či jako reakce na zvýšenou poptávku po školním stravování v jednotlivých školách, nebo na základě uvedení stavu v rejstříku škol a školských zařízení do souladu s platnou legislativou.

Aktuálním problémem v ORP Český Krumlov, stejně jako v celém Jihočeském kraji jsou vzrůstající počty dětí, žáků a studentů, kteří se hlavně z příčin socio-ekonomického postavení rodin nemohou školního stravování účastnit. Jihočeský kraj ve školním roce 2021/2022 realizoval projekt „Potravinová pomoc dětem ve hmotné nouzi v Jihočeském kraji“ spolufinancovaný z Ministerstva práce a sociálních věcí. V rámci projektu bylo podpořeno stravování socioekonomicky znevýhodněných dětí z 20 mateřských škol. Jihočeskému kraji se podařilo získat celkem 699 419,70 Kč pro 91 dětí.

V současné době Jihočeský kraj realizuje samostatný dotační program Obědy pro jihočeské děti, v rámci kterého lze získat podporu bezplatného školního stravování pro děti, žáky a studenty ve věku od 2 do 26 let, kteří navštěvují mateřské, základní a střední školy v Jihočeském kraji ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 a jejichž rodiny se ocitly v nepříznivé finanční situaci. Projekty se staly významnou součástí pomoci dětem z rodin v hmotné nouzi.

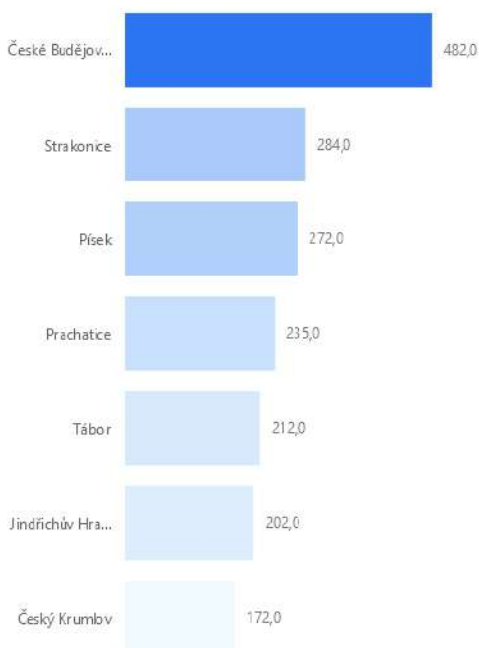
3.6. Neformální a zájmové vzdělávání

Neformální vzdělávání představují organizované výchovně vzdělávací aktivity, které se uskutečňují mimo formální vzdělávací systém a nabízí záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů založených na uceleném systému hodnot.

Neformální vzdělávání v ORP Český Krumlov poskytují:

- školy formálního vzdělávacího systému (např. školní družiny na základních školách, školní kluby při základních a středních školách),
- základní umělecké školy,
- domy dětí a mládeže/střediska volného času, které zřizuje obvykle obec a které zajišťují kroužky a další volnočasové aktivity pro děti za dostupné ceny,
- sdružení dětí a mládeže, které sdružuje [Česká rada dětí a mládeže](#),
- soukromé jazykové školy,
- soukromé vzdělávací agentury a kluby,
- zaměstnavatelé v rámci podnikového vzdělávání,
- knihovny,
- muzea a galerie,
- náboženské organizace,
- místní kulturní centra,
- ekologické a environmentální organizace,
- mateřská/rodinná centra.

Dle statistiky ČŠI je v okrese Český Krumlov nejméně zájmových útvarů škol a školských zařízení ze všech okresů Jihočeského kraje.

Obrázek 13 Počet zájmových útvarů škol a školských zařízení v okrese Jihočeského kraje ve školním roce 2023/2024 (Zdroj: ČŠI)

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny mají zřízené všechny základní školy v ORP, školní kluby mají zřízené jen 3 z nich, a to Základní škola Český Krumlov, Za Nádražím 222, Základní škola Český Krumlov, Plešivec 249 a Základní a mateřská škola Frymburk.

Ve školním roce 2023/2024 docházelo v ORP Český Krumlov do školních družin (ŠD) a školních klubů (ŠK) klubů obecních škol celkem 1223 žáků. Ve školním roce 2016/2017 byl počet žáků účastnících se pravidelné činnosti ŠD/ŠK 1216, v následujících školních letech docházelo k postupnému poklesu účastníků až na minimum (1032 účastníků) ve školním roce 2021/2022. V posledních dvou letech pak počet účastníků výrazně stoupal až na současných 1223 žáků. Meziroční nárůst souvisí především s počtem ukrajinských uprchlíků.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje se snaží dodržovat v praxi pravidla rozvoje zájmového vzdělávání uvedená v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji 2024–2028, kde jsou přesně stanoveny podmínky ohledně úpravy kapacit ŠD a ŠK. Jsou zde uvedena opatření, podle kterých lze doporučovat zařazování nových ŠD a ŠK do rejstříku škol a školských zařízení pouze jako součástí základních škol. Povolovat navýšení cílových kapacit u ŠD a ŠK lze pouze do určité výše v závislosti na počtu žáků na ZŠ, v níž ŠD či ŠK působí. Další opatření se týkají pravidelné kontroly nepřekračování cílových kapacit jak u ŠD, tak i u ŠK apod. Síť školních družin a školních klubů zůstává i nadále zachována. Nabídka pravidelné zájmové činnosti v této síti je reálná a poměrně dostatečná. Navyšování kapacit ve ŠD a ŠK je realizováno s ohledem na Dlouhodobý záměr Jihočeského kraje.

Základní umělecké školy poskytují základy vzdělání ve čtyřech základních uměleckých oborech (hudební, taneční, literárně-dramatický a výtvarný). Přípravují nadané a talentované žáky pro další vzdělávání, a to na středních, vyšších odborných i vysokých školách s uměleckým zaměřením. Jejich hlavním posláním je vychovávat mladé umělce nejen pro případnou profesionální dráhu. V rejstříku škol a školských zařízení jsou v okrese Český Krumlov zařazeny 2 ZUŠ, z toho je 1 škola zřizovaná krajem a 1 škola zřizovaná soukromým subjektem. Ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo tyto dvě ZUŠ celkem 1056 žáků. V zájmu žáků o umělecké obory dlouhodobě výrazně převažuje hudební obor – individuální výuka. Naopak nejnižší zájem je o kolektivní výuku v hudebním oboru. Kapacita těchto zařízení ve školním roce 2023/2024 byla dostatečná vzhledem k zájmu o toto vzdělávání (1060 žáků).

Základní umělecká škola, Český Krumlov, Kostelní 162 (zřizovatel Jihočeský kraj)

Škola je zřizovaná Jihočeským krajem, funguje již úctyhodných 243 let (byla založena v roce 1780). Škola poskytuje základy uměleckého vzdělávání 910 dětem, mladým lidem i dospělým pod odborným vedením 49 pedagogů. Zázemí pro vzdělávání tvoří nejen dvě budovy v Českém Krumlově, ale také další odloučená pracoviště ve Křemži, Horní Plané, Brloze a Kájově. Vyučuje se zde obor hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický. Škola má velkou nabídku nadstandardních aktivit jako například pořádání koncertů, soutěží, výstav, festivalů, víkendových a letních soustředění a výměnných koncertních zájezdů, zajištění účasti na mezinárodních festivalech či soutěžích a půjčování nástrojů. Škola má dva zapsané spolky – Sdružení pro rozvoj ZUŠ v Českém Krumlově a Sdružení rodičů a přátel Českokrumlovského dětského sboru.

Soukromá základní umělecká škola Natanael

Soukromá základní umělecká škola Natanael byla zapsána rozhodnutím MŠMT do rejstříku škol a do rejstříku školských právnických osob ke dni 1. 9. 2018. Kapacita školy je 150 žáků v hudebním oboru. Škola sídlí v Českém Heršláku, což je mimo území ORP, avšak má pobočku v Českém Krumlově. V ORP Český Krumlov dále působí na ZŠ Kaplická a ZŠ Větrní. Škola je zaměřena na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola poskytuje nabídku nadstandardních aktivit jako například pořádání koncertů, soutěží, víkendových a letních soustředění, zajištění

účasti na festivalech či soutěžích a půjčování nástrojů. Mimořádné je každoroční pořádání letních mistrovských hudebních kurzů a společného muzicírování.

Dům dětí a mládeže, Český Krumlov, Linecká 67

V ORP se nachází jen jedno středisko volného času (dům dětí a mládeže). Dům dětí a mládeže v Českém Krumlově zajišťuje výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační a táborové akce, zajišťuje osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby, včetně otevřené nabídky příležitostných a spontánních činností. Podílí se na další péči o nadané děti, žáky a studenty a ve spolupráci se školami a dalšími institucemi rovněž na organizaci soutěží a přehlídek dětí a mládeže. DDM sídlí v Českém Krumlově, nicméně aktivity nabízí i v dalších obcích ORP: Kájov, Horní Planá, Chvalšiny

Níže uvádíme další významné poskytovatele neformálního a zájmového vzdělávání v území ORP Český Krumlov.

Centrum pro pomoc dětem a mládeži, o.p.s.

Centrum pro pomoc dětem a mládeži, o.p.s. (dále také CPDM) bylo založeno městem Český Krumlov na počátku roku 1997. Organizace se zaměřuje na aktivity v oblastech prevence společensky patologických jevů, informací a poradenství, neformální výchovy a vzdělávání, podpory vhodného trávení volného času, evropských projektů mládeže a mládežnických iniciativ, pomoci sociálně a zdravotně znevýhodněným či podpory talentů. CPDM se koncentruje hlavně na děti a mládež od 10 let věku. Doprovodnými cílovými skupinami jsou pak děti do 10 let, pedagogové, vedoucí mládežnických a dětských kolektivů a skupin, rodiče a další veřejnost.

Pro naplňování stanovených cílů zřídilo postupně CPDM samostatná projektová pracoviště, která se zabývají hlavními programovými oblastmi: ICM – Informační centrum pro mládež (vznik 1997), protidrogový Streetwork (1999), nízkoprahový a volnočasový klub pro mládež a děti Bouda (2000) a internetové mládežnické Rádio ICM (2004). Většina programů a projektů je realizována právě prostřednictvím těchto projektových pracovišť. Ročně osloví Centrum kolem 15 tisíc osob.

KoCeRo – komunitní centrum Rovnost o.p.s.

Obecně prospěšná společnost KoCeRo – komunitní centrum Romů byla založena v červnu 2006 v Českém Krumlově. Účelem společnosti je poskytování obecně prospěšných služeb prostřednictvím širokého spektra projektů, kterými chce předcházet výskytu nežádoucího chování, pomáhat při řešení obtížných životních situací, umožnit smysluplné trávení volného času a tím přispět k sociální a kulturní spolupráci romského etnika a většinové společnosti.

Společnost mimo jiné nabízí výchovně-vzdělávací aktivity s důrazem na děti a mládež romského etnika a na další děti a mládež, které jsou ohroženy společensky nežádoucími jevy, aktivity podporující vhodné trávení volného času, informační, poradenské, publikační a osvětové aktivity zaměřené na osoby z romského etnika a na osoby žijící v nevyhovujících socioekonomických podmínkách. Organizace má registrované dvě sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., a to nízkoprahové zařízení pro děti a mládež AUTOŠKOLA a terénní programy ZMĚNA.

ICOS Český Krumlov o.p.s.

Nezisková organizace se sídlem v Českém Krumlově, jejímž posláním je podporovat rozvoj občanské společnosti a zlepšovat kvalitu života v regionu. Organizace nabízí širokou škálu služeb pro děti, mládež i dospělé, včetně sociálního poradenství, právní pomoci, vzdělávacích programů a preventivních aktivit (poskytuje programy primární prevence do škol, poradenství pro třídní učitele a další pedagogické pracovníky, podpůrné skupiny pro dospívající). Organizace se zaměřuje na podporu sociálně znevýhodněných skupin, organizuje komunitní akce a poskytuje odborné poradenství v oblasti sociálních služeb a právní ochrany. Kromě toho spolupracuje s místními institucemi, školami a dalšími neziskovými organizacemi na projektech, které podporují

sociální inkluzi a aktivní zapojení občanů do veřejného života. Organizace se rovněž věnuje projektům na podporu dobrovolnictví a komunitního rozvoje. Má pod sebou zřízené RC Krumlík.

Paventia z.s.

Nezisková organizace sídlící v Českém Krumlově, která se zaměřuje na pomoc dětem, mládeži a rodinám v obtížných životních situacích. Jejím posláním je poskytovat podporu a poradenství, jak překonat překážky a dosáhnout lepší kvality života. Organizace nabízí služby jako sociální poradenství, terapeutické programy, volnočasové aktivity a preventivní programy zaměřené na předcházení sociálního vyloučení a podporu zdravého vývoje dětí a mládeže. Organizace také poskytuje individuální a skupinovou terapii, stejně jako vzdělávací a podpůrné programy pro rodiče. Organizace spolupracuje s místními školami, úřady a dalšími organizacemi, aby zajistila komplexní podporu pro své klienty. Provozuje DS Paventia.

Významné společensko-kulturní instituce v regionu ORP Český Krumlov

1. **Egon Schiele Art Centrum** – Centrum se věnuje jak vystavování umění, tak i vzdělávacím programům v oblasti umění. Nabízí workshopy, přednášky a další vzdělávací aktivity, které propojují návštěvníky s moderním uměním.
2. **Museum Fotoateliér Seidel** – Muzeum nabízí nahlédnutí do historie fotografie a technik fotografování. Pro školy a skupiny pořádá speciální vzdělávací programy zaměřené na historii a techniku fotografie.
3. **Regionální muzeum v Českém Krumlově** – Muzeum prezentuje historii města a regionu a nabízí rozsáhlé vzdělávací programy pro školy a veřejnost, včetně výstav, přednášek a workshopů.
4. **Městské divadlo Český Krumlov** – Kromě pravidelného divadelního programu divadlo také organizuje divadelní workshopy a kulturní akce, které slouží ke vzdělávání veřejnosti v oblasti divadelního umění.
5. **Kláštery Český Krumlov** – Kláštery nabízí nejen interaktivní expozice s historickou hernou, ale i vzdělávací programy pro rodiny s dětmi zaměřené na historii klášterního života a vlivu kláštera na region. V nabídce jsou rovněž programy pro školy a školní akce, které zábavným způsobem probouzí v dětech zvědavost, kreativitu, vztah ke kultuře, přírodě, historii a základním lidským hodnotám.
6. **Port 1560** – Nové kulturní a společenské centrum Českého Krumlova vybudované v areálu schwarzenberského pivovaru, které mimo jiné nabízí i řadu akcí a aktivit pro rodiny s dětmi.
7. **Městská knihovna Český Krumlov** – Náplní knihovnické práce není jen výpůjční služba, knihovna nabízí i řadu akcí a programů pro širokou veřejnost, rodiny s dětmi a školy. Knihovna spolupracuje s místními organizacemi pracujícími s dětmi a mládeží a účastní se i celoměstských kulturních akcí jako Kouzelný Krumlov, Svatováclavská noc otevřených muzeí a galerií a dalších.
8. **Státní hrad a zámek Český Krumlov** – Státní hrad a zámek Český Krumlov je významnou historickou a kulturní památkou, která nejen přitahuje návštěvníky z celého světa, ale nabízí i bohatý program kulturních a vzdělávacích aktivit pro místní obyvatele. Jeho studijní centrum se zaměřuje na výzkum, vzdělávání a uchovávání kulturního dědictví, poskytuje odborné semináře, konference a workshopy. Centrum také podporuje spolupráci s akademickými institucemi a odborníky v oblasti historie, umění a konzervace. Díky těmto aktivitám hrad a zámek nejen zachovává, ale i aktivně rozšiřuje znalosti o kulturním dědictví regionu.

9. **Státní hrad a zámek Rožmberk** – Státní hrad a zámek Rožmberk je významnou historickou památkou v regionu ORP Český Krumlov, která láká návštěvníky svými bohatými dějinami a architektonickou krásou. Nabízí různé kulturní a vzdělávací akce, včetně prohlídek, výstav a tematických programů, které přibližují život šlechtických rodů a historii regionu. Hrad také pořádá speciální akce, jako jsou koncerty a divadelní představení, které obohacují kulturní život místní komunity. Díky svému širokému spektru aktivit hrad a zámek Rožmberk významně přispívá k uchování a popularizaci kulturního dědictví regionu.
10. **Kláster Zlatá Koruna** – Kláštery nabízejí bohatý program kulturních akcí, výstav a koncertů pro rodiny s dětmi. Historické a architektonické bohatství kláštera poskytuje unikátní zázemí pro vzdělávací a komunitní aktivity, podporující místní tradice a umění. Díky svému kulturnímu přínosu a atraktivitě přispívají kláštery k turistickému ruchu a ekonomickému rozvoji celého regionu.
11. **Kláster Vyšší Brod** – Klášter ve Vyšším Brodě je klíčovým kulturním a duchovním centrem v ORP Český Krumlov, nabízejícím vzdělávací programy, historické exkurze a workshopy. Pořádá různé kulturní akce, jako jsou koncerty a výstavy, které podporují místní uměleckou scénu. Klášter rovněž přispívá k sociální soudržnosti prostřednictvím charitativních projektů a posiluje komunitní život v regionu.
12. **Hrad Dívčí Kámen** – Zřícenina hradu Dívčí Kámen je významnou historickou památkou v regionu ORP Český Krumlov, nabízející návštěvníkům nejen fascinující pohled do středověké historie, ale také širokou škálu kulturních a vzdělávacích aktivit. Návštěvníci mohou prozkoumávat zchovalé ruiny hradu, účastnit se tematických prohlídek a historických představení, které ožívují dávné příběhy a legendy.

V regionu ORP Český Krumlov mimo to působí nespočet různých sportovních, kulturních, společenských a jiných komunitních klubů a organizací, které rovněž nabízejí aktivity pro volnočasové vyžití dětí a mládeže a řada dalších organizací tzv. souvisejících služeb. Významnou funkci komunitních center v území zastávají zejména **obecní knihovny** a **obecní kulturní a společenská centra**. V neposlední řadě neformální vzdělávání v území poskytují **mateřská a rodinná centra**, jako například MC Křemílek (Křemže), RC Krumlík (Český Krumlov), MC Holoubek (Holubov). Za zmínku rovněž stojí i **dětské skupiny** (např. DS Vyšník, DS Krumlík a DS Paventia).

Zejména v malých obcích hrají klíčovou roli v oblasti budování a posilování komunitního života prostřednictvím zajišťování rozličných volnočasových akcí a aktivit **dobrovolní hasiči, kulturní a společenské spolky, skauti a církve**.

3.7. Zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školská poradenská zařízení a zařízení preventivně výchovné péče

Zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních jsou diagnostické ústavy, dětské domovy, dětské domovy se školou a výchovné ústavy. V regionu ORP Český Krumlov působí níže uvedená.

Středisko výchovné péče Spirála (SVP)

Středisko výchovné péče Spirála je školské zařízení zřízené MŠMT ČR, je pracovištěm Dětského diagnostického ústavu Homole. Středisko poskytuje ambulantní všestranně preventivní výchovnou péči a psychologickou pomoc dětem a mládeži s rizikem či s projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji. Své služby a pomoc poskytuje rovněž jejich rodičům (zákonným zástupcům) nebo škole. Tato péče je zaměřena na odstranění či zmírnění již vzniklých poruch chování a na prevenci vzniku dalších vážnějších výchovných poruch a negativních jevů v sociálním vývoji dětí, žáků a studentů, pokud u nich nenastal důvod k nařízení ústavní výchovy, nebo uložení ochranné výchovy. Činnostmi střediska je individuální a skupinová práce s dětmi, diagnostika, poradenství, ambulantní vedení klientů s poruchami chování, individuální, rodinná a skupinová psychoterapie, sociální prevence, víkendové a prázdninové pobyty, práce s kolektivem třídy, sociometrie třídy, besedy a přednášky a metodická podpora učitelů.

Dětský domov a základní škola Horní Planá

Dětský domov Horní Planá je školským zařízením pro výkon ústavní výchovy dětí a mládeže. Zajišťuje výchovnou, vzdělávací, sociální a materiální péči dětem, které ze závažných důvodů nemohou vyrůstat ve vlastní rodině, nemohou být osvojeny nebo umístěny do jiné formy náhradní péče. V současnosti v domově žije 64 dětí ve věku od 3 do 18 let, případně do skončení profesní přípravy, nejdéle do 26 let. Děti jsou rozděleny do 8 rodinných skupin, z toho 3 rodinné skupiny jsou složeny z učňů a studentů. Zřizovatelem je Jihočeský kraj. Součástí dětského domova je i základní škola praktická a základní škola speciální.

Poradenské služby dětem, žákům a studentům, jejich zákoným zástupcům, školám a školským zařízením v území poskytují pedagogicko-psychologická poradna (PPP) a speciálně pedagogická centra (SPC).

Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice (pobočka Český Krumlov)

Pedagogicko-psychologická poradna je školské poradenské zařízení, které poskytuje bezplatně odborné psychologické a speciálně pedagogické služby dětem a mládeži, jejich rodičům a učitelům na všech stupních škol, tedy od mateřských až po střední školy. Poradna řeší především obtíže při výchově a vzdělávání dětí. Posuzuje tak školní zralost dítěte s ohledem na možný odklad školní docházky, školní neúspěšnost žáků (nezvládnání školních nároků, vyšetřují specifické poruchy učení či poruchy pozornosti), výchovné obtíže dítěte (poruchy chování, odchylky v osobnostním a sociálním vývoji), zjišťuje studijní předpoklady žáků v souvislosti s volbou střední školy. Dále pak spolupracuje se školami a učiteli, kterým poskytuje odbornou pomoc, nabízí vzdělávací programy a metodické materiály.

Speciálně pedagogické centrum České Budějovice (odloučené pracoviště Český Krumlov)

Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené, které je součástí Mateřské školy, Základní školy a Praktické školy na adrese Štítného 3 v Českých Budějovicích, poskytuje komplexní vzdělávací a terapeutické služby pro děti s mentálním postižením. Centrum se zaměřuje na individuální přístup ve vzdělávání, rozvoj základních životních dovedností, a nabízí širokou škálu terapeutických služeb, včetně logopedie a ergoterapie. Dále poskytuje poradenství pro rodiče a spolupracuje s různými odborníky, aby zabezpečilo co nejlepší podporu pro své žáky. Pro starší děti a mladistvé centrum připravuje programy zaměřené na rozvoj pracovních

dovedností a přípravu na povolání. Tento multidisciplinární přístup centra usiluje o zlepšení kvality života svých žáků a podporuje jejich integraci do společnosti.

Tabulka 15 Speciálně pedagogická centra v Jihočeském kraji ve školním roce 2023/2024

Speciálně pedagogické centrum (SPC)	Zřizovatel
SPC pro vady řeči při ZŠ logopedické Týn n. Vltavou	Jihočeský kraj
SPC pro mentálně postižené při MŠ, ZŠ a PrŠ, ČB	Jihočeský kraj
SPC pro mentálně postižené při ZŠ a MŠ, Strakonice	Jihočeský kraj
SPC pro zrakově postižené při MŠ pro zrakově postižené, ČB	Jihočeský kraj
SPC pro tělesně postižené při MŠ, ZŠ a PrŠ ARPIDA, ČB	Soukromý subjekt
SPC pro sluchově postižené při MŠ, ZŠ a SŠ pro sluchově postižené, ČB	MŠMT

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

MAKAPR

3.8. Instituce poskytující podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

3.8.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám

V Jihočeském kraji je zřízeno Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám, České Budějovice, Nemanická 7 (ZVaS), školské zařízení vedené v rejstříku škol a školských zařízení. ZVaS je příspěvkovou organizací Jihočeského kraje. Vykonává svou činnost na pracovištích v Českých Budějovicích, Strakonících a Táboře a školicím a rekreačním středisku Blatnice u Mladé Vožice.

Jeho hlavním smyslem je poskytovat školám a školským zařízením institucionální i individuální podporu formou zajišťování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a poskytování ekonomicko-administrativních, knihovnických a informačních služeb včetně technické a organizačně metodické pomoci.

ZVaS se skládá ze dvou zařízení – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám. Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (ZDVPP) je školské zařízení, které zajišťuje další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, poskytuje školám a školským zařízením poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení a dále zprostředkovává informace o nových směrech a postupech ve vzdělávání a zajišťuje koordinaci podpůrných činností pro školy a školská zařízení. Středisko služeb školám (SSŠ) je účelové školské zařízení, které pomáhá školám a školským zařízením při jejich činnosti, poskytuje školám a školským zařízením distribuční a metodickou pomoc včetně technické, materiálové a zprostředkovatelské. Od roku 2018 ZVaS školám a školským zařízením poskytuje službu pověřence pro ochranu osobních údajů v rámci agendy GDPR (Obecné nařízení 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES), kterou k 30. 6. 2023 využilo celkem 109 škol a školských zařízení z Jihočeského kraje. Dále pak SSŠ ve školním roce 2022/2023 zpracovávalo mzdovou agendu pro 125 škol a školských zařízení, 40 obcí a 5 dalších organizací. Pro 9 škol a školských zařízení pak zajišťovalo zpracování účetní agendy.

Od roku 2019 ZVaS provozuje středisko EUROPE DIRECT. Od roku 2023 zařízení provozuje Jihočeský školský portál.

3.8.2 Národní pedagogický institut České republiky

Národní pedagogický institut České republiky (NPI ČR) je klíčovou národní institucí zaměřenou na podporu a rozvoj vzdělávacího systému v České republice. NPI ČR je veřejná výzkumná instituce zřízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, která vznikla sloučením několika dřívějších organizací, včetně Národního ústavu pro vzdělávání a Národního institutu pro další vzdělávání. Pracoviště pro Jihočeský kraj se nachází v Českých Budějovicích.

Hlavní činností NPI ČR je poskytování metodické podpory, dalšího vzdělávání a odborného rozvoje pedagogických pracovníků na všech stupních vzdělávacího systému. NPI ČR se zabývá tvorbou a implementací vzdělávacích programů, vývojem metodik, výzkumem v oblasti vzdělávání a inovacemi. Dále koordinuje národní a mezinárodní projekty zaměřené na zlepšení kvality vzdělávání.

NPI ČR rovněž spravuje a rozvíjí informační a poradenské služby, které podporují školy a vzdělávací instituce v různých oblastech, jako jsou inkluzivní vzdělávání, kariérní poradenství, jazykové vzdělávání a digitální kompetence. Instituce také poskytuje podporu při implementaci strategických vzdělávacích dokumentů a politických opatření, včetně rámcových vzdělávacích programů a národního kurikula.

NPI ČR organizuje a poskytuje školení a kurzy pro pedagogické pracovníky, řídicí pracovníky škol, metodiky a další odborníky v oblasti vzdělávání. Tyto aktivity zahrnují různé formy profesního rozvoje, včetně akreditovaných kurzů, seminářů, workshopů a konferencí.

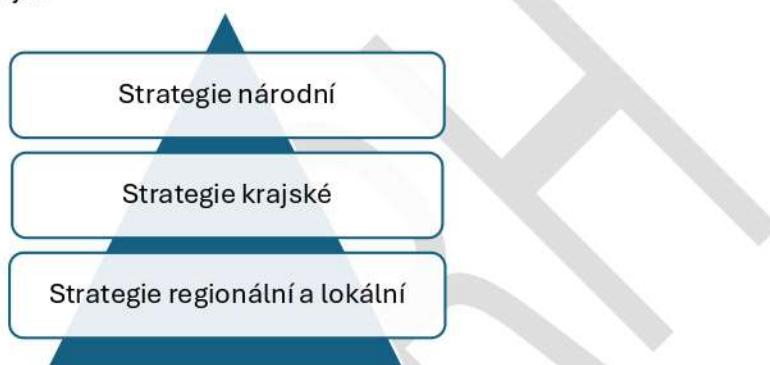
NPI ČR je také aktivním členem různých mezinárodních vzdělávacích sítí a partnerství, což umožňuje přenos dobré praxe a inovací ze zahraničí do českého vzdělávacího systému.

NÁVĚR

4. Strategické dokumenty, projekty, financování a podpora vzdělávání v území

4.1. Strategické dokumenty

Při strategickém plánování a řízení vzdělávání v ORP Český Krumlov je nutné zohlednit strategické záměry, projekty a dokumenty nejen na regionální, ale i krajské a národní úrovni. Zatímco MAP IV poskytuje konkrétní opatření a projekty pro region, národní a krajské dokumenty nastavují širší rámec a strategické cíle, které je třeba integrovat do místních plánů. Společným jmenovatelem těchto dokumentů je zlepšení kvality vzdělávání, podpora rovného přístupu ke vzdělávání a posílení kompetencí všech dětí a žáků pro život v moderní společnosti. Všechny tyto strategie a plány hrají klíčovou roli při formování vzdělávací politiky v regionu ORP Český Krumlov a zajištění jejího udržitelného rozvoje.

Obrázek 14 Úrovně hodnocených strategických dokumentů

Níže je uveden výčet nejzásadnějších strategických dokumentů na regionální a lokální, krajské a národní úrovni, které je nezbytné reflektovat v Místním akčním plánu rozvoje vzdělávání ORP Český Krumlov, a jejich stručné zhodnocení. V rámci analýzy nebyly hodnoceny dopady dokumentů zpracovaných na mezinárodní úrovni.

Strategie národní

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ (Strategie 2030+): Dokument stanovuje dlouhodobé cíle vzdělávací politiky, které jsou zaměřeny na zvýšení kvality vzdělávání, proměnu obsahu a způsobu vzdělávání a snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání a rozvoj potenciálu každého dítěte/žáka. MAP je jedním z nástrojů pro implementaci strategie na lokální úrovni, což musí být jeho realizátory respektováno a reflektováno ve všech relevantních dokumentech.

Národní akční plán pro duševní zdraví 2020-2030: Dokument zahrnuje i opatření na podporu duševního zdraví ve školách, prevenci duševních onemocnění mezi dětmi a mladistvými a zajištění přístupu k potřebné péči, realizaci destigmatizačních iniciativ, aktivit na podporu lidských práv, rovných příležitostí. Integrace těchto opatření do vzdělávací politiky regionu je klíčová pro zajištění zdravého a podpůrného školního prostředí.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027: Strategie se zaměřuje na prevenci kriminality prostřednictvím vzdělávání, sociálních služeb a komunitních programů. Je důležité reflektovat cíle této strategie v MAP ORP Český Krumlov, aby bylo podpořeno bezpečné a inkluzivní prostředí pro všechny obyvatele regionu. Konkrétní opatření zahrnují programy prevence

kriminality ve školách a rozvoj komunitních center poskytujících sociální služby a volnočasové aktivity.

Národní strategie ochrany práv dětí 2021-2029: Strategie se zaměřuje na zajištění bezpečného a kvalitního života pro všechny děti prostřednictvím ochrany jejich práv a naplňování jejich potřeb. Reflektování této strategie v MAP ORP Český Krumlov je důležité pro podporu inkluzivního a bezpečného vzdělávacího prostředí, které eliminuje diskriminaci a podporuje rozvoj všech dětí ve školách. Implementace opatření vedoucích k zajištění bezpečného a inkluzivního prostředí ve školách, podpoře participace dětí, rozvoji spolupráce se sociálními službami a dalšími organizacemi, zajištění rovného přístupu k informacím a službám pomohou zajistit, že školy budou bezpečným a podporujícím místem, kde jsou práva dětí respektována a podporována v souladu s národní strategií. Takováto opatření budou přispívat ke snižování rizika sociálního vyloučení a zvýší šanci na úspěch ve vzdělávacím procesu.

Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016-2025: Tato strategie klade důraz na dostupnost a kvalitu sociálních služeb, které budou řešit individuální potřeby klientů sociálních služeb, popř. jejich rodinných a blízkých příslušníků. MAP by měl mimo jiné zohledňovat opatření na rozvoj spolupráce mezi školami a poskytovateli sociálních služeb, aby se zajistilo, že děti/žáci a jejich rodiny mají přístup ke komplexní podpoře, cílenou podporu znevýhodněných dětí a žáků a prevenci sociálního vyloučení.

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027: Tato strategie se zaměřuje na prevenci závislostí a snižování s tím spojených škod, což je relevantní pro vzdělávací prostředí. Implementace preventivních programů ve školách může pomoci snížit výskyt rizikového chování mezi žáky.

Strategie sociálního začleňování 2021-2030: Strategie se zaměřuje na zlepšení sociálního začleňování osob sociálně vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením. Zahrnuje oblasti boje s chudobou, podporu rovného přístupu ke vzdělávání, zajištění dostupného bydlení a zdravotní péče a prevenci bezdomovectví. Pro MAP ORP Český Krumlov je důležité reflektovat cíle této strategie, protože zajišťuje metodickou podporu škol a pedagogických pracovníků pro práci s žáky vyžadujícími podpůrná opatření a rozvoj služeb školních psychologů a speciálních pedagogů. Implementace těchto opatření napomůže předcházet neodůvodněnému rozřazování dětí a segregaci dle socioekonomického statutu, čímž podpoří inkluzivní a kvalitní vzdělávací prostředí.

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2025: Strategie se zaměřuje na prosazování integrace a rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Tento plán cílí na odstraňování bariér, podporu mobility, přístupnosti informací a služeb veřejné správy, a zlepšení inkluzivního vzdělávání. Ve vztahu k MAP ORP Český Krumlov je klíčové reflektovat tuto strategii pro zajištění přístupného a rovného vzdělávacího prostředí pro všechny žáky, včetně těch se zdravotním postižením. Konkrétní opatření zahrnují odstraňování fyzických bariér ve školách a podpora školních programů, které podporují inkluzi a rovný přístup ke vzdělání.

Zdraví 2030: Strategie se zaměřuje na rozvoj zdravotní péče a zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva České republiky do roku 2030. Klade důraz na prevenci nemocí, podporu zdravého životního stylu a zlepšení dostupnosti a kvality zdravotní péče. Pro MAP ORP Český Krumlov je důležité reflektovat cíle této strategie, a tím využít synergického přístupu k podpoře zdraví ve školách a místních komunitách. Implementace preventivních zdravotních programů ve školách (např. jako podpora zdravého stravování ve školách, podpora fyzické aktivity žáků, osvětové kampaně na duševní zdraví a prevenci rizikového chování) může přispět k lepšímu fyzickému i duševnímu zdraví dětí a žáků, což podporuje jejich vzdělávací úspěchy a celkovou kvalitu jejich současného i budoucího života.

Koncepce podpory sportu 2016-2025: Strategie se zaměřuje na rozvoj sportovních aktivit v České republice a klade důraz na zapojení všech věkových a sociálních skupin do sportu, zlepšení

sportovní infrastruktury a podporu sportovních klubů a organizací. Pro MAP ORP Český Krumlov je klíčové reflektovat cíle této strategie, protože zdravý životní styl a pravidelné sportování mají pozitivní vliv na fyzické a duševní zdraví dětí, což podporuje jejich vzdělávací úspěchy a celkovou kvalitu jejich současného i budoucího života. Implementace zahrnuje zvyšování počtu hodin pohybových aktivit ve školách, rozvoj školních sportovních klubů a organizaci sportovních soutěží. Důraz je kladen na inkluzi a rovný přístup ke sportovním aktivitám pro děti se zdravotním postižením a znevýhodněných skupin.

Strategie romské integrace 2021-2030: Strategie se zaměřuje na podporu rovného a spravedlivého zacházení a rovné příležitosti pro Romy, s respektem k jejich občanské a národnostní identitě. Tato strategie zahrnuje občanské zplnomocnění Romů, které má vést k jejich socio-ekonomické, politické a kulturní emancipaci. Pro MAP ORP Český Krumlov je důležité reflektovat cíle této strategie, protože podpora integrace a rovného přístupu ke vzdělání pro romské děti může přispět k lepším vzdělávacím výsledkům v regionu a celkové inkluzi. Implementace zahrnuje konkrétní opatření, jako jsou programy na prevenci diskriminace a anticiganismu, podpora romské kultury a jazyka, a zvýšení participace Romů v rozhodovacích procesech. Tímto způsobem strategie přispívá k odstranění neodůvodněných rozdílů mezi situací Romů a většinové populace, čímž podporuje sociální soudržnost a rovné příležitosti.

Strategie krajské

Program rozvoje Jihočeského kraje na období 2021-2027: Tento program se zaměřuje na udržitelný a vyvážený rozvoj regionu. Hlavními cíli jsou zvyšování konkurenceschopnosti kraje, zlepšení infrastruktury a kvality života obyvatel. Pro MAP ORP Český Krumlov je klíčové reflektovat cíle této strategie, protože zahrnuje opatření na podporu vzdělávání, zlepšení dostupnosti a kvality veřejných služeb, a podporu inovací ve školství.

Regionální akční plán pro území Jihočeského kraje: Tento plán zahrnuje konkrétní opatření na podporu rozvoje regionu, včetně vzdělávání, ekonomického růstu a infrastruktury. Je důležité zahrnout jeho cíle do MAP ORP Český Krumlov, aby bylo dosaženo udržitelného rozvoje.

RIS3 strategie Jihočeského kraje 2021-2027: Tato strategie je zaměřena na podporu výzkumu, vývoje a inovací s cílem transformovat ekonomiku Jihočeského kraje směrem ke znalostní ekonomice. Pro MAP ORP Český Krumlov je důležité reflektovat cíle této strategie, protože zahrnuje zvýšení kvality a dostupnosti lidských zdrojů, rozvoj spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a dalšími aktéry, a podporu podnikání. To zahrnuje i vzdělávání a rozvoj kompetencí potřebných pro moderní trh práce.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji 2024-2028: Tento dokument stanovuje cíle a opatření pro zvýšení kvality vzdělávání, podporu pedagogů, modernizaci škol a rovný přístup ke vzdělávání. Reflektování této strategie v MAP ORP Český Krumlov je klíčové pro zajištění jejich efektivní implementace na úrovni škol a místních komunit. V MAP by měly být reflektovány cíle Dlouhodobého záměru jako zejména podpora inkluzivního a kvalitního vzdělávání, rozvoj digitálních kompetencí a modernizace vzdělávacích metod. MAP by měl také zahrnovat aktivity zaměřené na profesní rozvoj pedagogů a podporu jejich celoživotního vzdělávání. Důraz by měl být kladen na posílení spolupráce mezi školami, místními partnery a komunitou, což přispěje k rozvoji praktických dovedností žáků. Rovněž je důležité podporovat regionální identitu a kulturní dědictví prostřednictvím vzdělávacích programů a projektů. Nakonec by MAP měl reflektovat potřebu modernizace školní infrastruktury a zajištění bezpečného a podnětného prostředí pro všechny děti a žáky.

Koncepce rodinné a seniorské politiky Jihočeského kraje na období 2021-2025: Koncepce se zaměřuje na podporu a rozvoj prorodinných a proseniorských aktivit, které zajišťují kvalitní podmínky pro život rodin a seniorů v regionu, s důrazem na mezigenerační solidaritu, sociální

soudržnost a zdravý životní styl. Cíle koncepce by měly být reflektovány v MAP prostřednictvím podpory mezigenerační solidarity, prorodinných a proseniorských aktivit a harmonizace rodinného a pracovního života. MAP by měl podporovat iniciativy na podporu mateřských a rodinných center, které poskytují služby pro rodiny s dětmi i seniory, a podporovat rozvoj volnočasových aktivit, které zapojují všechny generace. Důraz by měl být kladen na vzdělávací programy, které podporují rodičovské kompetence, mezigenerační soužití a prevenci sociálního vyloučení. Součástí MAP by měly být také aktivity zaměřené na propagaci zdravého životního stylu a aktivního stárnutí, čímž se zvýší povědomí o významu péče o zdraví v různých životních fázích. MAP by měl podporovat spolupráci škol s rodinnými a seniorskými organizacemi, například prostřednictvím dobrovolnických programů a společných komunitních akcí. Dále je klíčové zajištění informovanosti rodin a seniorů o dostupných službách a podpoře v regionu, aby mohli plně využít nabízených možností.

Koncepce rozvoje cestovního ruchu Jihočeského kraje 2021-2030: Koncepce mimo jiné podporuje integraci turismu do výuky, což obohacuje vzdělávací programy a přibližuje dětem regionální historii a přírodu. Spolupráce s místními školami na programech environmentální výchovy a udržitelných turistických aktivit zvyšuje povědomí o ochraně regionálního dědictví. Aktivní zapojení škol do komunitních projektů podporuje vazby mezi vzdělávacími institucemi a místní komunitou. Vzhledem ke geografické poloze regionu a blízkosti Rakouska a Německa je důležitá poptávka po jedincích hovořících německy, což by mělo být reflektováno ve vzdělávacích programech.

Koncepce zdravotnictví Jihočeského kraje na období 2021-2027: Koncepce je zaměřena na zajištění dostupné a kvalitní zdravotní péče pro všechny obyvatele kraje. Tento dokument obsahuje plánování rozvoje zdravotnické infrastruktury, zvyšování efektivity zdravotních služeb a zlepšování spolupráce mezi zdravotnickými zařízeními. Pro MAP ORP Český Krumlov je důležité reflektovat cíle této strategie, protože zdraví obyvatel má přímý vliv na jejich schopnost účastnit se vzdělávání a pracovního života. Implementace této strategie v regionálních plánech pomůže zlepšit zdravotní stav obyvatel a vytvořit zdravější komunitu.

Strategie regionální a lokální

MAS Blanský les – Netolicko o.p.s.: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) 2021-2029: Tato strategie mimo jiné zahrnuje specifický cíl „Dostupné předškolní a školní vzdělávání, dostatečná kvalitní péče o děti a mládež“. Pro splnění definovaného cíle navrhuje realizovat opatření v oblastech podpora spolupráce mezi školami, vzdělávání pracovníků ve školství, podpora dovedností dětí a žáků, zlepšení vzdělávací infrastruktury a zajištění dostatečné kapacity.

MAS Pomalší: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) 2021-2027: Dokument definuje strategický cíl „Vzdělávání pro život“, v rámci něhož jsou stanoveny 3 specifické cíle: Kompetence pro aktivní občanský, profesní osobní život, Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, Zlepšení kvality a zázemí škol, školských zařízení a prostor pro volnočasové aktivity. Pro splnění cíle jsou ve strategii navrhována opatření jako například zapojení škol do komunitních aktivit, podpora ZUŠ, neformálního a zájmového vzdělávání, podpora sdílených služeb pro školy, podpora nadaných dětí a žáků, podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, zlepšení kvality vzdělávání, zázemí a infrastruktury vzdělávání.

MAS Rozkvět: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) 2021-2027: Tento strategický dokument definuje jako jeden ze strategických cílů MAS „Zlepšení kvality života v obcích“, v rámci něhož je vymezen specifický cíl „Zlepšení kvality podmínek pro vzdělávání a

smysluplné trávení volného času“. Navrhovaná jsou opatření na výstavbu, rekonstrukci a modernizaci zázemí a vybavení MŠ, ZŠ a objektů určených pro neformální vzdělávání.

MAS Sdružení Růže: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) 2021-2027:

Tento strategický dokument definuje jako jeden ze strategických cílů MAS „Zvýšit kvalitu vzdělávání, aby byl umožněn rozvoj osobnosti jako celku, a to prostřednictvím jak vzdělávacích institucí, tak i dalších organizací, které vytváří podmínky pro celoživotní vzdělávání i pro smysluplné trávení volného času“, jako specifické cíle pak „Dostatečná a moderní infrastruktura pro vzdělávání, vysokou kvalitu vzdělávání a volný čas“ a „Kvalitní vzdělávání“. Navrhovaná jsou opatření na výstavbu, rekonstrukci a modernizaci zázemí a vybavení MŠ, ZŠ a objektů určených pro neformální vzdělávání, podporu vzdělávání pedagogů i nepedagogických pracovníků a podporu práce a informovanosti v oblasti zájmového, neformálního a celoživotního vzdělávání.

Plán prevence kriminality města Český Krumlov 2021-2024

Plán prevence kriminality města Český Krumlov 2021-2024 je strategický dokument zaměřený na zvýšení bezpečnosti a prevenci kriminality v městě Český Krumlov. Hlavní cíle plánu zahrnují snižování rizikových faktorů, které mohou vést ke kriminalitě, a zvyšování bezpečnosti občanů. Klíčovými opatřeními jsou zlepšení spolupráce mezi místními institucemi, jako jsou policie, školy, a sociální služby, a implementace preventivních programů zaměřených na mladistvé a rizikové skupiny. Dokument také podporuje rozvoj infrastruktury, která zvyšuje bezpečnost, například zlepšení osvětlení ve veřejných prostranstvích a instalaci bezpečnostních kamer.

Plán rozvoje sportu města Český Krumlov 2018-2028

Plán rozvoje sportu města Český Krumlov 2018-2028 je strategický dokument, jehož cílem je rozvoj sportovních aktivit a infrastruktury ve městě Český Krumlov. Strategie se zaměřuje na podporu širokého spektra sportovních činností, zlepšení dostupnosti sportovních zařízení pro veřejnost a podporu zdravého životního stylu obyvatel. Dokument zahrnuje opatření na modernizaci stávajících sportovišť, výstavbu nových zařízení a podporu sportovních klubů a organizací. Cílem je také zvýšit účast mladých lidí ve sportu a podpořit sportovní akce a soutěže na místní úrovni.

Strategický plán rozvoje města Český Krumlov 2030

Strategický plán rozvoje města Český Krumlov 2030 je dlouhodobý strategický dokument, který definuje vizi a směřování rozvoje města do roku 2030. Plán se zaměřuje na udržitelný rozvoj, zlepšení kvality života obyvatel a ochranu kulturního dědictví města. Hlavní cíle zahrnují zlepšení infrastruktury, podporu ekonomického rozvoje, zvyšování dostupnosti bydlení a zlepšení kvality veřejných služeb. Dokument také klade důraz na ochranu životního prostředí, podporu turismu a rozvoj kulturních a vzdělávacích aktivit.

Komunitní plán sociálních služeb Český Krumlov

Komunitní plán sociálních služeb Český Krumlov je dokument zaměřený na plánování a rozvoj sociálních služeb v městě Český Krumlov. Tento plán se zaměřuje na zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb pro všechny obyvatele, s důrazem na podporu zranitelných skupin, jako jsou senioři, osoby se zdravotním postižením a rodiny s dětmi. V současné době se připravuje nový plán, který bude reflektovat aktuální potřeby obyvatel a zajišťovat efektivní koordinaci a spolupráci mezi poskytovateli sociálních služeb.

Strategie rozvoje území Svazku Lipenských obcí s výhledem do roku 2030

Strategie rozvoje území Svazku Lipenských obcí s výhledem do roku 2030 je dokument, který stanovuje dlouhodobé cíle a opatření pro rozvoj území sdružených obcí v okolí Lipenské přehrady. Tato strategie se zaměřuje na podporu cestovního ruchu, ochranu životního prostředí a zlepšení infrastruktury. Hlavní priority zahrnují rozvoj turistických atrakcí, zlepšení dopravní dostupnosti a

podporu udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Dokument také podporuje rozvoj kulturních a sportovních aktivit a zlepšení kvality života obyvatel.

Strategie rozvoje území Regionálního svazku obcí „VLTAVA“ pro období 2016-2023

Strategie rozvoje území Regionálního svazku obcí „VLTAVA“ pro období 2016-2023 je strategický dokument zaměřený na rozvoj obcí ležících podél řeky Vltavy. Tato strategie se soustředí na podporu místního ekonomického rozvoje, zlepšení dopravní infrastruktury a ochranu přírodních a kulturních zdrojů. Klíčové cíle zahrnují rozvoj turistického potenciálu regionu, zlepšení kvality životního prostředí a podporu spolupráce mezi jednotlivými obcemi. Dokument také zahrnuje opatření na podporu vzdělávání a kultury v regionu.

Strategie rozvoje mikroregionu Podkletí

Strategie rozvoje mikroregionu Podkletí je dokument, který definuje hlavní směry rozvoje pro mikroregion Podkletí. Strategie se zaměřuje na podporu místního podnikání, zlepšení infrastruktury a posílení spolupráce mezi obcemi v mikroregionu. Hlavními cíli jsou zlepšení kvality života obyvatel, podpora turismu a ochrana přírodního a kulturního dědictví. Dokument také zahrnuje opatření na zlepšení dopravní dostupnosti, rozvoj vzdělávání a podporu kulturních a sportovních aktivit v regionu.

4.2. Strategické/systémové projekty

Níže uvádíme výběr strategických/systémových projektů významných pro rozvoj vzdělávání v ORP Český Krumlov.

Projekt IPs Kurikulum

Projekt "Podpora kurikulární práce škol" (IPs Kurikulum) je iniciativou Národního pedagogického institutu České republiky (NPI ČR), která se zaměřuje na modernizaci a podporu kurikulární práce v českých školách. Tento ambiciózní projekt, financovaný z prostředků Evropské unie a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT), je plánován až do konce roku 2028. Jeho hlavním cílem je zvýšit úroveň klíčových kompetencí žáků, zlepšit jejich znalosti a dovednosti a zároveň snížit nerovnosti ve vzdělávání.

Jedním z klíčových prvků projektu je podpora škol při práci s rámcovými vzdělávacími programy (RVP) a školními vzdělávacími programy (ŠVP). Projekt poskytuje metodickou podporu školám, aby byly schopny efektivně využívat ŠVP jako nástroje pro kontinuální rozvoj vzdělávacího procesu. Tato podpora zahrnuje jak školení, tak poskytování konzultací a materiálů, které pomáhají školám přizpůsobit výuku aktuálním požadavkům a standardům.

Dalším důležitým aspektem projektu jsou metodické kabinety, které poskytují platformu pro spolupráci a sdílení zkušeností mezi učiteli. Kabinety jsou rozděleny do šesti tematických sekcí podle vzdělávacích oblastí, jako jsou jazyk a komunikace, matematika a informatika nebo společenské vědy. Učitelé zde mohou sdílet inspirativní příklady z praxe, účastnit se webinářů a dalších vzdělávacích aktivit. Tento přístup umožňuje učitelům vzájemné učení a profesní růst, což je klíčové pro implementaci moderních výukových metod.

Projekt také nabízí iniciativu Otevřené vzdělávací zdroje, která má za cíl usnadnit přístup učitelů ke kvalitním vzdělávacím materiálům. V rámci této iniciativy je vytvořena databáze obsahující více než 3 250 recenzovaných vzdělávacích zdrojů, které jsou okamžitě použitelné ve výuce. Tímto způsobem projekt podporuje učitele v jejich každodenní práci a pomáhá jim efektivně integrovat moderní vzdělávací nástroje do výuky.

Projekt navazuje na předchozí úspěšný projekt "Systém podpory učitelů a ředitelů" (SYPO). SYPO položil základy pro metodické kabinety, které se osvědčily jako efektivní nástroj pro profesní rozvoj učitelů. IPs Kurikulum pokračuje v rozvoji této iniciativy a rozšiřuje její dosah, aby zajistil komplexní podporu vzdělávacího procesu v českých školách. Celkově projekt IPs Kurikulum přináší důležitou pomoc při současné proměně vzdělávání, zaměřuje se na zvyšování kvality vzdělávacího procesu a posiluje spolupráci mezi školami, učiteli a dalšími vzdělávacími institucemi.

Projekt má úzkou vazbu na MAP, zejména v oblasti podpory kurikulární práce škol. Zatímco síť metodických kabinetů vytvořených v rámci projektu SYPO a nadále podporovaných v rámci projektu IPs Kurikulum slouží jako platforma pro teoretické vzdělávání pedagogů, projekty MAP se zaměřují na praktickou část zavádění inovativních metod do výuky. Spolupráce mezi IPs Kurikulum a MAP zahrnuje motivaci škol k účasti na akcích metodických kabinetů, identifikaci aktivních pedagogů a koordinaci tematických a časových harmonogramů akcí. Cílem je efektivně propojit teoretickou a praktickou část vzdělávání, čímž se zvýší kvalita výuky a podpoří inovace ve vzdělávacím procesu.

Projekt Střední článek podpory

Projekt Střední článek podpory je iniciativou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, která byla zahájena s cílem vytvořit systémovou podporu pro ředitele škol a jejich zřizovatele v oblasti řízení organizací a vedení lidí. Projekt je realizován od 1. července 2023 do 30. června 2029, což poskytuje dostatečně dlouhou dobu na implementaci a postupné zlepšování kvality vzdělávacího systému. Dlouhodobá povaha projektu umožňuje systematické sledování výsledků a adaptaci podpůrných opatření na potřeby škol. Metodici středního článku slouží jako prostředníci mezi

školy a ministerstvem, čímž zajišťují obousměrnou komunikaci a efektivní přenos informací a metodických postupů.

Hlavními cíli projektu jsou poskytování metodické podpory ředitelům a zřizovatelům, posilování jejich kompetencí a vytváření sítí pro sdílení dobré praxe mezi školami. Střední článek podpory se zaměřuje na rozvoj manažerských dovedností, zlepšování procesů řízení a na podporu vzdělávacích reforem na místní úrovni. Tímto způsobem projekt přispívá k budování kapacit škol a zajištění kvalitního vzdělávání pro všechny žáky.

Cílovou skupinou projektu jsou především ředitelé mateřských a základních škol a jejich zřizovatelé. Projekt je však navržen tak, aby jeho dopady zasáhly celý vzdělávací systém, a to prostřednictvím podpory a rozvoje klíčových aktérů, kteří mají přímý vliv na kvalitu vzdělávání ve školách. Součástí projektu je také vytváření podpůrných materiálů a organizace školení, která pomáhají zúčastněným osobám efektivněji plnit jejich roli.

Projekt MAP ORP Český Krumlov je doplněn Středním článkem podpory tím, že poskytuje další úroveň podpory a metodické vedení, které pomáhá školám dosahovat jejich vzdělávacích cílů. Synergické efekty zahrnují zlepšení komunikace mezi školami a jejich zřizovateli, efektivnější využívání zdrojů a lepší koordinaci vzdělávacích aktivit v regionu. Tímto způsobem projekt Střední článek podpory posiluje celkový rozvoj vzdělávacího systému v ORP Český Krumlov a přispívá k dosažení strategických cílů regionálního vzdělávání.

Projekt IDZ – Implementace dlouhodobého záměru Jihočeského kraje

Projekt Implementace dlouhodobého záměru Jihočeského kraje je strategická iniciativa financovaná z Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK), zaměřená na realizaci klíčových cílů a opatření stanovených v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihočeského kraje 2024-2028 a Krajském akčním plánu 2024 a 2025 (KAP III). Hlavním cílem projektu je realizace aktivit, které povedou ke zlepšení kvality vzdělávání na území Jihočeského kraje.

Mezi klíčové aktivity projektu patří implementace ročních akčních plánů KAP III, kariérové poradenství, prevence předčasných odchodů ze vzdělávání, podpora rovných příležitostí ve vzdělávání a rozvoj potenciálu každého žáka, rozvoj základních kompetencí v nematuritních oborech vzdělání SOV, zvýšení kvality poradenských služeb pro děti, žáky a studenty na úrovni kraje, vzdělávání pracovníků SŠ, VOŠ, konzervatoří a školských zařízení, implementace dalších aktivit naplánovaných v DZ kraje, podpora spolupráce s komunikací mezi aktéry vzdělávací politiky na území kraje.

Partnery projektu jsou Jihočeská hospodářská komora, Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám, Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice.

Cílovou skupinou projektu jsou žáci ZŠ/SŠ, konzervatoří, studenti VOŠ, pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci ZŠ/SŠ, rodiče žáků a studentů, pedagogičtí pracovníci VOŠ a konzervatoří, pracovníci Školských zařízení, vedení škol a školských zařízení.

Synergie v projektu MAP mohou být využity prostřednictvím sdílení osvědčených postupů z projektu Implementace dlouhodobého záměru Jihočeského kraje, což přispěje k efektivnějšímu rozvoji pedagogických dovedností. Kombinace finančních a materiálních zdrojů mezi těmito projekty umožní lepší využití dostupných prostředků. Propojení programů kariérového poradenství a podpory profesní orientace zajistí ucelenější podporu pro žáky při výběru povolání. Spolupráce také posílí rovné příležitosti ve vzdělávání, což je klíčové pro inkluzivní vzdělávací

prostředí. Celkově tyto synergie zlepšují kvalitu vzdělávání a koordinaci vzdělávacích iniciativ v Jihočeském kraji.

Projekt Pomáháme školám k úspěchu

Projekt Pomáháme školám k úspěchu je vzdělávací iniciativa určená pro veřejné základní školy v České republice, kterou iniciovala a financuje Nadace The Kellner Family Foundation. Tento projekt realizuje obecně prospěšná společnost Pomáháme školám k úspěchu o.p.s. a jeho hlavním cílem je zlepšit kvalitu výuky se zaměřením na individuální přístup pedagogů k žákům. Projekt staví na myšlence, že dlouhodobá a cílená podpora pedagogických pracovníků jim umožní lépe rozpoznávat individuální potřeby žáků, přizpůsobovat výukové metody a dosahovat lepších vzdělávacích výsledků.

V rámci projektu byla vytvořena síť modelových škol v každém kraji České republiky, které jsou centry vzdělávací, personální a materiální podpory. V těchto školách pracují pedagogičtí konzultanti a pároví učitelé, kteří se věnují nejen metodické podpoře svých kolegů, ale i přímé práci se žáky s cílem rozvíjet jejich čtenářské, pisatelské a kritické dovednosti. Tento přístup má za cíl posílit schopnost žáků porozumět textům a rozvíjet jejich analytické schopnosti, což je klíčové pro jejich úspěch ve vzdělávání.

Projekt je zaměřen především na učitele a žáky základních škol, přičemž učitelům poskytuje odbornou podporu a možnost účasti na vzdělávacích kurzech, které zlepšují jejich profesní dovednosti a metodické postupy. Pro žáky projekt zajišťuje moderní výukové pomůcky a individuální přístup, který podporuje jejich osobní růst a školní úspěchy. Tato kombinace podpory učitelů a žáků vede k celkovému zlepšení kvality vzdělávání na zapojených školách.

Projekt Pomáháme školám k úspěchu hraje klíčovou roli v regionálním vzdělávacím systému, například v ORP Český Krumlov, kde přispívá k realizaci cílů Strategie vzdělávání 2030+. Projekt napomáhá školám zavádět nové metodiky a výukové přístupy, čímž se zlepšují vzdělávací výsledky žáků a posiluje se inkluze.

Projekt také synergicky doplňuje projekt MAP ORP Český Krumlov, poskytuje další úroveň podpory a metodického vedení, která pomáhá školám dosahovat jejich vzdělávacích cílů. Synergie mezi těmito projekty zahrnují sdílení osvědčených postupů a materiálů, zlepšení kvality výuky a posílení zapojení učitelů do profesionálního rozvoje, což významně přispívá k rozvoji vzdělávacího systému v regionu.

Do projektu jsou v ORP Český Krumlov zapojeny tyto školy: ZŠ Za Nádražím, ZŠ Plešivec, ZŠ Linecká, ZŠ a MŠ Frymburk, ZŠ Horní Planá, ZŠ a MŠ Větrní a ZŠ a MŠ Chvalšiny, ZŠ a MŠ Lipno nad Vltavou.

Projekty WOMEN FOR WOMEN, o.p.s. – Obědy pro děti a SOS do školky

Projekt **Obědy pro děti** je realizovaný neziskovou organizací WOMEN FOR WOMEN s podporou MŠMT. Cílem projektu je pomoci dětem, jejichž rodiče si nemohou dovést děti do školních jídelnách. Pro takové děti může být oběd ve školní jídelně mnohdy jediným pravidelným teplým jídlem denně. Díky projektu tak děti získají nejen zdravou a vyváženou stravu, kterou v období růstu tolik potřebují, ale také budou chráněny proti vyčlenění z kolektivu spolužáků – právě školní oběd je pro děti důležitou společenskou událostí.

Projekt **SOS (Svačinka – Oběd – Svačinka) do školky** je realizovaný neziskovou organizací WOMEN FOR WOMEN s podporou MŠMT. Je zaměřen na podporu účasti na předškolním vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním a dětí, jejichž rodina se nachází v dlouhodobě nepříznivé finanční situaci nebo se dočasně ocitla ve finanční tísní. Cílem projektu je pomoci dětem, jejichž rodiče si nemohou dovést děti do školního stravování v mateřské škole. Díky projektu děti získají zdravou a vyváženou stravu, kterou v období růstu tolik potřebují. Zároveň bude zabezpečena jejich předškolní výchova, jež je významnou přípravou na školní docházku. Projekt

je určen pro děti se sociálním znevýhodněním v předškolním vzdělávání a děti, jejichž rodina se ocitla v nepříznivé finanční situaci, což by neumožnilo jejich docházku do MŠ.

Projekt Jihočeského kraje Obědy pro jihočeské děti

Projekt "Obědy pro jihočeské děti" realizovaný Jihočeským krajem a spolufinancovaný z Operačního programu Zaměstnanost plus má za cíl zajistit bezplatné školní stravování pro děti, žáky a studenty ve věku od 2 do 26 let. Tento projekt je zaměřen na děti, jejichž rodiny se ocitly v nepříznivé finanční situaci, a které navštěvují mateřské, základní a střední školy, nebo využívají internáty či domovy mládeže v Jihočeském kraji.

Smyslem a cílem tohoto programu je podpora rodin s nízkými příjmy a zajištění toho, aby všechny děti měly přístup ke kvalitnímu a nutričně vyváženému školnímu stravování. Program také usiluje o to, aby děti nebyly sociálně vyčleněny z kolektivu kvůli nemožnosti docházet na obědy společně s ostatními spolužáky.

Projekt Prevence duševního zdraví dětí v Jihočeském kraji

Projekt „Prevence duševního zdraví dětí v Jihočeském kraji“ realizovaný Jihočeským krajem a spolufinancovaný z Operačního programu Zaměstnanost plus je zaměřen na podporu duševního zdraví dětí a mladistvých, především na 2. stupni základních škol. Jeho hlavními cíli jsou zvýšení odborné způsobilosti pracovníků, kteří pracují s dětmi, a vytvoření multidisciplinárních týmů poskytujících podporu rodičům dětí s duševním onemocněním. Aktuálně týmy pro duševní zdraví dětí působí na území ORP České Budějovice a na území ORP Tábor. Na Českobudějovicku koordinuje činnost týmu organizace FOKUS České Budějovice, z.ú., na Táborsku organizace Cheiron-T, o.p.s. V roce 2025 se předpokládá rozšíření činnosti týmů pro duševní zdraví dětí do okresu Český Krumlov, ORP Trhové Sviny, ORP Týn nad Vltavou a ORP Soběslav.

Důraz je kladen na včasné rozpoznání a řešení problémů duševního zdraví, destigmatizaci tohoto tématu a zvýšení povědomí o jeho důležitosti. Projekt také podporuje zřízení svépomocných skupin a organizuje vzdělávací kurzy a workshopy zaměřené na specifické problémy, jako je sebepoškozování a krizová intervence. Tyto aktivity jsou určeny jak pro děti a rodiče, tak pro odborníky a zaměstnance veřejné správy, kteří se věnují sociální a zdravotní problematice.

V dalších letech je plánováno ze strany Jihočeského kraje realizovat navazující projekt „Duše v pohodě“.

Projekt "Burzy škol – Impuls pro kariéru"

Projekt organizovaný Jihočeskou hospodářskou komorou je zaměřen na podporu žáků základních škol při rozhodování o jejich budoucím studiu na středních školách a odborných učilištích. Tento projekt cílí především na žáky 7. až 9. tříd základních škol, jejich rodiče a výchovné poradce. Během těchto burz mají návštěvníci možnost získat aktuální informace o nabízených studijních oborech, podmínkách přijímacího řízení a perspektivách zaměstnání po absolvování daných škol. Akce také poskytuje platformu pro prezentaci firem, které mohou nabízet stáže nebo praxe, což zvyšuje povědomí studentů o reálných možnostech na trhu práce. V ORP Český Krumlov se akce Burza škol realizuje každoročně ve městě Český Krumlov. Do roku 2021 byla akce spolupořádána Místní akční skupinou Blanský-les Netolicko o.p.s. a spolufinancovaná v rámci MAP.

Projekt JOBITY – Future Jobs in Innovation & Technology

Projekt "JOBITY – Future Jobs in Innovation & Technology", jehož realizátorem je Jihočeská hospodářská komora, je zaměřen na podporu povědomí mladých lidí o možnostech zaměstnání v inovativních a technologických odvětvích. Cílem projektu je zvýšit zájem studentů o tyto oblasti již během jejich studia a usnadnit jejich přechod na trh práce v regionech Jihočeského kraje, Vysočiny, jižní Moravy a Vídně. Projekt zahrnuje řadu aktivit, včetně workshopů, exkurzí a setkání s odborníky z praxe, které mají studentům představit aktuální vývoj a příležitosti v technologických sektorech. Cílovou skupinou projektu jsou žáci základních škol (ZŠ), studenti středních škol (SŠ)

a jejich učitelé. JOBITY také podporuje přeshraniční spolupráci a výměnu zkušeností mezi školami a firmami, což přispívá k lepšímu porozumění regionálně specifickým pracovním příležitostem a potřebám trhu práce.

Projekt EduTex II – Vzdělávání v textilním průmyslu

Projekt EduTex II, jehož realizátorem je Jihočeská hospodářská komora, je zaměřen na podporu odborného vzdělávání v oblasti textilního průmyslu, a to prostřednictvím spolupráce mezi školami a firmami v Jihočeském kraji a Horním Rakousku. Jeho hlavním cílem je oživení zájmu o studium textilních oborů, které v minulosti zaznamenaly útlum. Projekt zahrnuje řadu aktivit, jako jsou textilní workshopy pro žáky základních škol (ZŠ), kroužky šití a zážitkové workshopy pro rodiče s dětmi. Zaměřuje se na zlepšení praktických dovedností žáků a poskytuje příležitosti pro pedagogy ke zvyšování jejich kompetencí. Součástí projektu je také podpora jazykových dovedností a rozvoj spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a zaměstnavateli, což přispívá k vytváření stabilního trhu práce v daném regionu.

Projekt Hrdinové řemesla – Perspektivní kariéra v řemeslných oborech

Projekt "Hrdinové řemesla" je iniciativou Jihočeské hospodářské komory zaměřenou na zvýšení zájmu o řemeslné obory mezi mladými lidmi a širší veřejností v Jihočeském kraji a příhraničních regionech Bavorska. Hlavní cílovou skupinou projektu jsou žáci základních a středních škol, jejich rodiče, pedagogové a široká veřejnost. Cílem projektu je nejen zvýšit odborné kompetence pedagogů a žáků, ale také posílit atraktivitu a uplatnitelnost v řemeslech, a zlepšit jazykové dovednosti žáků díky přeshraniční spolupráci. Klíčové aktivity zahrnují interaktivní workshopy, výměnné pobyty, praktické vzdělávání ve školách s odborníky z praxe a výstavy, kde si účastníci mohou vyzkoušet různé řemeslné činnosti. Projekt rovněž zahrnuje metodickou podporu pro výuku praktických dovedností a je financován z Programu Interreg Bavorsko-Česko 2021–2027.

4.3. Financování a podpora vzdělávání v území

V ORP Český Krumlov je **financování předškolního a základního vzdělávání** zajišťováno ze státního rozpočtu a z rozpočtů územních samosprávných celků a dalších právnických osob, které jsou zřizovateli příslušných škol. V rámci regionálního školství se rozlišují investiční (kapitálové) výdaje a neinvestiční výdaje, kam patří provozní výdaje a přímé náklady na vzdělávání.

Přímé náklady na vzdělávání zahrnují platy a jejich náhrady, mzdy a jejich náhrady, odvody na zdravotní a sociální pojištění, další náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, výdaje na učební pomůcky, školní potřeby, učebnice a další výdaje spojené s vzděláváním, jako například výdaje na vzdělávání pedagogů a aktivity zaměřené na rozvoj škol a zlepšování kvality vzdělávání. Tyto přímé náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu, konkrétně z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Naopak **investiční a provozní výdaje** jsou hrazeny z prostředků zřizovatelů škol. Veřejní zřizovatelé financují tyto výdaje především z příjmů získaných prostřednictvím rozpočtového určení daní, přičemž jedním z koeficientů pro rozdělení těchto příjmů je počet dětí v mateřských školách a počet žáků v základních školách zřizovaných danou obcí.

Od roku 2020 byl **zaveden nový systém financování přímých nákladů na vzdělávání**, známý jako normativně nákladový systém. Tato reforma se zaměřuje na financování škol a školských zařízení zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí, přičemž principy financování soukromých a církevních škol zůstaly nezměněny.

V rámci tohoto systému MŠMT v první fázi provádí rozpis většiny prostředků na přímé výdaje pro každou jednotlivou školu a pedagogy školních družin na kraje. Krajské úřady pak v druhé fázi doplňují tento centrální rozpis MŠMT o finanční prostředky na školské služby prostřednictvím krajských normativů. Tento systém financování zohledňuje skutečný objem výuky a reálné tarifní platy pedagogů, což přispívá k lepšímu rozdělení finančních prostředků dle reálných potřeb škol.

Významnou součástí financování jsou **ostatní neinvestiční výdaje (ONIV)**, které zahrnují například učebnice, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Tyto výdaje jsou stanoveny normativně pro každou mateřskou, základní a střední školu podle počtu dětí a žáků. Normativní způsob financování je zachován i pro základní umělecké školy (ZUŠ) a vyšší odborné školy (VOS), s tím rozdílem, že normativy jsou nově stanoveny centrálně MŠMT.

Financování podpůrných opatření pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) zahrnuje prostředky na personální podporu (např. asistenti pedagoga, pedagogické intervence) a věcné podpory (speciální učebnice, učební pomůcky). Tyto prostředky jsou poskytovány ze státního rozpočtu a jsou podmíněny doporučením školského poradenského zařízení a souhlasem zákonného zástupce dítěte či žáka.

Financování soukromých škol a školských zařízení je upraveno zákonem o poskytování dotací soukromým školám. Tyto školy jsou financovány ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, provozní výdaje a rozvojové programy.

Školská zařízení, jako jsou zařízení školního stravování, školská poradenská zařízení, internáty a domovy mládeže, školní kluby (v ORP jsou zřízeny u ZŠ Plešivec, ZŠ Za Nádražím a ZŠ a MŠ Frymburk), jsou financována normativním způsobem. MŠMT rozděluje finanční prostředky prostřednictvím republikových normativů na krajské úřady, které následně stanoví krajské normativy pro jednotlivé druhy a typy školských zařízení ve své působnosti.

Financování MŠ a ZŠ v ORP Český Krumlov

Od roku 2012 bylo v rámci financování provozu škol zavedeno nové kritérium „počet dětí MŠ a žáků ZŠ navštěvujících školu zřizovanou obcí“ do propočtu podílu obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní (RUD). Počty zahrnují pouze děti a žáky ve školách zřizovaných obcemi.

Započítávají se (údaje platné ke 30.9.2023):

- děti v MŠ (v běžných třídách a speciálních třídách – tj. třídách zřízených podle §16 odst. 9 školského zákona),
- děti v přípravných třídách ZŠ,
- děti v přípravném stupni ZŠ speciální (dříve pomocné),
- žáci základních škol (v běžných třídách a speciálních třídách – tj. třídách zřízených podle §16 odst. 9 školského zákona),
- žáci nižších stupňů víceletých oborů gymnázií (1. a 2. ročník 6letých a 1. až 4. ročník 8letých oborů gymnázií),
- žáci vzdělávající se podle § 41 školského zákona, kteří se na statistických výkazech uvádějí pouze v oddílu XIII (jak u ZŠ, tak i u gymnázií).

Tento koeficient se každoročně mění, byl postupně zvýšen z původních 7 % na současných 9 % od 1. ledna 2018.

Na regionální úrovni mohou školy v ORP Český Krumlov čerpat finanční prostředky na realizaci svých rozvojových projektů a aktivit v rámci níže uvedených dotačních titulů:

Výzvy místních akčních skupin – pro školy v obcích, které jsou členy některé z MAS působících na území ORP Český Krumlov (MAS Blanský les – Netolicko, MAS Pomalší, MAS Rozkvět). V rámci programového období 2021-2027 se jedná o výzvy na podporu vzdělávání v rámci IROP.

Tabulka 16 Podpořené projekty v rámci IROP 2021+ Vzdělávání (přes MAS)

Název projektu	Žadatel	CZV
Školní kuchyňka v novém	ZŠ a MŠ Křemže	856 000
Rekonstrukce kuchyňky základní školy	Chvalšiny	1 500 000
Výměna (pořízení) počítačů a IT techniky ve dvou odborných učebnách výpočetní techniky	Český Krumlov	1 097 242
Rekonstrukce odborné učebny – cvičná kuchyňka	Český Krumlov	1 186 175
Vybudování nové větší počítačové učebny	Český Krumlov	2 000 000

Zdroj: vlastní šetření, aktuální stav k 31.7.2024

Šablony pro školy a školská zařízení OP JAK (projekty zjednodušeného vykazování) – navazuje na tzv. Šablony OP VV z předchozího Programového období. Jejich cílem je přispět k zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání pro všechny děti a žáky prostřednictvím podpůrných personálních pozic, vzdělávání pracovníků škol, vzájemného sdílení zkušeností, spolupráce a podpory zavádění inovativních metod výuky. Do první výzvy Šablony OP JAK se z území ORP Český Krumlov zapojily všechny školy s výjimkou ZŠ a MŠ Holubov a MŠ Český Krumlov, Plešivec I. **Animační činnost MAS** – v rámci realizace SCLLD MAS poskytují školám podporu a pomoc s přípravou a realizací těchto projektů.

Podle našeho šetření se do Šablon zapojilo více než 75 % škol, většina opakovaně (Šablony I, II a III v OP VV, Šablony I v OP JAK). Nejvíce školy využívaly šablony personální podpory, v Šablonách I OP JAK pak šablony zaměřené na vzdělávání pracovníků, inovativní vzdělávání dětí a žáků a na personální podporu (zejména školní asistenti).

Tabulka 17 Nejčastěji využívané "Šablony" v ORP Český Krumlov.

OP VVV – ŠABLONY II				
Počet škol v ORP (podle RED IZO): 30				
Počet škol zapojených do realizace Šablony II (podle RED IZO): 19				
Mateřské školy	2.I/1 Školní asistent – personální podpora MŠ	12		
	2.I/12 Projektový den ve škole	8		
	2.I/13 Projektový den mimo školu	6		
Základní školy	2.II/18 Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem	13		
	2.II/19 Projektový den ve škole	12		
	2.II/20 Projektový den mimo školu	12		
Školní družiny, školní kluby	2.V/12 Projektový den v ŠD/ŠK	10		
	2.V/11 Klub pro účastníky ŠD/ŠK	7		
	2.V/1 Školní asistent – personální podpora ŠD/ŠK	5		
OP VVV – ŠABLONY III				
Počet škol v ORP (podle RED IZO): 30				
Počet škol zapojených do realizace Šablony III (podle RED IZO): 18				
Mateřské školy	2.I/9 Projektový den ve škole	17*	*volba šablony je povinná	
	3.I/1 Školní asistent – personální podpora MŠ	7		
	3.I/5 Chůva – personální podpora MŠ	6		
	3.I/10 Projektový den mimo školu	6		
Základní školy	3.II/12 Projektový den ve výuce	13*		
	3.II/11 Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem	10		
	3.II/10 Klub pro žáky ZŠ	8		
OP JAK – ŠABLONY I				
Počet škol v ORP (podle RED IZO): 30				
Počet škol zapojených do realizace Šablony I (podle RED IZO): 23 + 2 (DDM, ZUŠ)				
Mateřské školy	1.I/1 Školní asistent MŠ +	12		
	1.I/4 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ	17		
	1.I/5 Spolupráce pracovníků ve vzdělávání MŠ	7		
	1.I/6 Inovativní vzdělávání dětí v MŠ	6		
	1.I/7 Podpora dětí s odlišným mateřským jazykem	2		
	1.I/8 Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v MŠ	1		
Základní školy	1.II/1 Školní asistent ZŠ	7		
	1.II/2 Školní speciální pedagog	3		
	1.II/3 Školní psycholog	1		
	1.II/5 Kariérový poradce	2		
	1.II/7 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ	16		
	1.II/8 Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ	2		
	1.II/9 Inovativní vzdělávání žáků ZŠ	11		
	1.II/10 Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem	1		
	1.II/11 Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v ZŠ	2		
	Školní družiny, školní kluby	1.V/1 Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ŠD	8	
		1.V/2 Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ŠD	4	
1.V/3 Inovativní vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání v ŠD/ŠK		9		
DDM, ZUŠ	Vzdělávání pracovníků	2		
	Inovativní vzdělávání	2		
	Spolupráce pracovníků ve vzdělávání	1		

Zdroj: Vlastní šetření, NS MAS ČR – přehled čerpání šablon

Městské/obecní dotační programy: např. Dotační programy města Český Krumlov – zaměřeny mimo jiné i na podporu činnosti subjektů působících na území města Český Krumlov v oblasti volnočasových aktivit, vzdělávání a sportu dětí a mládeže, Participativní rozpočet města (více na <https://www.ckrumlov.cz>).

Individuální dotace obcí/měst: Lze žádat o finanční prostředky poskytované obcemi a městy v území na podporu různých projektů a aktivit, které mají pozitivní dopad na místní komunitu a region. Tyto dotace mohou být poskytovány na základě specifických potřeb a priorit dané obce nebo města, a jsou určeny pro širokou škálu příjemců, včetně škol, neziskových organizací, sportovních klubů, kulturních institucí, a dalších subjektů.

Programové dotace Jihočeského kraje – zaměřeny na podporu venkovského školství, práci s dětmi a mládeží, podporu sportu, environmentálního vzdělávání (více na <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/dotace-fondy-eu/programove-dotace-jihoceskeho-kraje>).

Podpora škol v rámci Národního plánu obnovy (NPO): MŠMT má z NPO v gesci pět komponent za celkem 26,2 mld. Kč. Z pilíře **3. Vzdělávání a trh práce** to jsou 3.1 Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace a 3.2 Adaptace školních programů. V pilíři **5. Výzkum, vývoj a inovace** se jedná o komponentu 5.1 Program podpory excelentního výzkumu v prioritních oblastech veřejného zájmu ve zdravotnictví – EXCELES a 5.3 Strategicky řízený a mezinárodně konkurenceschopný ekosystém výzkumu, vývoje a inovací. Z kapitoly **RePower** se jedná o 7.4 Přizpůsobení škol – podpora zelených dovedností a udržitelnosti na vysokých školách.

ITI Českobudějovické aglomerace 2021-2027 – nový nástroj realizace územní dimenze v Českobudějovické aglomeraci, který uplatňuje integrovaný přístup s využitím Evropských strukturálních a investičních fondů a který je realizován na základě zpracované a schválené integrované strategie. Českobudějovická aglomerace zasahuje na území ORP Český Krumlov. V rámci programového rámce IROP dochází mimo jiné i k podpoře předškolního a základního vzdělávání. Do 1. výzvy Programového rámce IROP není zapojena žádná ze škol ORP Český Krumlov.

Interreg Europe 2021-2027 – program Evropské unie zaměřený na podporu mezuregionální spolupráce mezi různými regiony v Evropě. může být využit k financování projektů na rozvoj vzdělávání prostřednictvím mezinárodní spolupráce a sdílení osvědčených postupů mezi regiony v Evropě. Program podporuje tematické oblasti, jako jsou inovace, digitální transformace a sociální inkluze, což umožňuje financovat projekty zaměřené na zlepšování digitálních dovedností a inkluzivního vzdělávání. Dále nabízí možnosti kapacitního rozvoje a zavádění nových vzdělávacích metod či technologií. Přenos úspěšných vzdělávacích modelů mezi regiony je dalším způsobem, jak Interreg Europe přispívá ke zkvalitnění vzdělávání. Projekty, které splňují podmínky programu, mohou získat finanční podporu ve formě grantů na konkrétní vzdělávací aktivity.

5. Shrnutí výstupů z tematických zpráv a šetření ve vztahu k řešenému území

Tematická zpráva Podpora vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků v základních a středních školách 2022/2023 (autor: ČŠI)

Shrnutí hlavních zjištění v oblasti podpory vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků ZŠ v Jihočeském kraji:

- **Nedostatečná systematická podpora:** Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků není dostatečně zakotvena v systémových intervencích. Ve školách chybí systematický přístup k identifikaci a podpoře těchto žáků.
- **Nízká identifikace nadaných žáků:** V Jihočeském kraji bylo identifikováno pouze malé procento nadaných žáků (kolem 5 %), což je výrazně pod očekávanou hodnotou. Problém spočívá v nedostatečné diagnostice a nesystematické identifikaci nadání.
- **Absence kvalitní diagnostiky:** Školy často používají pouze subjektivní metody identifikace nadání, jako jsou pedagogické pozorování a rozhovory, což vede k podhodnocení počtu nadaných žáků. Kvalitní diagnostické nástroje jsou využívány minimálně.
- **Nízká účast pedagogů na školeních:** Pouze malá část pedagogů absolvovala školení zaměřená na práci s nadanými žáky. To vede k nedostatečnému rozvoji odborných kompetencí učitelů v této oblasti.
- **Formálnost přístupu ve školách:** I když školy deklarují podporu nadaným žákům ve svých vzdělávacích programech, skutečná podpora ve výuce často chybí. Formální zařazení do školního vzdělávacího programu není dostatečně realizováno v praxi.
- **Nedostatečná spolupráce se ŠPZ:** Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními je ve většině škol sporadická. Často se omezuje na nárazové situace a není systematická.
- **Nedostatek efektivních metod:** Školy často volí jednoduché metody, jako jsou soutěže a olympiády, které ale nevedou k efektivnímu rozvoji nadání. Chybí hlubší práce s individuálními potřebami žáků.
- **Regionální disparity:** V Jihočeském kraji, podobně jako v dalších regionech, jsou patrné výrazné rozdíly v přístupu škol k podpoře nadaných žáků. Víceletá gymnázia a školy v městských oblastech mají lepší podmínky než školy venkovské nebo malotřídní.
- **Podpora ve výuce:** V pouze malé části hospitovaných hodin byla vhodně podporována nadání žáků, což ukazuje na celkovou nízkou kvalitu podpory nadaných v běžné výuce.

Doporučení České školní inspekce pro zlepšení podpory nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků:

- **Zvýšení povědomí a prioritizace:** Vzdělávací instituce by měly zvýšit povědomí o potřebě systematické podpory nadaných žáků a zařadit tuto oblast mezi své priority.
- **Rozvoj diagnostických nástrojů:** Je nezbytné zlepšit a rozšířit použití diagnostických nástrojů a metod pro identifikaci nadaných žáků. Školy by měly spolupracovat se ŠPZ na zlepšení diagnostických postupů.
- **Vzdělávání pedagogů:** Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na metody práce s nadanými žáky, včetně specializovaných kurzů a seminářů.
- **Individuální přístup:** Podporovat individualizaci vzdělávání prostřednictvím přizpůsobení učebních plánů a metod výuky specifickým potřebám nadaných žáků.

- **Využití moderních technologií:** Rozvíjet využívání moderních technologií a digitálních nástrojů ve výuce, které mohou pomoci při rozvoji nadání.
- **Spolupráce s externími subjekty:** Zvýšit spolupráci s externími subjekty, včetně univerzit, výzkumných institucí a odborníků, kteří mohou přispět k rozvoji nadání.
- **Podpora v rámci regionálních sítí:** Využít Krajské sítě podpory nadání pro zlepšení informovanosti a koordinace mezi školami, pedagogy a rodiči.
- **Inkluzivní vzdělávání:** Podporovat společné vzdělávání v heterogenních kolektivech, které zahrnují nadané žáky, a zaměřit se na vytváření inkluzivního prostředí ve školách.
- **Evaluace a zpětná vazba:** Pravidelně vyhodnocovat kvalitu podpory nadaných žáků ve školách a na základě získaných dat provádět potřebné úpravy.
- **Podpora vedení škol:** Vedení škol by mělo aktivně podporovat a koordinovat aktivity zaměřené na rozvoj nadání, včetně určení odpovědné osoby nebo týmu pro tuto oblast.

Tato doporučení jsou navržena k posílení podpory nadaných žáků v Jihočeském kraji a zajištění rovného přístupu k vysoce kvalitnímu vzdělání pro všechny žáky, včetně těch s výjimečnými schopnostmi.

Tematická zpráva – Společné znaky vzdělávání v úspěšných základních školách 2020/2021 (autor: ČŠI)

Doporučení k rozvoji vzdělávání v ZŠ vyplývající z tematické zprávy relevantní pro MAP ORP Český Krumlov:

1. Silné pedagogické vedení školy

- Podpora dlouhodobého a stabilního vedení školy, které jasně formuluje vizi a hodnoty zaměřené na kvalitu výuky.
- Vytváření kolektivního vedení, kde učitelé a další aktéři školy sdílejí společné hodnoty a cíle.
- Podpora ředitelů škol v oblasti manažerských kompetencí, zejména v menších školách.

2. Kvalitní spolupráce aktérů školy

- Systematická spolupráce mezi vedením školy, učiteli, žáky a jejich rodiči založená na vzájemné důvěře.
- Zapojení rodičů do procesu vzdělávání, například prostřednictvím pravidelných schůzek, konzultací a neformálních setkání.
- Podpora vzájemných hospitací mezi učiteli a sdílení dobré praxe.

3. Kvalitní personální podmínky

- Podpora kvalifikovaných učitelů a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).
- Poskytování speciální podpory začínajícím učitelům a rozvoj mentoringových programů.
- Udržování stabilního pedagogického sboru s nízkou fluktuací učitelů.

4. Materiální podmínky škol

- Zlepšování materiálního vybavení škol, včetně ICT technologií a modernizace učeben.
- Podpora využívání moderních výukových materiálů a nástrojů ve výuce.
- Zajištění dostatečných prostorových kapacit pro efektivní vzdělávání.

5. Průběh výuky a metodologie

- Podpora individualizace výuky a adaptace výukových metod na potřeby jednotlivých žáků.
- Využití aktivizujících metod výuky, jako je projektové a tematicky orientované učení.
- Posílení formativního hodnocení, které podporuje sebedůvěru žáků a jejich motivaci k učení.

6. Spolupráce se specializovanými odborníky

- Zajištění přístupu k odborníkům, jako jsou školní psychologové a speciální pedagogové, pro včasnou diagnostiku a podporu žáků.
- Rozvoj spolupráce s externími partnery, včetně vysokých škol a odborných institucí.
- Podpora nadaných žáků prostřednictvím specializovaných programů a individuálního přístupu.

7. Podpora adaptace žáků

- Zajištění hladkého přechodu žáků mezi různými stupni vzdělávání, například prostřednictvím adaptačních programů.
- Podpora žáků s odlišným jazykovým původem, včetně výuky češtiny jako druhého jazyka.
- Organizace aktivit podporujících sociální integraci a rozvoj komunikačních dovedností.

8. Profesní rozvoj a sebereflexe

- Podpora systematického profesního rozvoje učitelů prostřednictvím plánů profesního růstu.
- Využití autoevaluace a zpětné vazby jako nástroje pro zlepšování kvality výuky.
- Podpora učitelů v osvojování nových výukových metod a technologií.

9. Aktivní komunikace a spolupráce s komunitou

- Podpora aktivit, které zapojují místní komunitu do života školy, jako jsou kulturní a sportovní akce.
- Rozvoj spolupráce se zřizovateli škol pro zajištění potřebných finančních a materiálních zdrojů.
- Propagace školy a jejích aktivit na veřejnosti, například prostřednictvím médií a sociálních sítí.

10. Inovace ve vzdělávání

- Podpora inovativních vzdělávacích projektů a aktivit, které posilují motivaci a zapojení žáků.
- Využití moderních technologií pro zlepšení výukového procesu a přístupu ke vzdělání.
- Zavádění nových přístupů k hodnocení a sebehodnocení žáků, které podporují jejich rozvoj a sebevědomí.

Tato doporučení reflektují osvědčené postupy z úspěšných škol a jsou přizpůsobena specifickým potřebám a podmínkám v ORP Český Krumlov. Implementace těchto strategií může přispět k celkovému zlepšení kvality vzdělávání v regionu.

Tematická zpráva – Hodnocení úspěšných strategií ZŠ vzdělávajících znevýhodněné žáky 2019/2020 (autor: ČŠI)

Doporučení k rozvoji vzdělávání v ZŠ vyplývající z tematické zprávy relevantní pro MAP ORP Český Krumlov:

1. Silná a jasná vize vedení školy

- Vedení školy by mělo mít jasnou a sdílenou vizi zaměřenou na inkluzi a podporu znevýhodněných žáků.
- Ředitelé škol by měli být aktivními lídry, kteří podporují inkluzivní vzdělávací strategie a motivují učitele k jejich implementaci.

2. Inkluzivní školní kultura a klima

- Vytvoření pozitivního a podporujícího školního prostředí, které respektuje a oceňuje rozmanitost všech žáků.
- Podpora rovného přístupu ke vzdělání pro všechny žáky, bez ohledu na jejich sociální a kulturní zázemí.

3. Individuální přístup k žákům

- Implementace individuálních vzdělávacích plánů (IVP) pro znevýhodněné žáky, které reflektují jejich specifické potřeby a schopnosti.
- Poskytování podpory žákům prostřednictvím školních specialistů, jako jsou speciální pedagogové, psychologové a sociální pedagogové.

4. Spolupráce s rodinami a komunitou

- Aktivní zapojení rodičů do vzdělávacího procesu, včetně pravidelných konzultací a workshopů.
- Spolupráce s místními komunitními organizacemi a dalšími externími partnery, kteří mohou poskytnout podporu znevýhodněným žákům.

5. Profesní rozvoj pedagogů

- Podpora kontinuálního profesního rozvoje učitelů zaměřeného na inkluzivní vzdělávání a práci se znevýhodněnými žáky.
- Školení v oblasti rozpoznávání a práce se specifickými potřebami žáků ze znevýhodněného prostředí.

6. Flexibilní a diferencované vyučovací metody

- Používání flexibilních výukových metod, které umožňují adaptaci na různé úrovně schopností a potřeb žáků.
- Využívání různorodých výukových aktivit, včetně projektového vyučování, zážitkového učení a kooperativních metod.

7. Poskytování podpůrných služeb

- Zajištění dostupnosti podpůrných služeb, jako jsou doučování, školní kluby a další mimoškolní aktivity, které podporují rozvoj znevýhodněných žáků.
- Nabídka poradenských služeb a intervenčních programů zaměřených na sociální a emoční rozvoj žáků.

8. Prevence a řešení školní neúspěšnosti

- Monitorování školní docházky a výkonů žáků s cílem včas identifikovat rizika školní neúspěšnosti.
- Implementace programů prevence školní neúspěšnosti, včetně podpůrných skupin a mentoringových programů.

9. Finanční a materiální podpora

- Aktivní hledání a využívání finančních zdrojů, včetně dotačních programů, na podporu inkluzivního vzdělávání.
- Zajištění materiálních podmínek pro vzdělávání, jako jsou učebnice, školní potřeby a technické vybavení, zejména pro žáky ze sociálně znevýhodněných rodin.

10. Sledování a vyhodnocování efektivity vzdělávání

- Pravidelné vyhodnocování efektivity vzdělávacích strategií a jejich dopadu na vzdělávací výsledky znevýhodněných žáků.
- Využívání výsledků hodnocení k úpravám a zlepšování vzdělávacích programů a strategií školy.

Tyto strategie a přístupy jsou klíčové pro zajištění kvalitního a inkluzivního vzdělávání pro všechny žáky, zejména pro ty ze znevýhodněného prostředí. Implementace těchto doporučení může přispět ke snižování nerovností ve vzdělávání a podpoře rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělání v regionu ORP Český Krumlov.

Mezinárodní šetření PISA 2022

Mezinárodní šetření PISA (Programme for International Student Assessment) je realizováno Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Jeho hlavním cílem je hodnotit, jak jsou patnáctiletí žáci připraveni na výzvy, které je čekají v dospělém životě, tedy nejen na trhu práce, ale i v osobním a občanském životě. Do šetření bylo zapojeno 81 zemí (37 zemí OECD a 44 partnerských zemí).

PISA 2022 se zaměřuje na následující oblasti:

1. **Čtenářská gramotnost** – schopnost porozumět a pracovat s textem.
2. **Matematická gramotnost** – schopnost aplikovat matematické koncepty v různých situacích.
3. **Přírodovědná gramotnost** – porozumění přírodním jevům a schopnost používat vědecké poznatky.

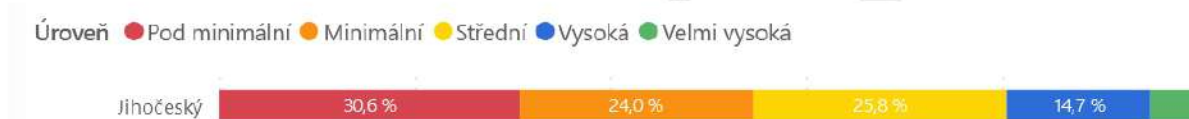
Níže uvádíme přehled nejdůležitějších zjištění o úrovni matematické, čtenářské, přírodovědné a finanční gramotnosti patnáctiletých žáků v České republice v kontextu všech zapojených zemí a regionů.

Shrnutí výsledků šetření v oblasti **matematické gramotnosti** žáků v České republice:

- **Celkový výsledek:** Česká republika dosáhla nadprůměrných výsledků s průměrným skóre 487 bodů. Srovnatelného výsledku s českými žáky dosáhli žáci Rakouska, Polska a USA. Dosažená úroveň finanční gramotnosti patnáctiletých žáků je v České republice přibližně stejná jako před deseti lety, kdy se šetření finanční gramotnosti v PISA konalo poprvé.
- **Základní úroveň:** 15 % českých žáků nedosáhlo druhé dovednostní úrovně, což je nárůst oproti roku 2012 (10%). Tito žáci mají problémy s uplatněním základních finančních konceptů v reálných situacích.

- **Nejvyšší dovednostní úroveň:** 34 % českých žáků dosáhlo čtvrté nebo páté dovednostní úrovně, což je pozitivní výsledek ve srovnání s jinými zeměmi.
- **Socioekonomický status:** Výrazná souvislost mezi finanční gramotností a socioekonomickým statusem (ESCS) žáků. Rozdíly v ESCS vysvětlují 15 % rozdílů ve výsledcích, vyšší podíl byl zjištěn pouze v Maďarsku, Bulharsku a vlámské části Belgie.
- **Sebevědomí v bezhotovostních operacích:** 41 % žáků s bankovním účtem si nevěří při posílání peněz online a 37 % při zabezpečování citlivých údajů. Vyšší sebevědomí bylo spojeno s vyššími výsledky ve finanční gramotnosti.
- **Typy škol:** Nejlepších výsledků dosáhli žáci víceletých (606 bodů) a čtyřletých gymnázií (586 bodů). Naopak průměrné výsledky žáků základních škol a nematuritních oborů středních škol poklesly od roku 2012.

Níže uvádíme výsledky patnáctiletých žáků plnících povinnou školní docházku v Jihočeském kraji, prezentovány jako podíly žáků v pěti dovednostních úrovních.

Obrázek 15 Mezinárodní šetření PISA 2022: Matematická gramotnost, 9. ročník – podíly žáků v jednotlivých úrovních Jihočeský kraj (Zdroj: vzdelavanivdatech.cz)

Shrnutí výsledků šetření v oblasti **čtenářské gramotnosti** žáků v České republice:

- **Celkový výsledek:** Česká republika dosáhla nadprůměrných výsledků v oblasti čtenářské gramotnosti, a to ve srovnání s průměrem zemí EU i OECD.
- **Porovnání s předchozími lety:** V uplynulých 22 letech bylo zaznamenáno kolísání výsledků ve tvaru písmene U. Výrazný pokles byl pozorován v roce 2009, po kterém následovalo zlepšení na úroveň z roku 2000.
- **Dovednostní úrovně:** Přibližně 74 % českých žáků dosahuje alespoň základní dovednostní úrovně v čtenářské gramotnosti, což je mírně pod průměrem OECD.
- **Nejvyšší úrovně:** Žáci z víceletých a čtyřletých gymnázií dosahují nejlepších výsledků, zatímco žáci nematuritních oborů středních odborných škol mají nižší výsledky.
- **Vliv socioekonomického statusu:** Socioekonomický status má značný vliv na výsledky v čtenářské gramotnosti. Žáci ze zvýhodněných rodin dosahují lepších výsledků než žáci ze znevýhodněných rodin, přičemž rozdíl činí v průměru 116 bodů, což odpovídá třem rokům školní docházky.
- **Pandemický vliv:** Výsledky se zhoršily vlivem pandemie COVID-19, zejména kvůli omezení prezenční výuky a přechodu na nové formy vzdělávání.
- **Sebevědomí žáků:** Obavy z čtení jsou nižší u žáků, kteří cítí větší podporu ze strany učitelů. Česká republika má druhou nejnižší deklarovanou podporu ze strany učitelů v hodinách čtení mezi zeměmi OECD.
- **Oblíbenost čtení:** Přibližně třetina patnáctiletých žáků v České republice považuje čtení za jeden ze svých oblíbených předmětů.

Shrnutí výsledků šetření v oblasti **přírodovědné gramotnosti** žáků v České republice:

- **Celkový výsledek:** Česká republika dosáhla průměrného výsledku 498 bodů, což je nad průměrem zemí OECD (485 bodů) a EU (481 bodů). Tento výsledek je statisticky významně lepší než průměr OECD a EU.
- **Srovnání s předchozími lety:** V období 2006-2015 došlo k poklesu výsledků českých žáků o 20 bodů, následovaný mírným nárůstem v roce 2018. Výsledek v roce 2022 je srovnatelný s rokem 2018.
- **Nejvyšší úrovně:** 9 % českých žáků dosáhlo nejvyšších dovednostních úrovní (páté a šesté), což je mírně nad průměrem OECD, kde tohoto výsledku dosahuje 8 % žáků.
- **Vliv socioekonomického statusu:** Socioekonomický status výrazně ovlivňuje výsledky v přírodovědné gramotnosti, podobně jako v ostatních testovaných oblastech. Rozdíl ve výsledcích mezi socioekonomicky zvýhodněnými a znevýhodněnými žáky je v průměru 116 bodů.
- **Pandemický vliv:** Vliv pandemie COVID-19 na výsledky nebyl statisticky významný, ale byl zaznamenán mírný pokles v některých zemích, jako je například Island a Kypr.
- **Podpora škol:** Česká školní inspekce zdůrazňuje důležitost podpory ze strany učitelů a škol, což pozitivně ovlivňuje sebevědomí a výsledky žáků v přírodovědných disciplínách.

Závěry ze šetření relevantní pro Českou republiku:

- **Nadprůměrné výsledky:** Česká republika dosáhla ve všech třech testovaných oblastech – nadprůměrných výsledků ve srovnání s průměrem zemí OECD i EU.
- **Stabilní výkonnost v matematice:** V matematické gramotnosti si Česká republika udržela stabilní výkonnost s mírným poklesem oproti předchozím letům. Nadále se však potýká s rozdíly ve výsledcích mezi různými socioekonomickými skupinami žáků.
- **Kolísání v čtenářské gramotnosti:** Výsledky v čtenářské gramotnosti zaznamenaly v uplynulých dvou dekádách kolísání, přičemž nejnižší bod nastal v roce 2009. Následné zlepšení naznačuje pozitivní trend, avšak s rezervami ve schopnosti zlepšovat dovednosti u znevýhodněných skupin.
- **Výrazný vliv socioekonomického statusu:** Socioekonomický status žáků má významný dopad na jejich výsledky ve všech testovaných oblastech. Rozdíly mezi výsledky žáků ze zvýhodněného a znevýhodněného prostředí jsou znatelné a upozorňují na potřebu zaměřit se na podporu znevýhodněných žáků.
- **Rozdíly ve výsledcích podle pohlaví:** V matematické gramotnosti byli chlapci úspěšnější než dívky, což ukazuje na potřebu podporovat snižování rozdílů mezi chlapci a dívkami, a to zejména v oblasti přírodovědných a technických předmětů.
- **Význam motivace a sebedůvěry žáků:** Žáci s vyšší motivací a sebedůvěrou ve svých schopnostech dosahují lepších výsledků. Toto zjištění podtrhuje důležitost podpory a motivace ze strany učitelů a rodičů, aby žáci rozvíjeli pozitivní postoj k učení a víru ve své schopnosti.
- **Výskyt rušivého chování ve třídách:** Nižší výskyt rušivého chování ve třídě je spojen s lepšími vzdělávacími výsledky. To ukazuje na potřebu zlepšování klimatu ve třídách/školách, což zahrnuje jak prevenci problémového chování, tak podporu pozitivního klima ve třídách.
- **Velikost škol:** Větší školy mají tendenci dosahovat lepších výsledků, což může být spojeno s lepšími zdroji a možnostmi personálního a materiálního zajištění. Tento faktor by měl být zohledněn při plánování rozvoje školní infrastruktury a zdrojů v regionu.

Doporučení pro rozvoj vzdělávání v ČR:

1. **Posílení podpory pro znevýhodněné žáky:** Je nezbytné zaměřit se na cílenou podporu snižování vzdělanostního deficitu u žáků ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí. To zahrnuje jak materiální podporu, tak rozvoj speciálních pedagogických programů zaměřených na tyto skupiny.
2. **Zlepšení kvality výuky a podpory učitelů:** Kvalita výuky, zejména v matematice a přírodních vědách, je klíčová. Doporučuje se investovat do dalšího vzdělávání učitelů, zvýšení jejich podpory a zajištění moderních výukových materiálů a technologií.
3. **Podpora čtenářské gramotnosti:** Vzhledem k historickému kolísání výsledků je třeba pokračovat v iniciativách podporujících čtenářskou gramotnost, a to jak v rámci školního kurikula, tak i prostřednictvím mimoškolních aktivit a programů.
4. **Podpora lepších výsledků dívek v přírodních vědách a technice:** Cílené programy a iniciativy, které by měly povzbudit dívky k zájmu o technické a přírodovědné obory, jsou nezbytné pro vyrovnání genderových rozdílů.
5. **Podpora motivace a sebedůvěry:** Implementovat školní programy, které podporují růstové myšlení, motivaci a sebedůvěru žáků. To zahrnuje školení učitelů na téma motivace a vedení školních akcí zaměřených na rozvoj osobních dovedností žáků.
6. **Podpora budování pozitivního klima ve třídě/školách:** Podporovat iniciativy zaměřené na zlepšení školního klimatu a snížení výskytu rušivého chování ve třídách. To zahrnuje školení pro učitele, práce s žáky a spolupráci s rodiči.
7. **Využití dat a zpětné vazby:** Výsledky šetření PISA by měly sloužit jako zpětná vazba pro školy a vzdělávací politiky. Je důležité systematicky analyzovat data a na jejich základě provádět úpravy vzdělávacích strategií a politik.

Celkově lze shrnout, že by Česká republika měla pokračovat v posilování základních gramotností žáků, a přitom se zaměřit na snižování rozdílů mezi různými skupinami žáků. Kvalitní a inkluzivní vzdělávání je klíčem k dlouhodobému zlepšení výsledků a připravenosti žáků na výzvy 21. století.

Nutno vyzdvihnout, že tematické zprávy a sekundární analýzy České školní inspekce zdůrazňují, že neexistuje žádné univerzální řešení, které by konzistentně vedlo k lepším vzdělávacím výsledkům žáků pro všechny školy. Situace jednotlivých škol může být velmi specifická, což je nezbytné mít při plánování rozvoje vzdělávání neustále na paměti.

Mezinárodní šetření TALIS 2018

Šetření TALIS (Teaching and Learning International Survey) je mezinárodní výzkumný program realizovaný Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Cílem TALIS je shromažďovat data o vzdělávacím prostředí a pracovních podmínkách učitelů a ředitelů škol. TALIS se zaměřuje na oblasti jako jsou výukové praktiky, profesní rozvoj učitelů, pracovní podmínky, názory na vzdělávací politiku a vedení školy.

TALIS je zaměřen na učitele základních a středních škol a poskytuje komplexní přehled o jejich profesních podmínkách a přístupech k výuce. Výsledky TALIS jsou důležitým nástrojem pro vlády a vzdělávací instituce při plánování a implementaci vzdělávacích reforem. Poslední šetření bylo realizováno v roce 2018, avšak výsledky budou publikovány až v následujícím roce 2025. Proto jsou níže hodnoceny výsledky z předcházejícího šetření v roce 2018.

Výsledky šetření TALIS 2018 relevantní pro Českou republiku:

1. Profesní zdatnost učitelů:

- Čeští učitelé hodnotí svou profesní zdatnost v oblasti motivace a aktivního zapojení žáků do výuky jako jednu z nejnižších v rámci šetření TALIS. Nicméně od roku 2013 došlo k výraznému zlepšení.
- Zkušenější učitelé (s více než 5 lety praxe) lépe hodnotí svou schopnost řídit kázeň ve třídě, zatímco mladší učitelé (s méně než 5 lety praxe) se cítí sebevědomější v používání digitálních technologií pro podporu vzdělávání žáků.

2. Profesní rozvoj:

- Čeští učitelé jsou pozitivněji naladěni na účast v aktivitách profesního rozvoje než jejich kolegové v EU. Jako překážky profesního rozvoje méně často uvádějí nedostatek motivace nebo nedostatečnou podporu ze strany zaměstnavatele.
- Mezi nejčastější formy profesního rozvoje patří četba odborné literatury a účast na kurzech či seminářích (uvedlo více než 80 % učitelů). Podprůměrná účast je na vzdělávacích konferencích (28 %, průměr EU 43 %) a online kurzech (24 %, průměr EU 34 %).

3. Dopady profesního rozvoje:

- Profesionální rozvoj, který měl nejpozitivnější vliv na výuku, byl charakterizován jako dobře strukturovaný, vycházející z předchozích vědomostí učitelů a zaměřený na obsah relevantní pro jejich předměty.
- Učitelé, kteří vnímají pozitivní dopad profesního rozvoje na svou práci, vykazují vyšší míru spokojenosti v zaměstnání.

4. Speciální vzdělávací potřeby a ICT:

- Od roku 2013 se výrazně zvýšil podíl učitelů účastnících se profesního rozvoje zaměřeného na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (z 24 % na 53 %). Potřebu dalšího profesního rozvoje v této oblasti deklaruje 55 % učitelů.
- Naopak klesl podíl učitelů účastnících se školení v oblasti využívání ICT ve výuce.

5. Zaškolování učitelů:

- Účast českých učitelů na formálních i neformálních zaškolovacích aktivitách výrazně převyšuje účast jejich kolegů v zemích EU. Pouze 35 % českých učitelů se nezapojilo do žádných zaškolovacích aktivit, což je o 23 procentních bodů méně než průměr EU.

6. Vnímané překážky výuky:

- Ve srovnání s TALIS 2013 se zvýšil podíl ředitelů, kteří považují nedostatek učitelů s kompetencí učit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami za překážku kvalitní výuky (z 27 % v roce 2013 na 80 % v roce 2018).
- Dalšími hlavními překážkami jsou nedostatek podpůrného personálu a nedostatek času pro pedagogické vedení.

7. Proměny výuky:

- Čeští učitelé se cítí méně připraveni na výuku průřezových dovedností (28 %), i když necelá polovina učitelů měla tuto oblast zahrnutou ve svém formálním vzdělávání.
- Využívají strategie podporující jasnost a srozumitelnost výuky, ale méně často strategie aktivující náročnější kognitivní procesy, jako je skupinová práce či řešení problémů.

8. Otevřenost vůči inovacím:

- Čeští učitelé jsou méně otevřeni změnám a inovacím než jejich kolegové v EU. Tento postoj je častější u zkušenějších učitelů, zatímco mladší učitelé jsou otevřenější vůči inovacím. Ředitelé škol však vnímají otevřenost inovacím pozitivněji než učitelé.

9. Volba učitelské profese:

- Učitelská profese byla první kariérou volbou pro 68 % českých učitelů. Starší učitelé (s praxí nad 5 let) vykazují vyšší podíl (71 %) než začínající učitelé (54 %).
- 90 % učitelů je spokojeno se svým zaměstnáním a 58 % si myslí, že výhody učitelské profese převažují nad jejími nevýhodami. Tři čtvrtiny učitelů by si znovu zvolily učitelskou profesi.

10. Společenské vnímání učitelů:

- Pouze 16 % českých učitelů se domnívá, že si společnost váží jejich profese, což je jeden z nejnižších podílů mezi zeměmi TALIS. Tento podíl je vyšší mezi začínajícími učiteli (21 %).

Doporučení pro rozvoj vzdělávání

1. Zvýšení kvality profesního rozvoje:

- **Rozšíření nabídky kvalitních profesních rozvojových aktivit:** Je potřeba rozšířit a diversifikovat nabídku profesních rozvojových aktivit, zejména v oblastech, kde jsou čeští učitelé méně připraveni, jako je výuka průřezových dovedností a práce s různě nadanými žáky.
- **Podpora moderních forem vzdělávání:** Podpořit využívání moderních forem vzdělávání, včetně online kurzů a účasti na mezinárodních vzdělávacích konferencích, které jsou v současnosti využívány podprůměrně.

2. Podpora začínajících učitelů:

- **Zajištění formálních zaškolovacích programů:** Zvýšit dostupnost formálních zaškolovacích programů, které pomohou začínajícím učitelům efektivně se zapojit do školního prostředí a zvýšit jejich sebedůvěru ve výuku.
- **Mentoring a podpora:** Zlepšit mentoringové programy a podporu pro mladé učitele, aby se cítili bezpečněji a byli motivováni zůstat v profesi.

3. Podpora inkluzivního vzdělávání:

- **Specializované vzdělávání pro práci se žáky se speciálními potřebami:** Zvýšit počet učitelů se specializací na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, čímž se podpoří inkluzivní vzdělávání.
- **Zlepšení přípravy na výuku v různorodých třídách:** Zaměřit se na rozvoj dovedností učitelů pro práci s heterogenními skupinami žáků, což zahrnuje jak akademické schopnosti, tak sociální a emocionální potřeby.

4. Zvýšení otevřenosti vůči inovacím:

- **Podpora inovativních výukových metod:** Podpořit používání výukových metod, které stimulují vyšší kognitivní procesy, jako jsou projektové vyučování a skupinová práce.
- **Zlepšení školní kultury a otevřenosti ke změnám:** Vytvořit kulturu ve školách, která je otevřená novým myšlenkám a změnám, což je důležité zejména u zkušenějších učitelů.

5. Zvýšení společenské prestiže učitelské profese:

- **Zvýšení uznání a společenského postavení učitelů:** Pracovat na zlepšení společenského vnímání učitelské profese, například prostřednictvím kampaní zaměřených na zviditelnění úspěchů a významu učitelů.

- **Zlepšení pracovních podmínek:** Zajistit lepší pracovní podmínky pro učitele, což může zahrnovat snížení administrativní zátěže, zvýšení platů a poskytování větší podpory.

6. Rozvoj digitálních dovedností:

- **Podpora využívání ICT ve výuce:** Zvýšit zapojení učitelů do vzdělávání v oblasti ICT, aby byli lépe připraveni na integraci digitálních technologií do výuky.

Tyto kroky mohou přispět k zvýšení kvality vzdělávání, posílení pozice učitelů a lepšímu připravení žáků na budoucí výzvy.

Výsledky analýzy PAQ Research Výzvy, možnosti zlepšení a doporučení pro vzdělávání a sociální situace v regionu ORP Český Krumlov, duben 2024

Analýza vzdělávání v ORP Český Krumlov podle dokumentu „PAQreport“ z dubna 2024 ukazuje, že vzdělávací systém v tomto regionu čelí významným výzvám, které jsou úzce spjaty se sociálními podmínkami obyvatel. Klíčovými problémy jsou zejména vysoká míra vzdělávací neúspěšnosti, nedostatečné výsledky v testování žáků a silné socioekonomické znevýhodnění. Přestože vzdělávací výsledky do značné míry odpovídají sociálním podmínkám v regionu, existují významné oblasti, které vyžadují zlepšení.

1. Vzdělávací neúspěšnost:

- Míra vzdělávací neúspěšnosti v ORP Český Krumlov je výrazně vyšší než průměr České republiky. Konkrétně 5,5 % žáků nedokončuje základní vzdělání, což je nad celorepublikovým průměrem, který se pohybuje kolem 3 %.
- Srovnání s ČR: Tento rozdíl ukazuje na potřebu zvýšené podpory a intervence pro žáky v ORP Český Krumlov, aby se předešlo předčasnému odchodu ze vzdělávacího systému.

2. Výsledky testování:

- ORP Český Krumlov: Pouze 17,4 % žáků dosahuje v přijímacích zkouškách na střední školy výsledků v horní pětině, což je pod celorepublikovým průměrem, který činí 21,1 %. Podobně i výsledky v testování České školní inspekce jsou slabší než celostátní průměr.
- Srovnání s ČR: Tyto výsledky naznačují, že žáci v ORP Český Krumlov potřebují zvýšenou podporu v přípravě na střední školu a lepší přístup ke kvalitnímu vzdělání.

Tabulka 18 Souhrnná charakteristika základního vzdělávání v ORP Český Krumlov.

	ORP Český Krumlov	Sociálně podobná ORP	Průměr ČR	
Vzdělávací neúspěšnost	Nedokončování ZŠ	5,5 %	4,6 %	3,3 %
	Opakování ročníku ZŠ	0,9 %	0,8 %	0,6 %
	Neprospívání v ZŠ	1,1 %	2,1 %	1,4 %
	Nedokončení 1. třídy	1,6 %	2,9 %	2,9 %
	Absence v ZŠ	83,5 h	88,6 h	87,5 h
Výsledky testování	Žáci 9. tříd v horní pětině JPZ a žáci na VG	17,4 %	15,6 %	21,9 %
	Žáci 9. tříd v 1. kategorii testování ČŠI	16,5 %	13,9 %	19,9 %
	Žáci 9. tříd v 4. kategorii testování ČŠI	23,4 %	28,4 %	24,8 %

	ORP Český Krumlov	Sociálně podobná ORP	Průměr ČR
Žáci 5. tříd v 1. kategorii testování ČŠI	13,1 %	11,3 %	16,8 %
Žáci 5. tříd v 4. kategorii testování ČŠI	25,3 %	26,6 %	21,3 %

Zdroj: PAQ Research, duben 2024

3. Sociální podmínky:

- ORP Český Krumlov: Vysoký podíl rodičů v exekuci (13,5 %) a dětí v bytové nouzi (2,1 %) ukazuje na výrazné socioekonomické znevýhodnění. Celostátní průměr pro rodiče v exekuci je nižší, což podtrhuje specifickou situaci problému v tomto regionu.
- Srovnání s ČR: Tento nadprůměrný podíl znevýhodněných rodin může mít negativní dopad na vzdělávací výsledky a celkovou pohodu žáků.

Tabulka 19 Faktory zaostávání vzdělávání za sociální situací v ORP Český Krumlov.

	ORP Český Krumlov	Sociálně podobná ORP	Průměr ČR
Sociální podpora	Přídavek na děti	6,9 %	7,7 %
	Doplatek na bydlení	0,8 %	1,1 %
	Příspěvek na bydlení	3,1 %	4,0 %
Včasná péče	Účast v předškolním vzdělávání (3-5 let)	88,7 %	90,1 %
	Podíl dvouletých dětí v MŠ (odhad)	41,2 %	36,7 %
	Podíl dětí s odkladem	23,4 %	26,9 %
	Podíl žáků v přípravných třídách	0,0 %	8,4 %
Společné vzdělávání	Podíl žáků s SVP	13,7 %	17,2 %
	Podpora sociálně znevýhodněných žáků skrze SVP (kžv)	1,6 %	2,7 %
	Podíl žáků ve speciálních třídách	1,9 %	3,8 %
	Odchody na víceletá gymnázia	10,1 %	9,3 %
	Podíl žáků cizinců	6,7 %	6,4 %
	Podíl žáků-azylantů z Ukrajiny	4,9 %	4,1 %
	Podíl nekvalifikované výuky	7,2 %	10,7 %
Personální zajištění	Žáci na 1 asistenta	51	58
		66	

		ORP Český Krumlov	Sociálně podobná ORP	Průměr ČR
	Podíl škol bez psychologa nebo spec. pedagoga	91,0 %	74,2 %	60,3 %
Fragmentace	Podíl úplných škol (běžné obecní ZŠ)	55,0 %	64,2 %	60,5 %
	Počet podlimitních škol	4	3	
Financování škol	Finance od státu	46 354 Kč	47 382 Kč	44 119 Kč
	Finance od zřizovatele	16 559 Kč	13 508 Kč	11 660 Kč

Zdroj: PAQ Research, duben 2024

Doporučení

1. Zlepšení vzdělávací neúspěšnosti:

- Spolupráce mezi institucemi: Posílit spolupráci mezi školami, zřizovateli, poradenskými službami a sociálními službami s cílem vytvořit komplexní podporu pro žáky ohrožené vzdělávací neúspěšností.
- Podpora pro ohrožené žáky: Implementovat programy doučování a mimoškolní aktivity, které poskytnou potřebnou pomoc žákům s rizikem neprospívání.

2. Podpora pedagogických pracovníků:

- Zvýšení kvalifikace: Zajistit profesní rozvoj pedagogů, zejména v oblastech práce s různě nadanými žáky a moderních didaktických metod. To může zahrnovat školení v oblasti inkluzivního vzdělávání a formativního hodnocení.
- Financování podpůrných pozic: Zvýšit finanční podporu pro odborníky ve školách, jako jsou školní psychologové a speciální pedagogové, což přispěje ke zvýšení kvality podpory žáků.

3. Sociální podpora:

- Informovanost o sociálních službách: Zvýšit informovanost o dostupných sociálních službách a podpoře, jako jsou přídatky na děti a bydlení, a aktivně zapojit rodiny do využívání těchto služeb.
- Zlepšení bytových podmínek: Podporovat programy zaměřené na zlepšení bytových podmínek rodin v nouzi, například prostřednictvím obecního bydlení nebo dotačních programů.

4. Podpora inkluzivního vzdělávání:

- Specializovaná podpora: Rozšířit kapacity škol pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zajistit, aby školní prostředí podporovalo inkluzi.
- Inkluzivní přístup: Propagovat a podporovat inkluzivní vzdělávání, které zahrnuje žáky z různých socioekonomických prostředí a zajišťuje rovné příležitosti pro všechny.

Tyto závěry a doporučení by měly být základem pro rozvoj vzdělávací strategie v ORP Český Krumlov, s cílem snížit vzdělávací neúspěšnost, zlepšit výsledky žáků a posílit inkluzivní a spravedlivé vzdělávací prostředí.

Mezinárodní srovnávací studie TIMSS 2023

TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) je mezinárodní srovnávací studie, která hodnotí úroveň matematických a přírodovědných znalostí žáků čtvrtých a osmých ročníků základních škol. Studie zkoumá nejen výsledky žáků, ale také faktory, které ovlivňují výuku a učení, jako jsou školní prostředí, kvalifikace učitelů a rodinné zázemí. Výsledky šetření poskytují cenné informace pro tvorbu vzdělávacích politik a reformy.

Závěry pro Českou republiku:

1. **Matematická a přírodovědná gramotnost:** Česká republika dosáhla nadprůměrných výsledků ve srovnání s průměrem zemí zapojených do šetření. Průměrné skóre českých žáků bylo 504 bodů v matematice a 518 bodů v přírodních vědách, což jsou výsledky nad průměrem mezinárodní škály.
2. **Rozdíly mezi školami a regiony:** Významné rozdíly byly zjištěny mezi školami v městských a venkovských oblastech. Žáci z městských škol dosáhli vyšších výsledků, což je částečně způsobeno lepším přístupem k moderním výukovým materiálům a technologickým zdrojům.
3. **Socioekonomické rozdíly:** Socioekonomický status rodin žáků měl výrazný vliv na výsledky, přičemž žáci z vyšších socioekonomických vrstev dosahovali lepších výsledků než žáci z méně privilegovaných rodin. Rozdíly ve výsledcích mezi těmito skupinami činily v průměru 50 bodů.
4. **Podmínky pro výuku a učení:** Studie poukazuje na nutnost zlepšení podmínek pro výuku, zejména v oblasti technického vybavení škol a podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Nedostatek kvalifikovaných učitelů v některých předmětech byl identifikován jako klíčová výzva.
5. **Vývoj výsledků v čase:** Výsledky českých žáků zůstávají stabilní v porovnání s předchozími roky, což naznačuje, že implementace nových vzdělávacích strategií a reform nebyla dostatečně efektivní.
6. **Genderové rozdíly:** Studie zjistila, že chlapci dosahují v matematice lepších výsledků než dívky, zatímco v přírodních vědách nebyly zaznamenány významné genderové rozdíly. Tento trend ukazuje na potřebu cílených programů na podporu dívčího zájmu o matematiku.

Doporučení pro rozvoj vzdělávání

1. Zvýšení kvalifikace a profesního rozvoje učitelů:

- Implementovat systematický program dalšího vzdělávání učitelů zaměřený na moderní pedagogické metody, zejména v oblasti matematiky a přírodních věd.
- Zajistit dostupnost specializovaných kurzů a workshopů pro učitele na téma integrace technologií do výuky a práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Podporovat učitele v jejich profesním růstu prostřednictvím mentoringu a koučinku, zejména v méně dostupných a venkovských oblastech.

2. Zlepšení technického vybavení a infrastruktury škol:

- Posílit investice do modernizace školní infrastruktury, zejména v oblasti ICT vybavení, laboratorního zařízení a dalších výukových pomůcek.
- Zajistit rovnoměrnou distribuci technických a vzdělávacích zdrojů mezi městské a venkovské školy, aby se snížily regionální rozdíly ve vzdělávacích příležitostech.
- Podporovat školy v implementaci inovativních výukových technologií, jako jsou interaktivní tabule, online vzdělávací platformy a další digitální nástroje.

3. Podpora rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělání:

- Zavést cílené programy podpory pro žáky ze socioekonomicky znevýhodněných rodin, včetně poskytování stipendií, doučování a přístupu k mimoškolním aktivitám.
- Podporovat inkluzivní vzdělávání a zajištění dostatečné odborné podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně školních psychologů a speciálních pedagogů.
- Implementovat programy pro rodiče, které jim pomohou lépe porozumět a podporovat vzdělávací potřeby svých dětí.

4. Zaměření na rozvoj klíčových kompetencí a dovedností:

- Podporovat rozvoj klíčových kompetencí, jako jsou kritické myšlení, kreativita a digitální gramotnost, prostřednictvím projektového učení a problémově orientovaných výukových metod.
- Zavést programy, které podporují rozvoj měkkých dovedností, jako jsou komunikace, spolupráce a prezentace, zejména v přírodních vědách a matematice.
- Posílit genderovou rovnost v přístupu k výuce matematiky a přírodních věd a zavést specifické programy na podporu dívčího zájmu o tyto obory.

5. Snížení regionálních rozdílů ve vzdělávání:

- Zavést opatření na podporu vzdělávání ve venkovských a odlehlých oblastech, včetně podpory pro nábor kvalifikovaných učitelů a zajištění přístupu k moderním vzdělávacím materiálům.
- Podporovat partnerství mezi městskými a venkovskými školami za účelem sdílení zdrojů, zkušeností a osvědčených postupů.
- Zajistit, aby regionální rozdíly v kvalitě vzdělávání byly pravidelně monitorovány a řešeny prostřednictvím cílených intervencí.

6. Podpora inovací a experimentování ve výuce:

- Podporovat školy v zavádění a experimentování s novými pedagogickými metodami, jako je projektové a problémové učení, a poskytovat jim podporu v podobě školení a finančních zdrojů.
- Zajistit prostor pro výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi učiteli prostřednictvím profesních společenství a sítí.
- Podporovat pilotní projekty a výzkumné iniciativy zaměřené na zlepšení výuky matematiky a přírodních věd.

Tato zjištění poskytují důležitý základ pro strategické plánování a rozhodování ve vzdělávací politice, zaměřené na zlepšení kvality a inkluzivity vzdělávání v České republice.

6. Shrnutí výstupů z evaluací MAP I-III ORP Český Krumlov

Evaluace předchozích projektů MAP ORP Český Krumlov, která pokrývá období 2016-2023, přinesla důležité poznatky a závěry, jež mohou sloužit jako klíčová vodítka pro budoucí strategické plánování rozvoje vzdělávání v území. Níže jsou shrnuty hlavní závěry a doporučení, která by měla být reflektována při tvorbě nové strategie pro navazující období.

Posilovat a dále rozvíjet spolupráci aktérů ve vzdělávání vybudovanou v rámci předchozích projektů MAP. Toto je klíčové pro efektivní využití zdrojů, lepší koordinaci a plánování, podporu inkluzivního vzdělávání a inovací. Spolupráce zlepšuje komunikaci, sdílení informací a přizpůsobení vzdělávacích strategií regionálním potřebám, čímž přispívá k udržitelnosti a kvalitě vzdělávacího systému. Udržování těchto vztahů je zásadní pro budoucí úspěchy a rozvoj vzdělávacích iniciativ.

Využívat synergických efektů projektů na podporu a rozvoj vzdělávání realizovaných v řešeném území. Tímto bude docíleno zvýšení efektivity a dosahu jednotlivých iniciativ. Spolupráce mezi projekty umožňuje sdílení zdrojů, zkušeností a osvědčených postupů, což vede k lepšímu využití finančních a materiálních prostředků. Synergické efekty také usnadňují koordinaci aktivit a zajišťují komplexnější přístup ke vzdělávacím potřebám dětí/žáků, což podporuje jejich celkový rozvoj. Tento přístup zajišťuje udržitelnost a posiluje kvalitu vzdělávacího systému v regionu.

Podpora rovnoměrného zapojení škol do aktivit/akcí MAP. Strategie by měla zahrnovat cílené kroky ke zvýšení účasti méně aktivních škol, například prostřednictvím individuální podpory a motivace.

Podpora multidisciplinárního přístupu k dítěti či žákovi zajišťuje komplexní podporu jejich rozvoje, neboť zahrnuje odborníky z různých oblastí, jako jsou pedagogové, psychologové, speciální pedagogové a zdravotníci. Tento přístup umožňuje lépe porozumět individuálním potřebám dítěte, zohledňuje jeho vzdělávací, emocionální a sociální aspekty a poskytuje ucelené řešení problémů. Díky spolupráci mezi různými odborníky je možné koordinovat intervence a poskytovat cílenou podporu, což vede k lepším vzdělávacím výsledkům a celkovému rozvoji dítěte. Tento holistický přístup tak zvyšuje efektivitu vzdělávacího procesu a zlepšuje kvalitu života dětí a žáků.

Zaměřit se na dlouhodobé aktivity s potenciálem trvalé udržitelnosti namísto jednorázových akcí. Podpora dlouhodobě udržitelných aktivit v oblasti vzdělávání je klíčová pro zajištění trvalých pozitivních změn a zlepšení kvality výuky. Na rozdíl od jednorázových akcí umožňují tyto aktivity postupné zavádění inovací, budování hlubších znalostí a dovedností, a poskytují prostor pro pravidelné vyhodnocování a úpravy. To přispívá ke stabilnímu vzdělávacímu prostředí, které může lépe reagovat na měnící se potřeby žáků a společnosti. Dlouhodobé projekty také podporují budování kapacit, například prostřednictvím školení učitelů a vývoje vzdělávacích materiálů, což má trvalý pozitivní dopad na celý vzdělávací systém.

7. Aktéři zapojení do tvorby MAP

Tvorba Místního akčního plánu pro ORP Český Krumlov je komplexní proces, který vyžaduje spolupráci širokého spektra aktérů. Jejich koordinovaná účast a sdílení zkušeností a znalostí jsou klíčové pro úspěšné naplnění cílů a zajištění kvalitního vzdělávání v regionu.

7.1 Popis aktérů zapojených do tvorby MAP

Pro tvorbu MAP byli identifikováni níže uvedení aktéři.

Děti a žáci ZŠ

Jsou primárními uživateli výsledků MAP a jejich potřeby a zájmy jsou středobodem všech plánovaných aktivit. Děti a žáci jsou zapojeni prostřednictvím školních parlamentů, anket a diskusních fór, kde mohou vyjádřit své názory a potřeby. Jejich hlas je klíčový pro přizpůsobení MAP jejich specifickým požadavkům a zajištění jejich aktivní účasti na aktivitách, akcích a iniciativách MAP. Zapojeni jsou primárně děti a žáci, kteří navštěvují školy na území ORP Český Krumlov.

Zřizovatelé škol a školských zařízení

Zástupci zřizovatelů škol významně ovlivňují rozvoj vzdělávání v území. Zřizovatelé financují a materiálně zabezpečují školy, hrají klíčovou roli při rozhodování o prioritách a směrech investic. Jsou zastoupeni jak v Řídicím výboru MAP, který schvaluje jeho klíčové dokumenty, tak v pracovních skupinách projektu, které se přímo podílejí na tvorbě MAP. Do procesu se mimo jiné zapojují rovněž v rámci pravidelných setkání a konzultací, kde sdílejí své poznatky a potřeby a diskutují o strategických cílech a plánovaných aktivitách. V rámci ORP Český Krumlov realizují svou činnost tyto zřizovatelé:

- Obce a města ORP Český Krumlov (celkem 19)
- Jihočeský kraj
- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR
- Soukromí zřizovatelé

Vedení škol a školských zařízení

Zástupci vedení mateřských a základních škol, základních uměleckých škol a školských zařízení. Do projektu MAP ORP Český Krumlov je zapojeno celkem 30 základních a mateřských škol. V organizační struktuře projektu je mimo jiné i zástupce Domu dětí a mládeže Český Krumlov, zástupce Pedagogicko-psychologické poradny České Budějovice a zástupce SVP Spirála.

Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci

Učitelé, asistenti pedagoga, speciální pedagogové a další odborníci, kteří pracují s dětmi, přinášejí do tvorby MAP své každodenní zkušenosti a odborné znalosti. Jsou zapojeni prostřednictvím Řídicího výboru, pracovních skupin, kde sdílejí své postřehy a návrhy na vzdělávací metody a intervence. Jejich zpětná vazba je klíčová pro realistické a účinné plánování v území.

Pracovníci školských zařízení

Školní psychologové, sociální pracovníci a další odborníci jsou zapojeni do tvorby MAP prostřednictvím Řídicího výboru a pracovních skupin. Jejich role je klíčová pro identifikaci a řešení komplexních potřeb žáků, zejména těch, kteří čelí různým výzvám. Pracovníci školských zařízení

přispívají svými odbornými znalostmi a zkušenostmi zejména k tvorbě účinných podpůrných programů.

Členové Řídícího výboru MAP

Řídící výbor je tvořen 17 členy. Je v něm zastoupena široká skupina osob, od rodičů a pedagogů, přes ředitele škol, zástupce zřizovatelů, zástupce obcí, které nezřizují školu, zástupce MAS, krajského úřadu (IDZ), ITI aglomerace ČB, organizací zájmového a neformálního vzdělávání. Řídící výbor koordinuje proces tvorby a realizace MAP, stanovuje priority a schvaluje klíčové dokumenty a opatření. Setkání Řídícího výboru poskytují platformu pro diskusi a rozhodování o strategických otázkách.

Členové pracovních skupin MAP

V rámci projektu jsou zřízeny 3 pracovní skupiny, a to PS pro financování, PS pro podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí a PS pro rovné příležitosti. Členy pracovních skupin jsou nejen zástupci škol a školských zařízení v území, ale rovněž zástupci MAS působících v ORP Český Krumlov a zástupce mateřského centra a společnosti pracující s dětmi a mládeží. Tyto skupiny tvoří odborníci z praxe, kteří se scházejí na pravidelných setkáních, kde diskutují o aktuálních problémech a návrzích na zlepšení. Výstupy z těchto setkání jsou klíčové pro tvorbu konkrétních opatření a strategií.

Rodiče dětí a žáků

Jedná se o rodiče všech dětí a žáků v území. Rodiče jsou klíčovými partnery škol v procesu vzdělávání a jejich názory a zkušenosti jsou cenné pro tvorbu MAP. Aktivní zapojení rodičů prostřednictvím pracovních skupin, školských rad, anket a veřejných setkání pomůže zajistit, že plánované aktivity odpovídají potřebám rodin a podporují celkový rozvoj dětí.

Ostatní aktéři ve vzdělávání

Neziskové organizace a další subjekty, které pracují v oblasti vzdělávání, sociální a zdravotní péče, komunitního rozvoje aj., přinášejí do procesu tvorby MAP cenné zkušenosti a zdroje. Jejich zapojení pomáhá rozšířit nabídku podpůrných služeb a programů, které mohou přispět k lepším vzdělávacím výsledkům a celkovému blahobytu dětí.

Široká veřejnost

Zapojení široké veřejnosti do procesu tvorby MAP zajistí transparentnost a podporu komunity pro vzdělávací iniciativy. Veřejná projednání, workshopy a informační kampaně umožní široké veřejnosti vyjádřit své názory a přispět k tvorbě MAP, který bude reflektovat společné hodnoty a cíle.

7.2 Analýza stavu a potřeb aktérů ve vzdělávání v území

Vzdělávací systém v ORP Český Krumlov, podobně jako v jiných regionech České republiky, čelí mnoha výzvám, které ovlivňují úroveň základních gramotností, klíčových kompetencí a inkluzivity. Abychom mohli poskytnout komplexní pohled na potřeby aktérů ve vzdělávání v tomto regionu, je nezbytné zaměřit se na stávající stav těchto klíčových oblastí a porovnat jej se situací na celostátní úrovni.

7.2.1 Stav základních gramotností a klíčových kompetencí, inkluzivity ve vzdělávání v území

Čtenářská gramotnost: Podle výsledků mezinárodních studií PISA 2018, české děti dosahují v oblasti čtenářské gramotnosti průměrných výsledků ve srovnání s ostatními zeměmi OECD. V ORP Český Krumlov však analýzy České školní inspekce ukazují na nižší úroveň čtenářské gramotnosti u žáků ve srovnání s celostátním průměrem. Tento rozdíl je výraznější u dětí ze socioekonomicky znevýhodněných rodin, kde často chybí podpora pro rozvoj čtenářských dovedností v domácím prostředí. Výzvou pro školy je tedy zavádění cílených intervenčních programů a posílení spolupráce s rodinami za účelem podpory čtení a rozvoje literární gramotnosti již od raného věku.

Matematická a přírodovědná gramotnost: V oblasti matematické a přírodovědné gramotnosti se v regionu projevují podobné trendy. Výsledky studií PISA 2018 ukazují, že žáci v České republice dosahují mírně podprůměrných výsledků v matematice a přírodovědě. Data z ORP Český Krumlov tuto tendenci potvrzují, přičemž region vykazuje další pokles ve výsledcích, zejména v případech, kdy jsou školy podfinancované a nedisponují moderními učebními pomůckami nebo laboratořemi. Tento nedostatek je zmiňován i ve zprávách České školní inspekce, které upozorňují na nedostatek praktického a experimentálního vyučování v přírodovědných předmětech, což omezuje rozvoj dovedností a zájmu o tyto obory.

Klíčové kompetence: Klíčové kompetence, jako jsou schopnosti kritického myšlení, řešení problémů a digitální gramotnost, jsou pro moderní vzdělávací systémy stále důležitější. V ORP Český Krumlov je rozvoj těchto kompetencí omezen nedostatkem učitelů, kteří by měli zkušenosti a dovednosti potřebné pro integraci těchto schopností do výuky. Studie TALIS z roku 2018 naznačují, že český vzdělávací systém má nízkou míru profesního rozvoje učitelů v oblastech, jako je digitální gramotnost a inkluzivní vzdělávání. To platí obzvláště pro venkovské a méně rozvinuté regiony, jako je ORP Český Krumlov, kde jsou školy často odkázány na omezené zdroje a podporu.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP): Inkluzivita ve vzdělávání je klíčová pro zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělání. V ORP Český Krumlov je situace v této oblasti smíšená. Zprávy České školní inspekce a popisy potřeb škol za celé území MAP ukazují, že mnoho škol čelí výzvám při implementaci inkluzivních praktik. Nedostatek kvalifikovaného podpůrného personálu, jako jsou asistenti pedagoga, speciální pedagogové a školní psychologové, omezuje schopnost škol poskytovat potřebnou podporu žákům se SVP.

Ve školách často chybí speciální učební pomůcky a materiály, které by podpořily žáky s různými potřebami. Tato situace vede k tomu, že žáci se SVP často nemají adekvátní podporu, což může negativně ovlivnit jejich vzdělávací výsledky a celkovou zkušenost se vzděláváním. Navíc, jak naznačují zprávy z šetření PISA, existuje vysoká míra rozdílů ve vzdělávacích výsledcích mezi žáky se SVP a jejich vrstevníky bez SVP, což naznačuje potřebu výraznější podpory a intervence.

Sociální inkluze a podpora znevýhodněných žáků: Sociální inkluze a podpora znevýhodněných žáků jsou dalšími oblastmi, kde region ORP Český Krumlov vykazuje značné rozdíly oproti celostátním průměrům. Podle popisů potřeb škol je zřejmé, že školy v tomto regionu často postrádají programy a zdroje zaměřené na podporu dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

To zahrnuje nedostatečnou podporu ve formě mentoringu nebo doučování, které by mohly pomoci těmto dětem lépe se integrovat do školního prostředí a zlepšit jejich vzdělávací výsledky.

Inkluzivita také zahrnuje potřebu zlepšit kulturní citlivost a porozumění ve školách, zejména v kontextu narůstající rozmanitosti žákovské populace. Školy v regionu ORP Český Krumlov se musí vyrovnávat s výzvami spojenými s integrací dětí z různých kulturních a jazykových prostředí. Výroční zprávy České školní inspekce naznačují, že v tomto směru je nutná větší podpora pro učitele a školní personál, aby mohli efektivně pracovat s dětmi z odlišných kulturních prostředí a zajistit, že všechny děti mají rovný přístup ke kvalitnímu vzdělání.

Srovnání se situací v České republice

Při srovnání situace v ORP Český Krumlov se zbytkem České republiky se ukazuje, že region zaostává ve více oblastech. Jak ukazují data z šetření PISA, český vzdělávací systém má problémy s podporou žáků z nízkopříjmových rodin, což je ještě výraznější v méně rozvinutých regionech. V ORP Český Krumlov se tento problém projevuje vyšší mírou školní neúspěšnosti a nižšími výsledky ve standardizovaných testech ve srovnání s národními průměry.

Další významnou oblastí je inkluze. Zatímco na celostátní úrovni došlo k pokroku ve zlepšování přístupu k inkluzivnímu vzdělávání, ORP Český Krumlov stále čelí významným výzám. Podle dat z tematických zpráv České školní inspekce zůstávají školy v regionu podfinancovány a nemají dostatek odborného personálu, což ztěžuje implementaci efektivních inkluzivních praktik.

Zprávy z šetření TALIS naznačují, že učitelé v České republice obecně vykazují nízkou míru profesního rozvoje, zejména v oblastech jako je práce s dětmi se speciálními potřebami a využívání moderních vyučovacích metod. Tato situace je v ORP Český Krumlov ještě více zřetelná, což naznačuje potřebu zlepšení v oblasti dalšího vzdělávání učitelů a zvýšení podpory pro jejich profesní růst.

7.2.2 Potřeby aktérů ve vzdělávání v území

Na základě výše uvedených zjištění můžeme identifikovat několik klíčových potřeb aktérů ve vzdělávání v ORP Český Krumlov:

1. Zvýšení kvality výuky a rozvoj základních gramotností

Je nezbytné posílit úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti u žáků prostřednictvím cílených intervenčních programů a zavedení moderních metod výuky, které jsou přizpůsobeny potřebám žáků. To zahrnuje rozšíření přístupu k praktickým a experimentálním aktivitám, které podporují rozvoj kritického myšlení a aplikaci teoretických znalostí v praxi.

2. Podpora inkluzivního vzdělávání

Je nutné zvýšit materiální a personální podporu škol, aby mohly efektivně implementovat inkluzivní vzdělávání. To zahrnuje financování pro nákup speciálních učebních pomůcek, najímání asistentů pedagoga a speciálních pedagogů, a rozvoj školních programů zaměřených na podporu dětí se SVP a znevýhodněných žáků.

3. Profesní rozvoj učitelů

Podle výsledků studií TALIS a popisů potřeb škol, je nezbytné investovat do profesního rozvoje učitelů, aby byli lépe připraveni na práci s různorodou žákovskou populací a mohli efektivně

využívat moderní technologie a inovativní vyučovací metody. To zahrnuje školení zaměřená na inkluzivní vzdělávání, digitální gramotnost a práci s dětmi z různých kulturních prostředí.

4. Zlepšení spolupráce a zapojení komunity

Důležitým aspektem je také rozvoj spolupráce mezi školami, rodinami a komunitami. Školy by měly aktivně zapojovat rodiče do vzdělávacího procesu a rozvíjet partnerství s místními organizacemi a podniky, aby podpořily vzdělávání dětí a zlepšily vzdělávací výsledky v regionu.

5. Rovné příležitosti pro všechny děti/žáky

Zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělání je klíčovým cílem pro zlepšení vzdělávacího systému v ORP Český Krumlov. To znamená poskytnout všem žákům bez ohledu na jejich socioekonomické zázemí, kulturní původ nebo speciální vzdělávací potřeby stejné příležitosti k dosažení kvalitního vzdělání. Je nezbytné zavést opatření, která minimalizují bariéry bránící rovnosti ve vzdělávání, jako je například zavedení stipendií pro žáky z chudších rodin, programy doučování a mentoringu, a podpora rozvoje školních komunit zaměřených na začlenění všech dětí do vzdělávacího procesu.

Závěr

Potřeby aktérů ve vzdělávání v ORP Český Krumlov jsou různorodé a komplexní, a vyžadují koordinované úsilí na všech úrovních vzdělávacího systému. Zlepšení základních gramotností a klíčových kompetencí, posílení inkluzivity, profesního rozvoje učitelů, spolupráce s komunitou a zajištění rovných příležitostí jsou klíčové oblasti, které by měly být adresovány, aby se zajistilo, že všechny děti v regionu mají přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání. Zlepšení v těchto oblastech nejenže přispěje ke zvýšení vzdělávacích výsledků, ale také podpoří celkový rozvoj a sociální soudržnost v regionu ORP Český Krumlov.

7.2.3 Investiční potřeby škol v řešeném území

V rámci projektů MAP I – IV ORP Český Krumlov dochází k pravidelné aktualizaci informací o investičních prioritách škol v regionu. Poslední aktualizace byla provedena v lednu 2024 a tabulka s plánovanými investicemi za MAP ORP Český Krumlov je dostupná na stránkách [Uzemní dimenze MMR – strategické rámce MAP 2021+](#). Popisy investic zahrnují i informace o stupni připravenosti jednotlivých akcí.

Seznam investičních záměrů je rozdělen do tří oblastí: MŠ, ZŠ, zájmové a neformální vzdělávání a celoživotní učení. Zatímco požadavky v oblasti zájmového vzdělávání jsou ze strany škol minimální (je to dáno jejich hlavním zaměřením), požadavky týkající se investic do budov, ploch a vybavení přímo v MŠ a ZŠ přesahují 790 mil. Kč.

Požadavky uvedlo celkem 19 MŠ z celkových 24 MŠ (dle IZO), a to 109 záměrů za více než 145 mil. Kč a celkem 20 ZŠ z celkových 23 ZŠ (dle IZO), a to 201 záměrů za více než 648 mil. Kč.

V níže uvedených tabulkách jsou potřeby investic, které školy aktuálně plánují, detailněji rozčleněny. Z hlediska investic převažují shodně u MŠ i ZŠ investice do zlepšení technického stavu budov a ploch, zejména zateplování a modernizace způsobů vytápění a zlepšení vzhledu, funkčnosti a technického stavu venkovního prostředí. U ZŠ je pak také nezanedbatelný počet záměrů zaměřených na rozvoj polytechnického vzdělávání a digitálních technologií ve školách, což odráží i současný trend.

Z hlediska prioritizace investic na území ORP Český Krumlov je jednoznačná shoda v Řídícím výboru a pracovních skupinách nepreferovat konkrétní oblasti ani neomezovat školy v jejich požadavcích, a to z důvodu rozdílných potřeb jednotlivých škol. Jakákoliv investice a pořízení vybavení povede ke zlepšení podmínek ve vzdělávání.

Tabulka 20 Přehled požadavků MŠ a ZŠ v ORP Český Krumlov – investice, vybavení a pomůcky pro výuku

Požadavek	Počet požadavků MŠ	Počet požadavků ZŠ
Nová výstavba nebo přístavba budov, půdní vestavby	2	5
Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	2	2
Ostatní rekonstrukce a modernizace školních objektů – zateplení budov, modernizace vytápění, parkoviště, oplocení, výměna svítidel, elektroinstalace, odpady, venkovní úpravy, odstraňování technických problémů, zavádění úsporných opatření apod.	51	62
Podlahy	5	13
Hygienické a sociální zázemí	1	4
Třídy (herny) v MŠ, kmenové učebny v ZŠ – stavební úpravy a vybavení	5	6
Školní poradenská pracoviště, kabinety	2	7
Školní družiny a školní kluby		5
Šatny		1
Tělocvičny a venkovní sportoviště	1	15
Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny, školní kuchyně	9	12
Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. zahrady, prostory sloužící pro edukační a relaxační aktivity	21	15
Multifunkční vnitřní prostory – pro výuku, volnočasové a komunitní aktivity	4	14
Prostory na podporu polytechnického vzdělávání (odborné učebny, cvičné kuchyňky apod.)		16
Odborné učebny cizích jazyků		4
Odborné učebny ICT	6	20
Počet požadavků celkem	109	201

Zdroj: vlastní šetření, 31.7.2024